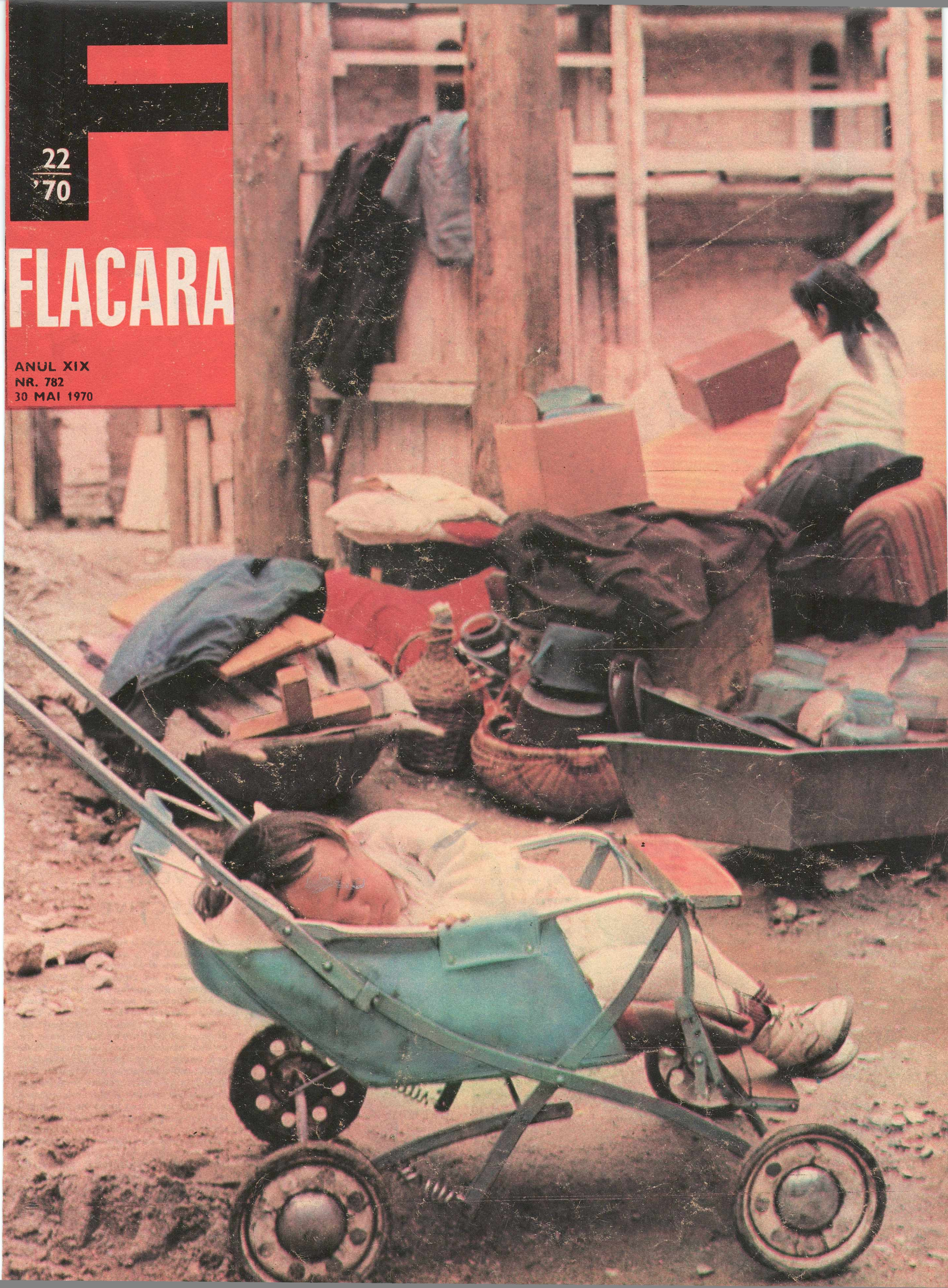

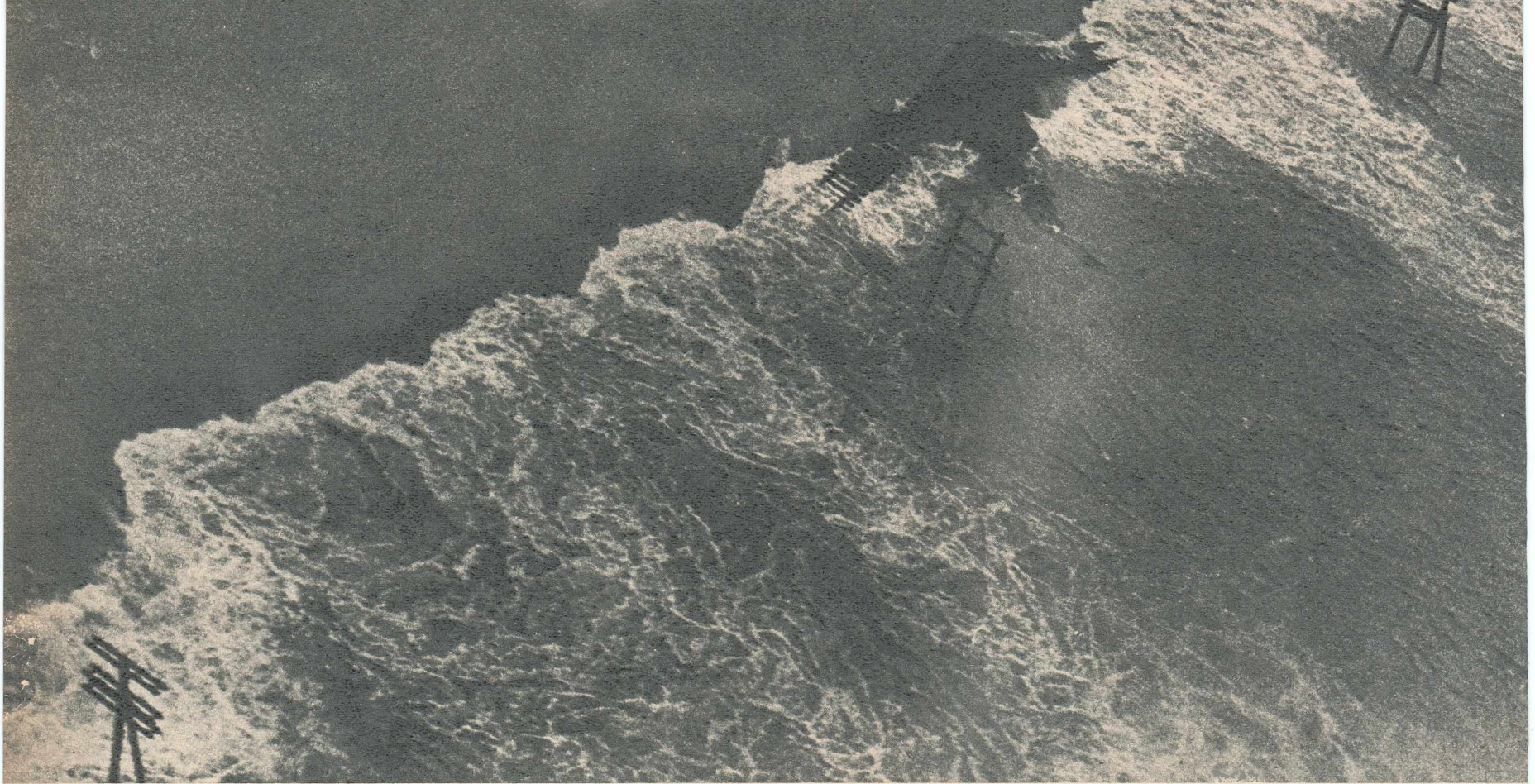
22
'70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 782
30 MAI 1970

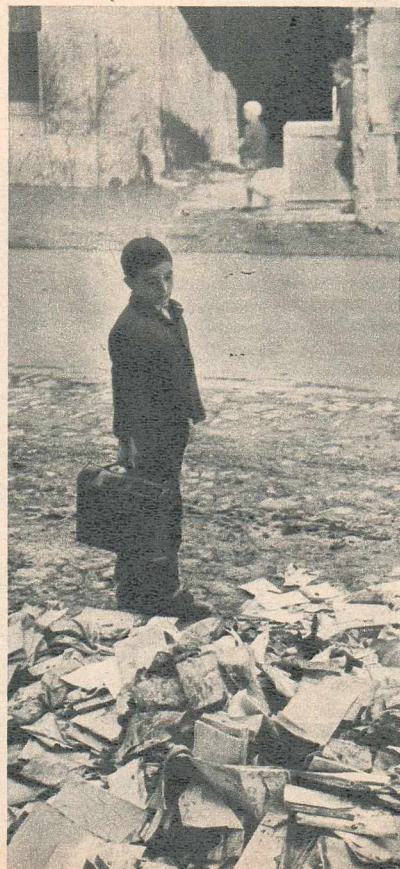

ZILE TRAGICE, MAI '70, ZILE EROICE

Urmele potopului. (Secție a fabricii «Emailul roșu» din Mediaș.)

Maldăre de cărți, caiete inecate în noroi. În locul acestora — mii de rechizite și manuale școlare expediate regiunilor sinistrate de către școlari din întreaga țară.

UN IMENS BARAJ AL VOINȚEI COLECTIVE

Țara întreagă a fost lovită. Pe o arie mai întinsă și cu un bici mai dureros decât ne-am fi închipuit vreodată. Județele țării au cunoscut în proporții diferite urgia apelor revărsate. Un fenomen natural neobișnuit nu numai pentru istoria meteorologică a țării noastre, ci a întregului continent: căderea pe 30 000 kmp a 3 500 milioane mc de apă într-un răstimp de numai 48 de ore. Uzine, case, pământuri mănoase au căzut pradă valului distrugător. Dar în aceste zile încrancenate, mai presus decât urgia apelor și durerea noastră profundă, un întreg popor se află la ora faptelor exemplare. O națiune întreagă s-a strâns cu calm, luciditate și dăruire totală în jurul partidului, al Comitetului său Central. Dorința unanimă de a înfringe natura dezlănțuită, spiritul de abnegație și eroismul milioaneilor de cetățeni, întregul baraj al voinței colective, reprezintă suprema cheazășie a biruinței. Natura va fi nevoită să se retragă înfrântă. Vom reface totul, vom reclădi viața așa cum a fost, și mai frumoasă. Apele vor fi învinse și urmele lor vor fi șterse.

◀ Secretarul general al partidului și alți conducători de partid și de stat cercetează atent zona îndiguită a orașului Galați.

Tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** dă indicații asupra dezvoltării în perspectivă a Combinatului de exploatare și industrializare a lemnului din Focșani.

Vizitele operative de lucru întreprinse de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, însoțit de alți conducători de partid și de stat, din primele clipe ale amenințării prezentate de natura dezlănțuită în Transilvania și în județele de pe Dunăre, au constituit pentru toți cetățenii din zonele calamitate un puternic prilej de îmbărbătare. Îndrumările prețioase ale secretarului general al partidului nostru au reprezentat un factor mobilizator pentru salvarea oamenilor și bunurilor materiale, pentru stăvilirea stihțiilor naturii și ștergerea urmelor pricinuite de către inundații. Ajutorul nemijlocit și intervențiile directe ale secretarului general al partidului nostru, ale Comitetului Central și ale întregului aparat de partid și de stat au dinamizat pretutindeni activitatea patriotică desfășurată în aceste zile dramatice de către eroica noastră clasă muncitoare, de țărănimea cooperatistă, de glorioșii ostași ai armatei țării, de unitățile gărzilor patriotice, de toți cetățenii români, maghiari, germani ai Republicii noastre socialiste.

De curind, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, întâmpinat pretutindeni de către sutele de mii de cetățeni cu același vibrant entuziasm, a întreprins o nouă vizită de lucru, de data aceasta în județele Buzău, Vrancea, Vaslui și Iași. La ora când închidem ediția, vizita secretarului general al partidului continuă în județele Botoșani, Suceava, Neamț și Bacău.

DE DOUĂ ORI SUB ASEDIUL PUHOAIELOR

Pe tocul unei uși exterioare de la sediul pompierilor din Sighișoara e un semn tăiat cu briceagul și alături o dată: 4 aprilie 1932. Atunci se ridicase Tîrnava Mare pe străzi, pînă la înălțimea unei centuri de pompier. Acum, dunga statornică de umezeală a depășit pragul de sus al ușii... Nu știi unde se va fi însemnat, ca reper, cota de peste 3 metri a viiturilor din 12—13 mai și a celor mai coborîte în 24 mai. Știu numai că în sufletul oamenilor, cele două rînduri de puhoiae au săpat o rană adîncă și rea, care se va vindeca mai repede sau mai încet, dar cicatricea ei va dura cît viața.

Generații întregi de sighișoreni știau că

Tîrnava nu trece mai sus de glezne. Apa riul era bună de scăldat doar pentru gîște și rațe. Și deodată o putere îndrăcită a țîșnit din adînc ridicînd valuri pînă la cer și rostogolindu-le peste străzi. S-au năruit peste o sută de case, 303 se mai țîn, pe alocuri, în picioare, 885 de familii au rămas fără adăpost, 56 de magazine au fost devastate. Centrul orașului e pustiu. Fiecare om din orașul-cetate își poate povesti situații și întîmplări zguduitoare.

Pe strada Clujului, unde casele sînt doar amintire, printre cărămizile învălmășite ai văzut, între cele două potopuri, o barcă răturnată cu fața în jos: «Aici, pe locul acesta,

▲ Lipova — momentele dureroase ale evacuării.

Agoniseala de-o viață pierdută într-o singură noapte. ▶

▲ Și ce s-o mai putea pescui din apă?

◆ Sfirșit de primăvară pe malurile Tîrnavei Mari...

fost casa familiei Lurtz. Barca e a lui Otto. El ne-a salvat pe toți, vreo 70 de oameni de pe strada noastră. Pe toți ne-a salvat, numai pe tatăl lui n-a putut să-l scape de la moarte. S-au năruit zidurile peste el. Nu l-a găsit nimeni pînă acum». Otto Lurtz era la spital cu 40 de grade. Șara Iosif, Constantin și Olga Dumitriu, aceștia doi din urmă culeși de pe un acoperiș plutitor și dintr-un pom de barca salvatoare, mărturisesc cu ochii plecați că au biruit înfricoșarea mortală numai datorită faptei și vorbelor de incurajare ale lui Otto. «Știa că tatăl lui nu mai este și continua să ne care pe noi și să strige că n-avem de ce ne teme».

Pe Clujului nr. 1, locuința lui Tiță Petre se mai ține într-un singur perete. Și acela pe jumătate. Dar despre asta îmi vorbește în trecut (sau mi se pare?). Mult mai îndelung îmi explică șeful serei C.F.R. că cele 100 000 răsaduri de salvii, petunii, trandafiri pentru stații și canoane au pierit sub ape, dar o să le refacă ei.

Și, într-adevăr, un pilc de fete îmbrăcate în halate albastre adună resturile ramelor de răsadnițe din milul care a potopit florile. Să mă mir?

La Fabrica de țesături de mătase mă conduce inginerul Ștefan Chiriacescu. Aflu că de fapt el nu e tocmai de-al casei. E inginer-șef la întreprinderea «Pandurul» din București. Dar ca el sînt zeci și sute în Sighișoara. De la Sibiu, Azuga, Brașov au venit să-i scoată la liman pe tovarășii lor textiliști, inundați de Tirnavă. Halele sînt tăcute, zumzetul mașinilor a amuțit, dar pe jos, chiar dacă mai e apă, cizmele nu se mai înfundă în milul putred și lipicios. Miroase a motorină. Toată lumea demontează piese, le spală și le unge. Tehniciana Lidia Keveci aruncă o uitătură către mașina de brodat perdele care stă țepănă pe toată lungimea ei de 14 metri. Printre grupurile de oameni trece un bărbat cu fața ostenită și cu un zîmbet chinat în colțul gurii. «E directorul general al

Combinatului textil-Sighișoara. Să scrieți că el, ing. Cornel Moldovan, cu o familie destul de numeroasă, a rămas fără adăpost. Și că asta nu-l împiedică să fie zi și noapte aici în fabricile care au suferit, de asemenea. Să scrieți neapărat» — mă îndeamnă specialistul bucureștean.

Cum intri în Mediaș, pe șoseaua dinspre Sighișoara, îți vine să-ți acoperi ochii. Începînd cu uzina «Automecanica», toată strada Aurel Vlaicu e un cîmp cu mormane de moloz; scînduri, sofale ude și rupte, scaune, foste dulapuri stau în mijlocul drumului ca niște obstacole de slalom sinistru pentru autopompe, tractoare, camioane, Gazuri. La Uzina «Tirnavă» am călcat peste dîmburi de noroi galben, amestecat cu milioane de metri de fire. La filatură sau țesătorie cardele, flaierele și războaietele par de departe un cîmîțir de utilaje. Asta dacă nu vrei să vezi că după jetul furtunului, șurub cu șurub se reface totul cu răbdare și dîrzenie

pe care le bănuiești, fiindcă toate fețele oamenilor au căpătat o imobilitate impenetrabilă. La ora opt seara am întîlnit la poarta fabricii un bărbat de vreo 30 de ani, cu piciorul drept cît un butuc. Era pus în ghips. Abia îl tîra. «De ce nu stai acasă, mă, omule?» — s-a rîstît la el (cu blîndețe, totuși) cineva din pîlcul de umbre, care primea și dădea cizme de cauciuc schimburilor. «Aici s-a accidentat, sîmbătă, cînd am început să scoatem utilajele din apă». L-am întrebant pe tînăr cum îl cheamă. N-a vrut să ne spună, deși l-am anunțat că sîntem de la... ziar. Sau poate tocmai de aceea: «Da' la ce vă trebe numele meu?» L-am rugat pe șoferul unui Gaz să-l ducă acasă. După ce a plecat, am aflat de la oameni că era maistrul Gh. Matei.

La întreprinderile «Feroemail», «8 Mai», «Salconserv» — același sîrg de a preface munții de forme ruginite în ibrice și cratițe, în benzi pentru încălțăminte și cutii închise cu carne

(Continuare în pag. 24)

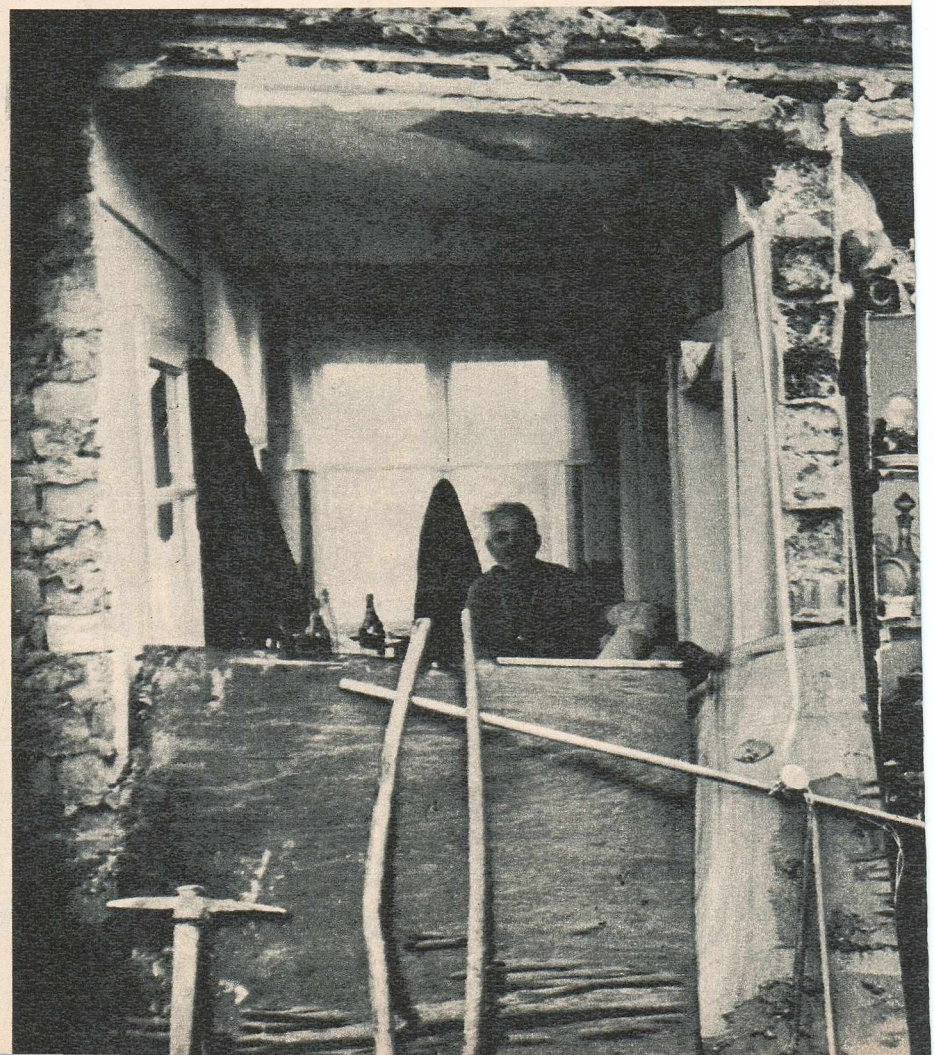
Un obiect din altă lume...

Și-am muncit la ea o viață întreagă... ▶

Fotografiile din pag. 2-11 și 24-25 au fost realizate de: Elena GHERA, A. PASAT, S. CRISTIAN, Traian PROSAN, S. STEINER și E. IAROVICI

După zile și nopți de coșmar, prima porție de mâncare caldă...

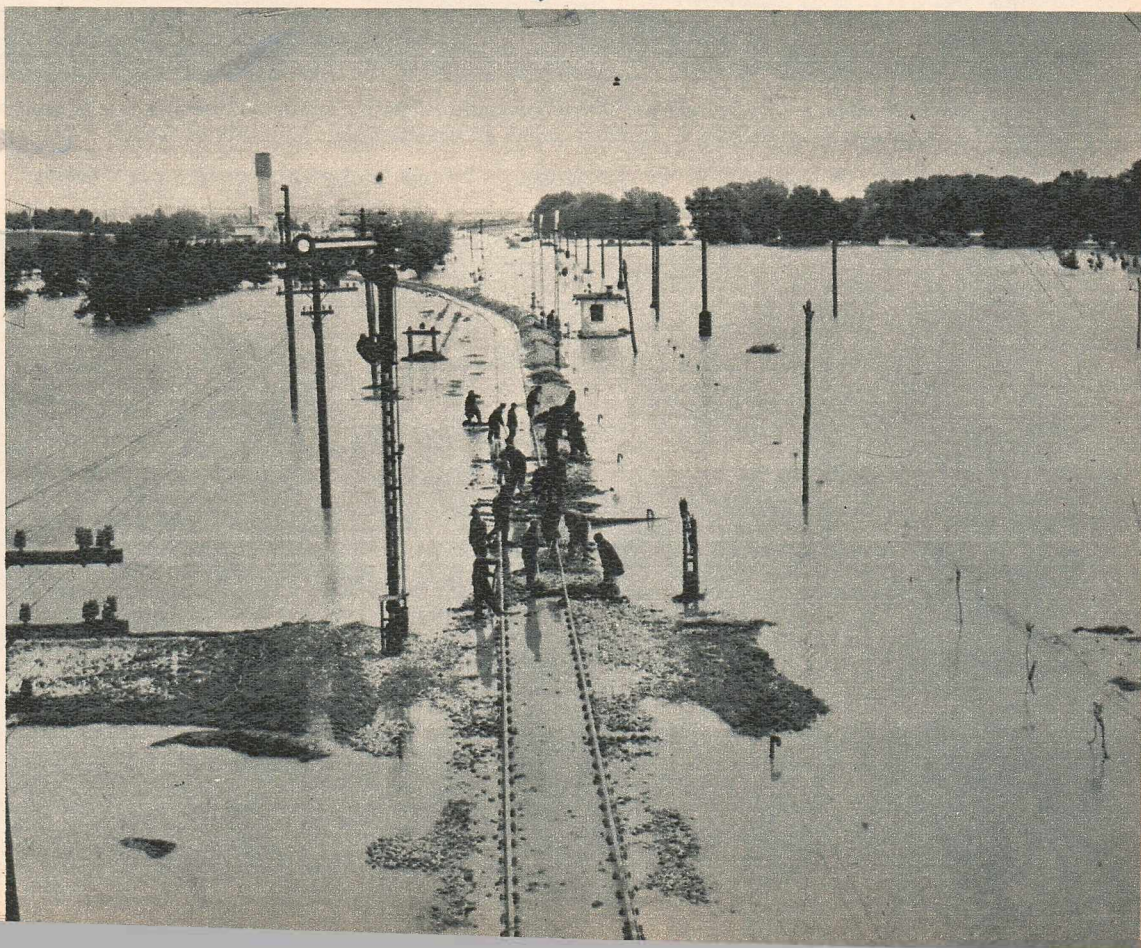

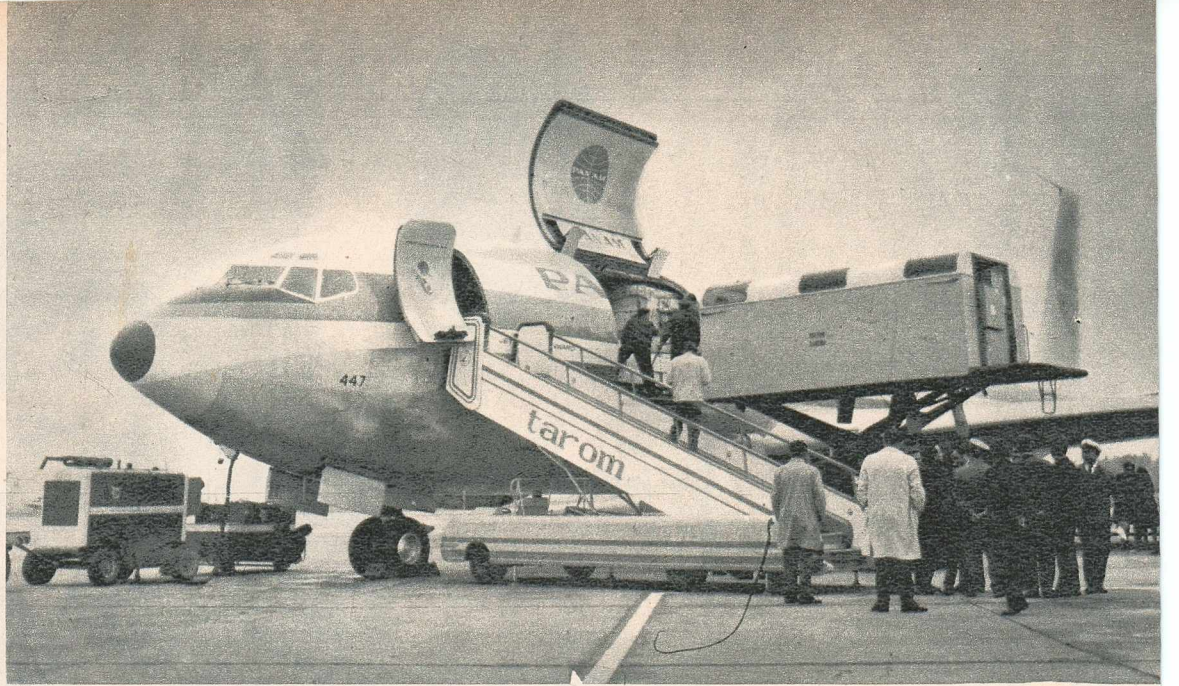

▲ A pierdut totul, casă, lucruri, o agoniseală de-o viață. Oameni de inimă i-au sărit însă din prima clipă în ajutor.

▼ Abele încă nu s-au retras dar ceferiștii au și intrat în acțiune.

Și din străinătate au sosit, pe calea aerului, medicamente și corturi — ajutoare destinate regiunilor lovite de inundații.

Explicația ar fi de prisos.

Aburul îmbietor al bucatelor anunță și la Satu Mare ceasul prinzului.

Pentru cei rămași fără adăpost în Mediaș, comuna Tâlmaci din județul Sibiu a trimis șapte barăci cu 4 și 8 camere. Tot sibienii le și montează pe un delușor de deasupra uzinei «Automecanica», în cartierul Bratei.

Se descarcă un nou transport de îmbrăcăminte din cele dăruite, în întreaga țară, pentru frații și surorile noastre în suferință.

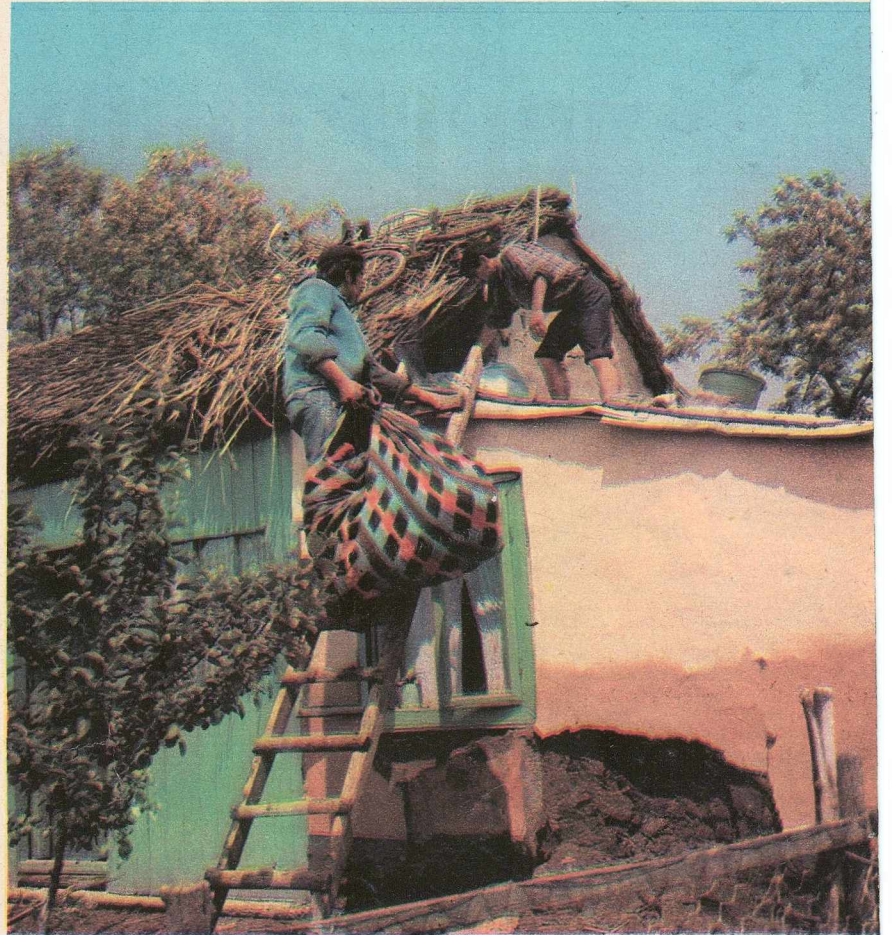
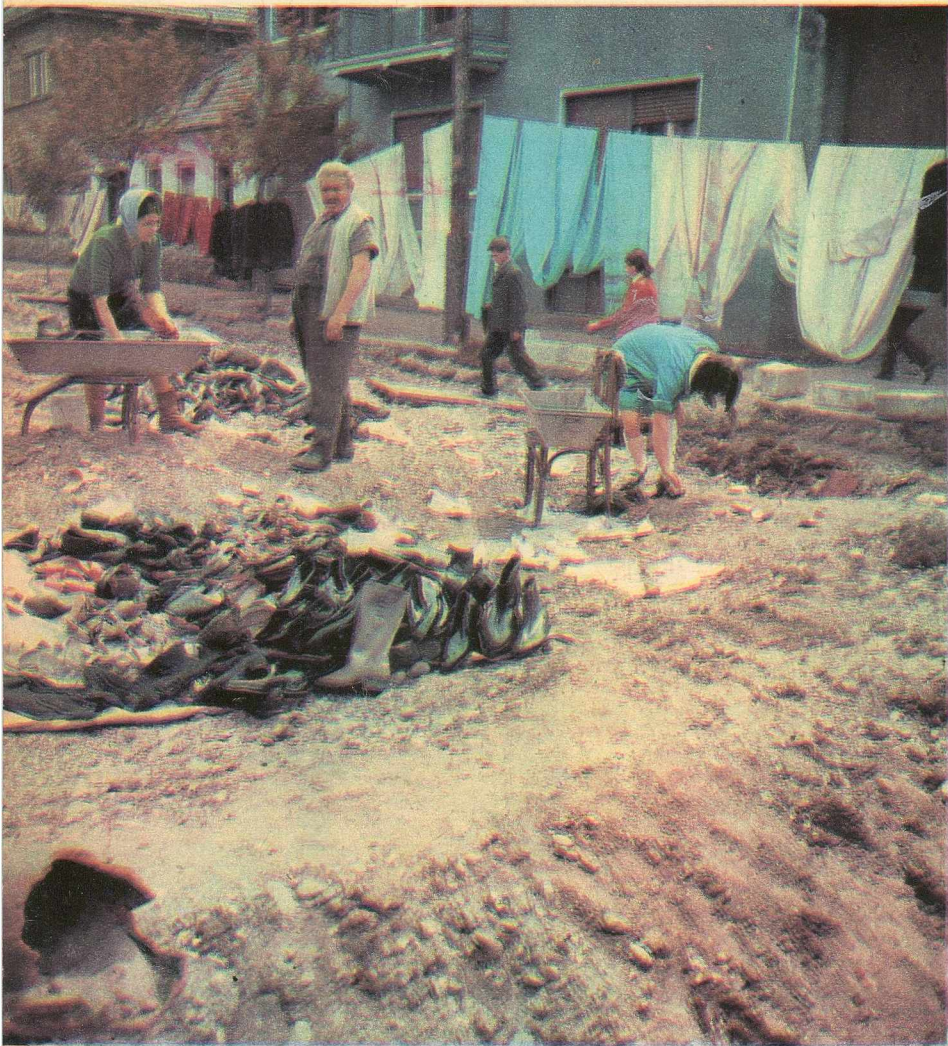
Un emoționant exemplu de solidaritate și dăruire sufletească. La biblioteca municipală pentru copii «Ion Creangă» din Capitală s-a deschis expoziția de pictură a elevei Daniela Novac, din clasa VII-a A a Școlii generale nr. 52. Tînăra pictoriță a hotărît să doneze întreaga sumă ce o va realiza prin vînzarea lucrărilor populației sinistrate din zonele greu lovite de inundații.

Aici a fost, pînă nu demult, sediul unui club sportiv.

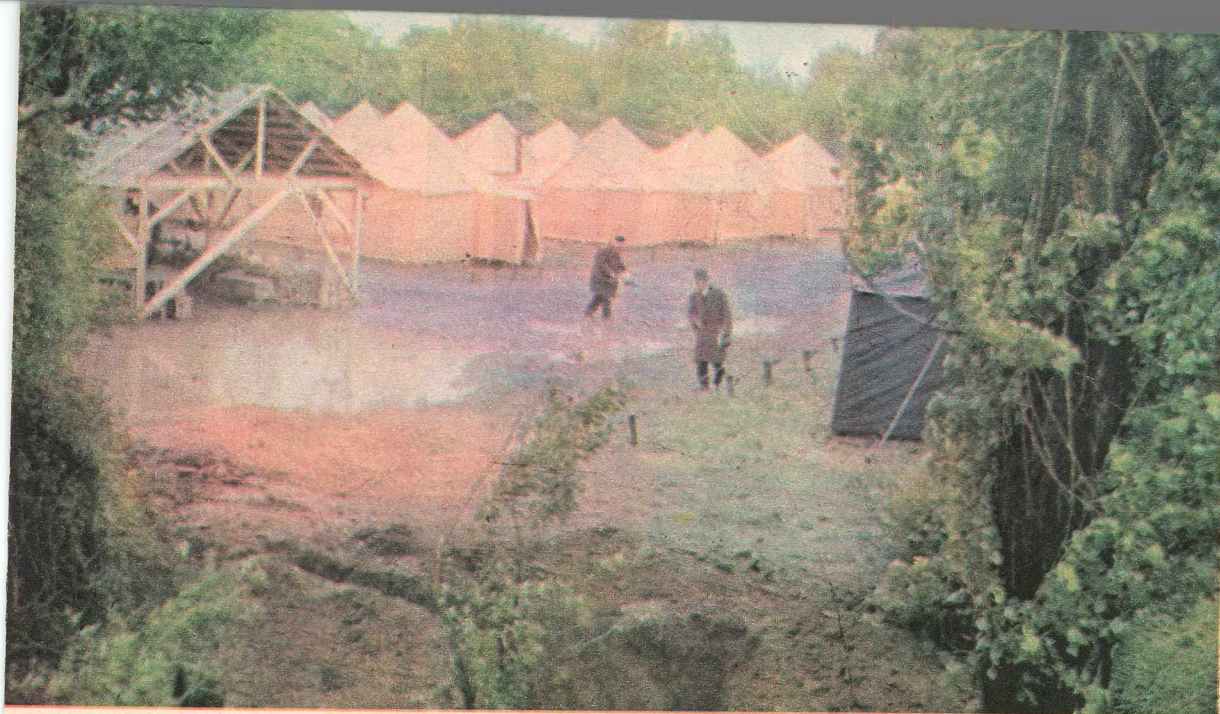

▲ In aceste zile la Zagna Vădeni, în județul Galați.

▲ Și acum, totul de la început...

▲ Pe străzile orașului Tîrgu Mureș, după retragerea apelor.

◀ Primele adăposturi—
corturile puse
la dispoziția
sinistraților
de către
unitățile militare.

Pe aici
au trecut
apele...
▼

MÎINE--MEXICUL!

1930-1970

„CUPA MONDIALĂ“ LA FOTBAL ÎMPLINEȘTE — ÎN MEXIC — 40 DE ANI

● opt finale și cinci învingători — de la Montevideo pînă la Ciudad de Mexico

de Eftimie IONESCU

Acum, cînd avioane de mare viteză au depus în Mexic echipele ajunse în turneul final al ediției nr. IX a «Cupei Jules Rimet», cînd cel mai mare campionat al vreunui sport este pe punctul de a începe, cînd competiția supremă a ajuns la 40 de ani de viață, să aruncăm o fugară privire înapoi. Poate sînteți curioși să știți în care minte s-a născut pentru întâia oară ideea organizării unei întreceri a întregii lumi a fotbalului. Numele părintelui Cupei mondiale n-a ajuns pe soclul splendidei zeite de aur atribuite campioanei globului. Era tot un francez — ca și cel care dă numele său statuetei lui Lafleur — un modest oficial al federației din Paris, Robert Guerin. La 21 mai 1904, cînd fonda Federația Internațională de Fotbal-Asociație — F.I.F.A. — nume neschimbat pînă astăzi, Guerin anticipa, cu decenii, Campionatul mondial; era, cum nu înceta să mărturisească, scopul pentru care înființase F.I.F.A. Dar, învins de timp și de greutate, Guerin a dispărut. Ideea lui avea să fie preluată de un olandez, Hirschmann, care — cu o tenacitate neîndestulător subliniată de succesorii săi — a reușit s-o facă fapt.

Omul de care speranțele lui Hirschmann s-au legat era un avocat francez — Jules Rimet. El a înțeles, primul, cit de plină de perspective este propunerea olandezului și a mai sesizat ceva: că drumul spre competiția supremă poate fi deschis numai prin Turneele Olimpice de fotbal, deja existente. Devenit președinte al F.I.F.A., Jules Rimet n-a încetat să lupte pentru nașterea competiției supreme a fotbalului. În 1929, Congresul forului internațional decide în unanimitate organizarea primului Campionat mondial, la Montevideo, în 1930. Bietul Guerin — mai spera el ca visul să-i devină realitate după 25 de ani?

DE CE URUGUAY?

Prima gazdă a competiției supreme — Uruguay — a datorat această veritabilă performanță succeselor ei la Olimpiade — edițiile 1924 și 1928 — dar și coincidenței că în anul inaugurării Campionatului mondial sărbătorea un veac de independență. În opt luni — un record pentru acele vremuri — la Montevideo s-a ridicat un splendid stadion, «Estadio Centenario», cu 80 000 de locuri, și astăzi una dintre cele mai frumoase construcții sportive ale Americii de Sud.

Cu vaporul «Conte Verde», patru — numai patru — dintre cele 13 echipe europene care își anunțaseră prezența trec oceanul: România, Franța, Belgia și Iugoslavia. Cîte peripecții, cîte emoții pentru jucătorii noștri pînă să ajungă pe puntea transatlanticului! Dar strădaniile unor oameni, ignorați de autoritățile vremii, n-au rămas zadarnice și fotbalul nostru deține performanța, de loc de neglijat, de a-și fi înscris numele printre fondatorii competiției supreme. Alături de cele 9 echipe ale continentelor americane, reprezentantele bătrînei Europe au contribuit la realizarea unei ediții dramatice și spectaculoase, cucerind admirația și simpatia a zeci de mii de oameni.

Uruguay, cu acei intraiți în legendă Nazazzi — căpitanul formației, Andrade — supranumit «jaguarul» pentru suplețea lui, Scarone — subtilul Scarone, Castro — regele driblingului, și Cea — înaintașul care nu rata, a intrat,

primul, în stăpînirea «Zeitei de aur». Argentina (cu Monti și Stabile în rolurile principale) și Iugoslavia (cu admirabilii Beck, Stefanovici și Sekulici) au urcat pe podiumul de onoare alături de gazde. Selecționata României, excelent cotate după victoria asupra Perului (3—1), a trăit un adevărat coșmar al accidentărilor și injustețelor arbitrajului în jocul cu viitoarea campioană a lumii (0—4).

ÎNCEPE «SERIA» ITALIANĂ

Triumful de public și ca joc, al primei ediții, a lansat cu o forță incredibilă «Cupa mondială». Prezentînd argumentul celor opt stadioane cu o capacitate medie de 50 000 de locuri, Italia a obținut organizarea ediției a II-a. 32 de țări înscrise; notăm o mare absență — Uruguay, care răspunde astfel reținerilor echipelor din vechiul continent la ediția organizată de ea. Multe voci motivaו neimbarcarea fotbalistilor «aceștii» și prin forma slabă a campioanei lumii.

Echipa României, calificată în seria cu Elveția și Iugoslavia, este pe punctul de a înregistra o mare surpriză: conduce cea mai mare parte a meciului de la Trieste selecționata Cehoslovaciei. Președintele Federației din Praga se pregătea să transmită delegatului federației noastre biletele de tren, cumpărate pentru jocul din sferturile de finală,

Incepe a IX-a ediție

„EL MUNDIAL“ VĂ SALUTĂ... DE LA ALTITUDINE

- Domnul Canedo și... oul lui Columb
- Vor urma și alții soarta lui Ron Clark ?
- Mexicul întreg trepidează

Agitație de nedescris în marele hol al hotelului «Carlton» din Santiago de Chile. Lupta pentru obținerea organizării ediției 1970 intrase în «linia dreaptă». Cot la cot alergau spre linia de sosire Mexicul și Argentina. Cine va câștiga? Cine? Nu-ți putea răspunde la această teribilă întrebare nimeni. Pe acești ultimi metri, președintele federației din Ciudad de Mexico aruncă un argument simplu, un fel de «ou al lui Columb», cu efecte neobișnuite: aduce în hol o uriașă machetă a impozantului stadion Azteca. Lucrată cu multă artă, cu instalații electrice interioare, cu reproducerea celor mai mici amănunte (mergînd de la frigiderul din lojile speciale, situate la ultimul etaj al stadionului, pînă la ascensoarele imense care urcă autobuzele cu echipele pînă la ușa vestiarelor), macheta a plecat pentru Mexic, mai convingător decît zecile de luări la cuvînt ale agitatului domn Canedo. În mai puțin de o jumătate de oră, țara aztecilor obține dreptul de organizare. Un record nemaiatins:

între 1968 și 1970, cele mai mari competiții ale lumii — Olimpiada și «El Mundial» — pe aceleași meleaguri! Fotbalul începe marea sa cursă pe înaltele platouri mexicane; echipa de altitudine, alimentată de zecile de drame ale marilor favoriți de la Jocurile Olimpice, îi apasă pe competitori, deși mulți vor să braveze. Vor suferi și alții coșmarul lui Ron Clark? Surprizelo: «normale» ale fotbalului li se vor adăuga surprizele altitudinii? Mii de studii, sute de teste, soluții care de care mai originale, camere-laborator cu atmosfera «Mexic '70», batalioane de medici, fiziologi, masori, veritabile laboratoare volante — iată agenda evenimentelor și antidoturilor ante-Mexic.

Și piesa, piesa propriu-zisă? Personaje pline de încredere (Anglia sau Italia), atele dornice de revanșă (Brazilia; din fericiire, Peru a avut grijă să elimine Argentina), un grup de prim-soliști, gata să apară în avanscena (echipele Uniunii Sovietice, Uruguayului, R.F. a Germa-

cînd jucătorii cehoslovaci reușesc egalarea și, apoi, marele gol al unei victorii la limită (2—1).

În rest, o dramatică luptă între echipele Italiei și Spaniei, în sferturi, ducînd la rejucarea primului meci (1—1 și, apoi, 1—0 pentru Italia) și la calificarea gazdelor în condiții dubioase. În semifinale «squadra azzura» are iarăși mari emoții: un firav 1—0 în fața Austriei, în vreme ce unsprezecele cehoslovac trece de Germania cu ușurință (3—1). Finala. Rapidul Puc dă avantaj echipei sale; italienii egalează cu mari eforturi (Orsi) și înving în prelungiri (2—1 — golul lui Schiavio).

NAIVITATEA BRAZILIEI

În anul 1938, pe terenurile franceze, ediția a III-a. Înscrise, 36 de echipe; participante: 27. Iarăși absențe notabile: Uruguay, Argentina, Austria, Spania; unele — din motive fortuite. Unsprezecele României se află printre cele 16 formații venite în Franța (calificare fără joc, prin retragerea echipei Egiptului). Fotbaliștii noștri întîmpină o neașteptată rezistență din partea selecționatei Cubei și obțin un egal (3—3). La rejucare, mare surpriză! 2—1 pentru Cuba și eliminarea din campionat din partea unei formații aproape necunoscute. Ne vom mai întîlni cu jucări: Brazilia — Cehoslovacia 1—1, apoi 2—1. Momentul cel mai pîcant al ediției: «tactica» Braziliei care a lăsat pe tușă, în meciul cu Italia — deținătoarea titlului — pe jucătorul ei nr. 1 — Leonidas — și a plătit naivitatea antrenorului său cu eliminarea. În finală, Italia — cu Piola și Colaussi împărțindu-și porțiile de goluri — învinge Ungaria cu 4—2. Al doilea titlu suprem pentru peninsulari.

GEAMĂTUL MARACANEI

Războiul a pus un zăbranic de 12 ani și peste mondialele fotbalistice. Supraviețuitorii îmbătrîniți ai groaznicei conflagrații mondiale, alături de tineri crescuți în zilele războiului, s-au reunit, pentru ediția nr. IV, la picioarele uriașelor tribune ale Maracanei; Brazilia ridicase cel mai mare stadion al lumii — învîșind din exemplul Uruguayului — și F.I.F.A. îi onora monumentală construcție. Recordul înscrierilor fusese bătut (33), dar 10 neprezentări reduc mult din entuziasmul organizatorilor. Nici chiar vecina, Argentina, nu va onora sărbătoarea care are loc atît de aproape.

Se pare că acesta a fost campionatul cu cele mai mari lovituri-surpriză: campioana, Italia, eliminată de Suedia; echipa țării unde s-a născut fotbalul, Anglia, scoasă din cursă de o formație de începători — o eterogenă selecționată a S.U.A.; și, în sfîrșit, în acea zi de 16 iulie 1950, în fața unui arhiplin stadion, Maracana, gemînd de durere,

(Continuare în pag. 14)

niei) iar, mai încolo, cavaleri ai marii aventuri, în stare să depășească rigorile clasice ale textului (Suedia, Belgia, Mexic și, o scriem cu plăcere și emoție, România), iată ansamblul care monopolizează pentru trei săptămîni pasiunile și atenția întregii lumi fotbalistice, 16 personaje pentru aproape un miliard de spectatori, telespectatori sau ascultători! Proporții mondiale și în materie de celebritate.

Ne bucurăm că unul dintre personaje este selecționata României, care a cucerit cea mai grea serie a preliminarilor, barînd drumul spre calificare mării revelații a trezutei ediții — Portugalia —, nelipsite invitate la dineurile «Mondialelor» — Elveția — și ambițioasei selecționata Greciei. Tricolorii, primiți cu mare entuziasm în Mexic — la bursa amplexelor sosirilor, echipa României este pe locul doi, după Brazilia! — doresc din toată inima să continue «acțiunea revelației» din fața calificărilor.

Pregătirile pentru campionat fac ca întreg Mexicul să trepideze sub avalanșele de sporteri, de zeci de spectacole și concursuri închinat lui «El Mundial», de exuberanța tinerilor mexicani în goană după autografe, insigne și... un bilet de intrare.

«El Mundial» salută... de la altitudine întreaga lume fotbalistică!

Juanito — personajul vesel,
de celebritate mondială,
creat de «Cupa Jules Rimet»—
ediția mexicană.

Pe steagurile de luptă
ale celor 16 combatanți.

Rindul de sus:

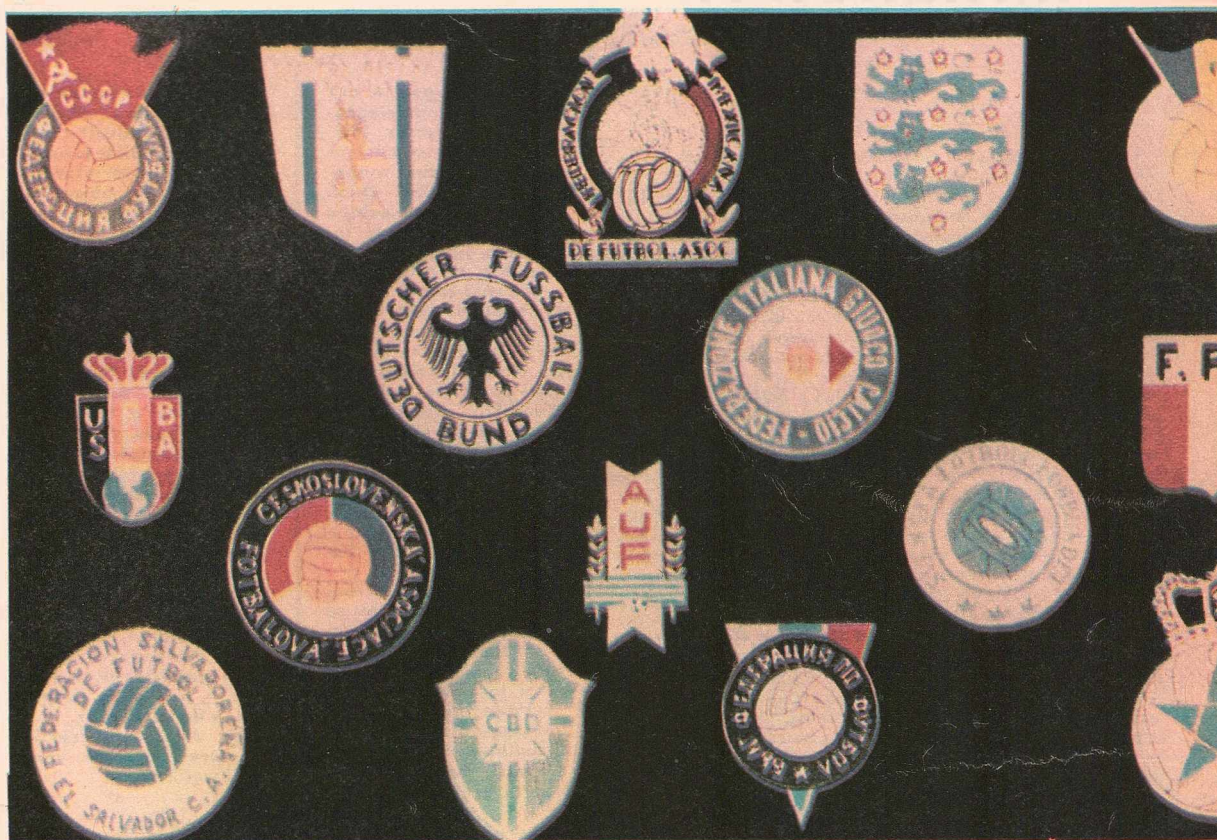
U.R.S.S., Israel, Mexic, Anglia, România.

Rindurile din mijloc:

Brazilia, Cehoslovacia, R.F. a Germaniei,
Uruguay, Italia, Suedia, Peru.

Rindul de jos:

El Salvador, Belgia, Bulgaria, Maroc.

Iată principalul argument în favoarea organizării de către Mexic a C.M. 1970! Stadionul Azteca,
socotit una dintre cele mai perfecte realizări ale genului.

de Ioan GRIGORESCU

BOROBUDUR

Uneori mă rătăcesc în Borobudur și n-ai de unde să știi pe unde vagabondez; am lăsat acolo o dorință irezistibilă de a reveni și un jurământ pe care nu-l mai pot îndeplini, căci viața trece și posibilitățile de întoarcere sînt tot mai puține. Ți-am vorbit o dată despre templul acesta păgîn al schismaticilor din secta javaneză a tarismului și n-ai avut ce-mi răspunde, doar mi-ai povestit, nu știi de ce, despre un străbun al tău pe care îl chema Balaure. Iar eu cunoscusem cîndva, la Brăila (cînd văzusem o față adunîndu-și sîni într-o batistă înodată la spate ca să nu facă goală în Dunăre), un docher cu numele ăsta, Balaure, un colos desprins parcă din povestirile lui Panait Istrati. Spărgea o grevă și tovarășii lui ar fi avut o poftă grozavă să-l linșeze, dar nu le ajungea curajul... Era un bărbat cum pămîntul nu plămădește decît o dată, o singură dată într-o generație; își încarcăse umerii cu saci, trei, patru sau cinci saci plini, nu mai știu cîți, dar atîta cît nici un om n-ar fi fost în stare să ducă cu simple puteri omenești, și după ce i-a cărat pe puntea care se îndoaia, sub lățimea tălpilor lui, ca un arc gata să se rupă, i-a aruncat în lături ca pe o sarcină netrebnică și a ris în hohote zicînd: uite, cam atît aș fi dus dintr-o dată. Dacă aș fi vrut! Și s-a dat de partea greviștilor. Tu gemeai de plăcere și de bucurie, și nu erai fată care și-a strîns sîni într-o batistă la vîrsta cînd eu abia descifram viața, dar țipai cu o voce groasă, de geamăt: Borobudur!... Borobudur!...

Acum aș vrea să-ți povestesc cum arată acest cuvînt cu rezonanțe magice. Eram undeva, în Java vestică, între Djodjakarta și Parangritis și căutam drumul către Prambanan prin valea Kedu pe sub vulcanii Merapi și Merbabu (și învățasem că «apu» înseamnă «foc» iar «abus» înseamnă «cenușă»). Praful vulcanic se prefăcea în vircolaci în urma mașinii noastre și în el se topeau cu chioțe copiii satelor javaneze ieșiți de prin casele cu pereți din furnir de bambus împletit.

Borobudurul este vis demențial, apariție de coșmar estetic, eflorescență cenușie din piatră poroasă în care un geniu nebun a încercat să șlefuiască o gigantică bijuterie de artă întru preamărirea lui Buddha. Un munte-templu. Este greu de închipuit imaginea lui, și nici cuvintele, oricît de maestrit ar fi alese, nu-l pot descrie.

Încerc s-o fac cu slabele mele puteri rugîndu-te să închizi ochii și să mă ascuți. A fost cîndva, în mijlocul unei hore de vulcani, care își înălțau torțele nestinse spre cer, un lac din oglinda căruia izbucnea haotic un pisc de munte. În jurul apei se zbătea infernul verde al junglei subtropicale tînuind în umbra ei jilavă birloguri de jîgăni și cuiburi de șerpi. Tabloul, așa cum va fi fost el început, cred că inspiră mai mult spaimă decît încintare, deși peisajul este uluitor de frumos în haosul și sălbăciea lui.

Și a venit un om, cred că acel Balaure, altul nu putea fi, căci numai unul ca el ar fi fost în stare să se măsoare cu munții. Ce forță de imaginare trebuie să fi avut acel om care a trăit acum treisprezece secole încît să vadă finită lucrarea mîinilor lui întru desăvîrșirea căreia a chemat la asaltul piscului de piatră, crescut din apă, un furnicar de oameni! Javanezii spun că l-ar fi chemat Gunadharna și că ar fi fost un strălucit arhitect, care a trăit în veacul al VII-lea, sub dinastia Sailenderilor. Așa o fi fost, dar în el dormea un Balaure al neliniștii și al forței, gata să arate lumii ce ar fi făcut cu munții... dacă ar fi vrut.

Gunadharna a vrut, și a arătat-o cu un singur munte — cel răsărit din apele strînse în hora vulcanilor. Cum a făcut-o, nu știm. Așa cum nu putem încă explica modul în care sclavii faraonilor au construit piramidele, nici cum s-au înălțat coloanele Parthenonului de la Baalbek, nu putem spune cu ce unelte și cu ce forțe un munte de piatră a putut fi fasonat pînă la finețea filigranului și a dantelei. În acea epocă, și în acea parte a lumii istoria nu se simte pe un teren prea ferm. Ea este nevoită să accepte legenda, să-i dea crezare sau să-i aducă împotriva contraargumente mai verosimile decît evidența. Căci realitatea Borobudurului este de nedezmînjit. Imaginează-ți o piramidă în trepte, cu suprafețele acoperite de basorelieful și statuile, de clopote de piatră cu pereții traforați, de portaluri păzite de monștri, de mii de ipostaze ale lui Buddha smulse din trupul muntelui de dalta sculptorilor. Șase mii de panouri de piatră cu scene de viață în care oamenii se nasc, trudes, dansează, luptă, fac dragoste și mor, niște oameni sublimi în costume fastuoase populînd un decor floral de neasemuită frumusețe. Aici, dacă istoria n-are literă, dispune de imagini. E drept, linia lor este stilizată conform unui ideal estetic, căci mintea care a plămuit muntele-templu, pus să plutească pe apă ca o gigantică floare de lotus, a vrut să înobileze ipostazele omului pentru a-l putea înălța o dată cu piscul cît mai aproape de Dumnezeul lor. Iar lui Dumnezeu i-au plăcut întotdeauna frumosul și arta. Și arta a fost un mare noroc pentru oameni. Ei nu l-au văzut niciodată, dar au căutat să exprime ideea de Dumnezeu. Și atunci s-au privit pe ei înșiși, așa cum s-ar fi dorit să fie, buni, frumoși, dreți, necruțători cu răul și, mai ales, nemuritori... Și l-au văzut...

Muntele-templu crește în trepte pentru a se termina într-un uriaș clopot de piatră așezat cu gura în jos, monolit trandafiriu ca miezul florii de lotus, în care se spune că s-ar ascunde cea mai nobilă intruchipare a lui Buddha.

Cum o fi fost totul atunci cînd era viu? Cînd vulcanii erupeau, cînd oglinda apei răsrîndea lumea monștrilor de piatră, cînd preoți înveșmîntați în galben coborau muntele din treaptă în treaptă sub dangătul gongurilor?

Vulcanii s-au stins, numai vreo doi mai fumează somnolent, ca și cînd Balaure ar puffa pe crestele lor lulele, apa lacului s-a scurs ori izvoarele i-au secătuit, jungla a invadat templul, și oamenii i-au pierdut urma peste veacuri. Abia în secolul trecut l-au redescoperit și l-au scos la lumină, cu numele lui dur, de piatră surdă care a încercat să cînte: Borobudur.

TRICOLORII ÎN FAȚA LUI BOBBY CHARLTON ET CO.

La 2 iunie, ora 16, ora Guadalajarei, pe eleganțul stadion Jalisco, Mircea Lucescu va păși în teren, conducînd monomul tricolorilor. După 32 de ani, din nou, echipa României angajează întrecerea într-un turneu final din «World Cup»!

Cea mai tinăra echipă națională din istoria fotbalului românesc a cucerit numeroase bătălii pe cîmpuri celebre, în mai puțin de doi ani; Wembley, Atena, Lausanne, Belgrad, Stuttgart — iată numele lor. Adăugați-le isprăvile de acasă, de la București. Să nu uităm cele două «Waterloo»-uri — din patria lui Napoleon — Parisul și Reimsul.

În fotbal, și nu numai aici, virtuozitatea nu se capătă peste noapte; nici n-ar fi o veritabilă virtuozitate. Timp, răbdare și încredere, iată ce pretinde operația de avansare în prim-planul fotbalului mondial. Naționala României încearcă grelele avansări.

în «seria infernului» de la Guadalajara, dînd și suportînd asaltul campioanei mondiale în funcție, fostei proprietare a titlului și unei obișnuite prezențe în finalele «Cupei mondiale».

Tricolorilor le stă în față un singur drum: acela al luptei fără complexe și precalcule, fără intimidare și blazare; outsider-ilor îndrăzneți și demni, «El Mundial» le-a zîmbit totdeauna, oferindu-le o frumoasă și mare rază de glorie. În fața campionilor lumii, care poartă ei «complexul România» după egalurile de la București și Londra, startul capătă o imensă valoare psihică. Îi dorim siguri de ei, neezitanți, pe reprezentanții României acolo — pe stadionul Jalisco — unde vor avea cu ei întreg publicul local, trecut — cu toată simpatia — de partea lor.

Și, după ce lucrurile vor trece cu bine, vom mai vedea...

(Urmare din pag. 12)

înfrîngerea Braziliei, în finală, de către tenacea, și disciplinată, și sobra echipă a Uruguayului! Alb-albaștrii egalau pe italieni: două titluri supreme la activ...

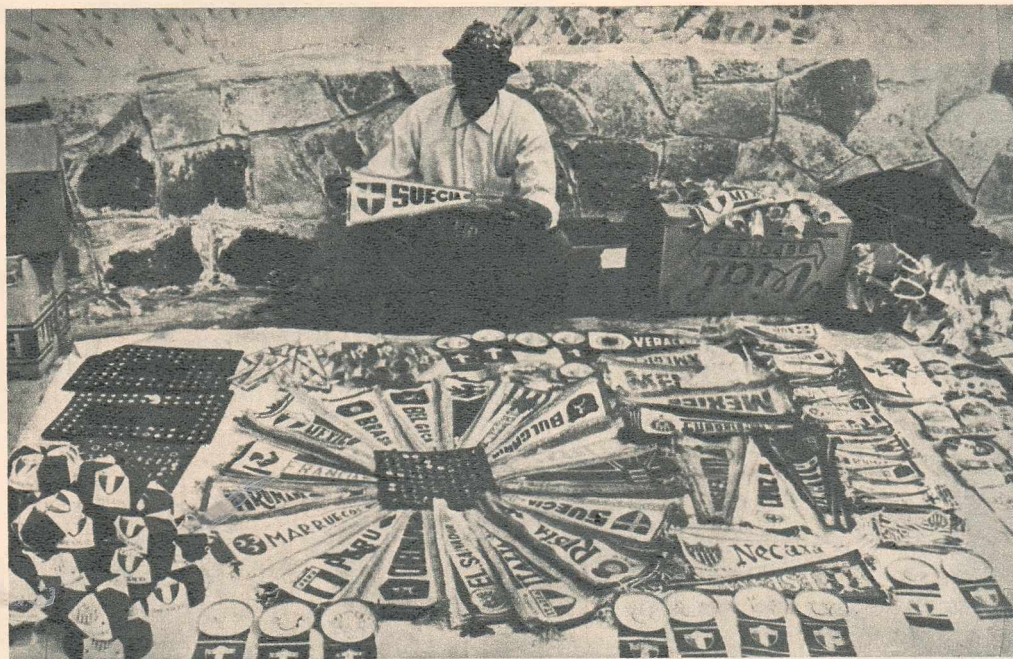
TOT FINALĂ CU BUCLUC

1954 — a V-a ediție a cupei care va deveni «Cupa Jules Rimet». Bătrînul președinte va apărea pentru ultima oară la campionatul pe care l-a văzut născîndu-se sub ochii și cu contribuția lui. El va înmîna lui Fritz Walter — căpitanul echipei R.F. a Germaniei, căpitanul outsider-ilor — cupa, care va primi, ca omagiu al lumii fotbalului, numele Jules Rimet; pentru că poate un om dintr-o mie ar fi crezut că elevii lui «Onkel Sepp» vor învinge, în jocul avînd ca miză statueta de aur, faimoasa echipă a Ungariei. Fotbalul vrea însă să se joace cu șansele hîrtiei și cu pronosticurile. Finala a reprezentat surpriza nr. 1 a campionatului.

În rest, partide splendide, cu Brazilia și Uruguay — vedete de prim rang, alături de celebrul unsprezece condus de Hidegkuti. Cu rejecări agitate, cu plozi de goturi și cu citeva scandaluri de proporții. În teren și la cabine. Naționala noastră n-a ajuns pe stadioanele Elveției, scena acestei ediții. Fusese eliminată în preliminarii.

EDIȚIA PELÉ

Europa primea pentru a doua oară consecutiv pe pămîntul ei echipele finaliste. Organizarea ediției a VI-a fusese încredințată Suediei. Impasibili suedezi aveau nevoie de un șoc. Și el a venit. Din partea echipei apărute din continentul fotbalului fierbinte: Brazilia. Și a jucătorului ei de rezervă, un copilandru aproape, Edson Arantes Do Nascimento — zis Pelé — care a jonglat pur și simplu cu adversarii și campionatul. Pentru acea strălucitoare echipă a Braziliei, campionatul a părut un simplu «galop de sănătate». Cel care avea să ajungă fotbalistul nr. 1 al lumii era încadrat de alte vedete de 24 de carate: Didi, Garrincha, Vava, Zagalo, Zito. Iar antrenorul lor, rubicondul Feola, lansase o idee care avea să facă epocă: tactica 1-4-2-4. Nici în Suedia spectatorii n-au văzut, printre echipele

Tot globul pe acest stand improvizat al bătrînului mexican! Printre fanioara insignele, șepca din fotografie remarcăm și fanionul «RUMANIA».

„VADE MAECUM” MEXICAN

Orașe și stadioane
Grupa I (U.R.S.S., Mexic, Belgia, Salvador)

la
CIUDAD DE MEXICO (7 milioane locuitori; altitudine — 2 240 m)
Stadion: Azteca — 105 000 locuri

Grupa a II-a (Italia, Uruguay, Suedia, Israel)

la
PUEBLA (400 000 locuitori; altitudine — 2 140 m)
Stadion: Cuauhtemoc — 31 600 locuri

și
TOLUCA (300 000 locuitori; altitudine — 2 650 m)
Stadion: Deportivo —

30 000 locuri
Grupa a III-a (România, Anglia, Brazilia, Cehoslovacia)

la
GUADALAJARA (1 300 000 locuitori; altitudine — 1 540 m)
Stadion: Jalisco — 70 000 locuri

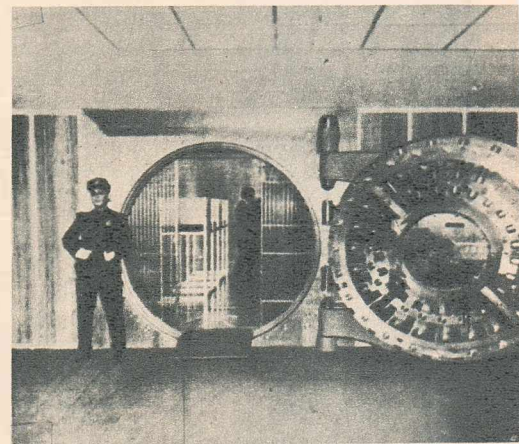
Grupa a IV-a (R.F. a Germaniei, Bulgaria, Peru, Maroc)

la
LEON (275 000 locuitori; altitudine — 1 885 m)
Stadion: Leon — 30 000 locuri
Distanțe
Ciudad de Mexico: 725 km de Guadalajara; 450 km de Leon; 130 km

de Puebla; 65 km de Toluca

Program

31 mai: ceremonia de deschidere și meciul Mexic-U.R.S.S. (la Ciudad de Mexico)
2-3 iunie: 6-7 iunie; 10 și 11 iunie: optimile de finală (în toate cele 5 orașe)
duminică 14 iunie: sferturile de finală
miercuri 17 iunie: semifinalele (la Ciudad de Mexico și Guadalajara)
20 iunie: meciul pentru locurile 3-4 (Ciudad de Mexico)
21 iunie: finala (la Ciudad de Mexico)

Pickels, cățelușul care a găsit «Cupa Jules Rimet» în 1966, a murit acum citeva zile. Pentru ca povestea plină de emoții cu Pickels în rolul final să nu se mai repete, camerele blindate ale Băncii Mexicului și zeci de polițiști păzesc prețiosul trofeu.

Italianul Riva — «zeul careului», cum l-a denumit Alf Ramsey — este unul dintre marii candidați la titlul de golgeter «El Mundial 1970».

GOLGETERII
"CUPEI
MONDIALE"

Ediția 1930: Stabile (Argentina) — 8 goluri
Ediția 1934: Nejedly (Cehoslovacia) — 5 goluri
Ediția 1938: Leonidas (Brazilia) — 7 goluri
Ediția 1950: Ademir (Brazilia) — 8 goluri
Ediția 1954: Kocsis (Ungaria) — 11 goluri
Ediția 1958: Fontaine (Franța) — 13 goluri
Ediția 1962: Sanchez (Chile), Ivanov (U.R.S.S.), Jerkovic (Iugoslavia), Albert (Ungaria) — câte 4 goluri
Ediția 1966: Eusebio (Portugalia) — 9 goluri
Golgeter absolut: Fontaine (Franța) — ediția 1958

FINALELE CAMPIONATULUI LUMII

- I. Montevideo — 7 iunie 1930**
URUGUAY-ARGENTINA 4-2 (1-2) (Uruguay, condusă cu 2-1 pînă în min. 57)
- II. Roma — 7 iunie 1934**
ITALIA-CEHOSLOVACIA 2-1 (0-1; 1-1) după prelungiri (Italia condusă cu 1-0 pînă în min. 87!)
- III. Paris — 19 iunie 1938**
ITALIA-UNGARIA 4-2 (3-1)
- IV. Rio de Janeiro — 16 iulie 1950**
URUGUAY-BRAZILIA 2-1 (Brazilia a condus cu 1-0)
- V. Berna — 4 iulie 1954**
R.F. a GERMANIEI-UNGARIA 3-2 (2-2) (în min. 9 Ungaria conducea cu 2-0!)
- VI. Stockholm — 29 iunie 1958**
BRAZILIA-SUEDIA 5-2 (2-1) (Suedia a condus cu 1-0!)
- VII. Santiago de Chile — 17 iunie 1962**
BRAZILIA-CEHOSLOVACIA 3-1 (1-1) (Cehoslovacia a condus cu 1-0)
- VIII. Londra — 30 iulie 1966**
ANGLIA-R.F. a GERMANIEI 4-2 (1-1; 2-2) după prelungiri. (R.F.G. a condus cu 1-0!) În șapte din cele opt finale, echipele care au deschis scorul au pierdut.

turneului final, selecționata României. Ea nu reușise victoria, — care ar fi calificat-o — la București, în fața echipei iugoslaviene. Ci doar un 1—1.

«BISUL» BRAZILIEI

În reuniunile Comitetului F.I.F.A., punctul de vedere al respectării alternanței Europa-America a triumfat. Santiago de Chile și alte orașe chiliene au pregătit ediția din 1962. Cei patru ani, dintre Suedia și Chile, n-au reprezentat altceva decît un «antrenament» al echipelor lumii pentru meciul cu Brazilia. Asigurată de locul din turneul final, campioana lumii a venit cu nervii intacti la fața locului și a repetat — poate mai puțin spectaculos, dar tot așa de sigur — «prominca» suedeză.

Ea și-a permis luxul de a aduce pentru încă patru ani «Cupa Jules Rimet» la Rio de Janeiro, jucînd meciurile decisive fără marele Pelé și cu un antrenor nou în locul omului care o duse la victorie pe Rasunda Stadion din Stockholm; Aimore Moreira — slab, flegmatic, distant — primește onorurile titlului mondial nr. 2, în locul rotundului, sensibilului, prietenosului Feola. Sub temperamentul atât de diferite, naționala braziliană a jucat aiudoma. Cehoslovacia a întruchipat marea revelație a ediției. Chile, fidelă «tradiției» gazdelor, ajunge pe locul trei, deși nu reprezenta aproape nimic în soccerul mondial pînă atunci. Echipa României și-a retras înscrierea încă de la preliminarii.

ZEIȚA ZÎMBEȘTE CELOR CE-O IGNORAU

Vechii prieteni, cei de la începutul povestirii noastre — Guerin și Hirschmann și chiar Rimet — ar fi făcut ochii mari, văzînd cită patimă, cită interes, pune federația din Londra în a obține organizarea ediției a VIII-a. În anii cînd se depuneau atîtea străduințe să se înjghebeze o federație internațională și să se pună pe picioare un campionat mondial, delegații englezi protestau vehement împotriva unor asemenea îndrăzneții sau se retrăgeau din ședințe și din controalele federației. Insularii au constatat — dar pentru asta le-au trebuit ani și ani — că «World Cup» este o mare și semnificativă realitate; părăsînd splendidă izolare, au intrat activ în treburile federației internaționale; și, iarăși, fondatorii F.I.F.A. ar fi ridicat sprîncelele a teribilă mirare observîndu-l în fotoliul prezidențial pe Sir Stanley Rous, bonomul uriaș din ținutul Essex!

Insula a primit cu atmosferă naivă și caldă, sensibilă și perfect sportivă, cele 15 echipe venite dinspre patru zări la Londra, Liverpool, Manchester, Sunderland și Middlesbrough pentru ediția nr. VIII a competiției supreme. Și, chiar dacă un uriaș numit Rattin, cu domiciliul la Buenos Aires, sau un copil mare pe nume Eusebio, ar avea cîte ceva de spus, chiar dacă nimeni nu poate să demonstreze dacă golul cel mai important al acestui campionat s-a marcat sau nu, chiar dacă băieții lui Alf Ramsey n-au părăsit un moment «birlogul» Wembley, inaugurînd o regulă cu totul neobișnuită... chiar pentru gazde, Anglia a ridicat spre înălțimile tribunelor din «templul fotbalului» zeița de aur; zeița de aur de care, cu 26 de ani înainte, nici nu voia să știe, să audă...

CELE MAI MARI TREI SURPRIZE DIN ISTORIA C.M.

1. Înfrîngerea echipei Angliei de către echipa S.U.A. (ediția 1950) printr-un gol marcat de un... haitian, Gaetjens.
2. Victoria reprezentativei R.P.D. Coreene asupra echipei Italiei (ediția 1966) cu scorul de 1—0.
3. Eșecul, pe teren propriu, în finala ediției 1950, a echipei Braziliei, întrecută cu 2—1 de echipa Uruguayului.

MARI VEDETE ÎN ISTORIA LUI «EL MUNDIAL»

Ediția 1930: Nazzari, Andrade, Scarone, Castro, Cea (Uruguay), Monti, Stabile (Argentina), Marianovici, Beck, Stefanovici, Sekulici (Iugoslavia).
Ediția 1934: Combi, Monti (devenit italian), Meazza, Ferrari (Italia), Planicka, Puc, Svoboda, Nejedly, Sobotka (Cehoslovacia), Zamora, Quincoces, Regueiro (Spania), Bican, Sindelar, Sesta (Austria).
Ediția 1938: Meazza, Ferrari, Piola (Italia), Dr. Sarosi, Sas, Szengeller, Titkos (Ungaria), Leonidas, Tim, Da Guia (Brazilia), Wilimowski (Polonia), Minelli, Abegglen (Elveția), Lehner, Hahnemann (Germania).
Ediția 1950: Andrade (nepotul celui din 1930), Ghiggia, Schiaffino, Varela (Uruguay), Zizinho, Danilo, Bauer, Ademir (Brazilia), Jeppson, Skoglund, Palmer (Suedia), Mitici, Bobek,

Ceikowski (Iugoslavia), Ramallets, Basora, Zarra (Spania).
Ediția 1954: Fritz și Otmár Walter, Rahn, Schaeffer (R.F. a Germaniei), Puskas, Hidegkuti, Kocsis, Bozsik, Grosics (Ungaria), Bauer, Nilton și Djalma Santos, Didi (Brazilia), Schiaffino, Abadie, Varela (Uruguay), Stojaspal, Ocwirk, Hanappi (Austria), Mathews, Lofthouse (Anglia).
Ediția 1958: Pelé, Garrincha, Didi, cei doi Santos (Brazilia), Bergmark, Hamrin, Liedholm, Gren (Suedia), Fontaine, Kopa (Franța), Iașin, Ivanov (U.R.S.S.), Zebec, Bobek, Milutinovici (Iugoslavia), John Charles (Tara Galilor), Novac, Masopust, Mráz (Cehoslovacia).
Ediția 1962: Amarildo, Vava, Garrincha, cei doi Santos, Zito (Brazilia), Schroiff, Novak, Masopust, Popluhar (Cehoslovacia), Eyzaguirre, L. Sanchez (Chile), Jerkovic, Sekularaș, Galici (Iugoslavia), Ivanov, Iașin (U.R.S.S.), Albert (Ungaria).
Ediția 1966: Banks, Moore, Bobby Charlton, Hurst (Anglia), Schulz, Beckenbauer, Haller, Seeler (R.F. a Germaniei), Eusebio, Coluna, Torres, Graça (Portugalia), Iașin, Voronin, Cislenco (U.R.S.S.), Marzolini, Rattin, Mas (Argentina), Albert, Farkas (Ungaria), Pak Doo Ik (R.P.D. Coreeană), Rocha, Mazurkiewicz (Uruguay).

de Emanuel VALERIU

ÎNCEPE !

Acest final de săptămîină coincide cu o ultimă respirație, înaintea declanșării celei mai importante competiții internaționale de fotbal: finala Campionatului mondial, dotată cu trofeul de argint donat de marele animator, care a fost Jules Rimet, pus în joc acum pentru a 9-a oară și avînd ca scenă de desfășurare platourile mexicane. Intervalul de doi ani, în care 71 de țări (cifră record), de pe toate continentele, s-au străduit să-și cîștige dreptul la participare — limitat la 16 echipe — a fost, el însuși, desul de frîmîntat, cu o avalanșă de evenimente importante, cu veritabile lovituri de teacru, cu confirmări și negări, deopotrivă de bogat comentate, de măsuri de organizare inedite, cu noutăți privind schimbările de jucători în timpul unei partide, cu probleme de arbitraj deosebite și cu un volum uriaș pentru programele de televiziune internaționale.

În cumpăna dintre ce a fost și ce va fi, ziua de azi, în care revista noastră apare, reprezintă un moment de calm, de pauză, de meditație, de concentrare a tuturor capacităților fizice și morale ale fotbaliștilor, încheierea pregătirilor pe toate fronturile — inclusiv pe cel al echipelor de transmisii radio și TV. Este momentul unic de pauză care va exploda, mîine, la Ciudad de Mexico, în clipa în care arbitrul întîlnirii Mexic-U.R.S.S. va fluiera începutul celui dintîi angajament real, în incinta fierbinte a Stadionului Azteca, inaugurat, cu doi ani în urmă, cu prilejul turneului olimpic de fotbal.

Clipa aceasta de răgaz ne pune, din nou, în față argumentele ferme a căror interpretare, din păcate, nu poate fi la fel de certă. Cel mai important este însăși prezența echipei române în turneul final, obținută într-una din cele mai echilibrate serii din care făcea parte și formația Portugaliei, competiție directă la titlu, în cea mai recentă ediție, cea din 1966, de la Londra. În ce măsură această reușită va însemna plafonul maxim al posibilităților soccerului nostru o vom ști de-abia peste cîteva zile. Deocamdată, palma directă la întîlnirilor Anglia-România nu este negativ pentru noi: din trei jocuri susținute, o dată am fost depășiiți (2—0 pentru Anglia, la București, în 1939, tot în luna mai) și de două ori am terminat nedecis (0—0 la București, în 1968 și 1—1, la Londra, în 1969). Mai pozitiv decît acest sumar bilanș mi se pare alt fapt și anume acela că, după o întrerupere de aproape 30 de ani, relația soccerului românesc cu cel britanic a cunoscut o revitalizare marcată de două confruntări consecutive și într-un interval de timp în care fotbaliștii insulari dețineau supremația mondială. De aici și păreriile potrivit cărora jocul de la 2 iunie va fi, pentru ai noștri, cel mai lesne de abordat. Un singur element poate zdruncina însă fundamentul prezviunilor menționate: caracterul oficial al partidei de la Guadalajara în care campionii mondiali își joacă, poate chiar din prima zi, șansa lor la calificare. «Mașina de fotbal» engleză se cere apreciată, deci, în funcție de interesul ei față de meciul cu România de care, dacă nu va trece prin victorie, se poate poticni definitiv, transformîndu-se din favorită în spectatoare.

Întîlnirea cu echipa cehoslovacă va marca cea de-a 20-a confruntare a fotbalului practicat în cele două țări, pe durata unor relații inaugurate acum 47 de ani, dar întrerupte în ultimii 5! Într-adevăr, din 1965 nu am mai avut meciuri cu reprezentativa țării prietene, deși calitatea jocului prestat de cehoslovaci impunea menținerea unui contact permanent, pe bază de plan, dacă așa ceva era necesar. Din cele 19 jocuri internaționale ne-au revenit doar cinci (dintre care unul între reprezentativele de amatori, în 1931, și altul între cele olimpice, în 1964), adversarii noștri cîștigînd de 10 ori, iar 5 partide avînd rezultate nedecise. Interesant că în același an, 1965, rivalitatea nu a putut fi decisă, cite un joc, din cele două care au avut loc, revenind fiecărei formații, atunci cînd a jucat pe propriul teren.

Din aceste cifre, concluzia care se desprinde ne este nefavorabilă. Jocul cu Cehoslovacia va fi cel mai dificil pentru fotbaliștii noștri, după părerea mea, deoarece, pe lîngă lipsa de contact, este foarte evidentă și diferența de concepție în joc a echipelor și, totodată, discrepanța fizică a sportivilor ce vor fi aliniați unii în fața celorlalți, la 6 iunie, pe stadionul din Guadalajara. Reamintindu-ne și meciul decisiv dintre Cehoslovacia și Ungaria, disputat pe un teren neutru și cîștigat de primii cu un scor sever (4—1) și raportînd rezultatul citat la incapacitatea formației noastre de a depăși — măcar o dată — teamul maghiar, nu întrevăd nici o șansă a lor noștri în meciul acesta.

Desigur, ultima întîlnire, cea cu o altă favorită, echipa nr. 1 a continentului sud-american, va sta sub un multiplu semn: al ineditului dar și al necesității de puncte care ar putea fi acută, la acea oră, pentru Brazilia.

Amintesc, de aceea, că la 10 iunie, cînd România înfruntă Brazilia, disputa Anglia-Brazilia va fi de domeniu trecutului (la 7 iunie se va juca meciul) și că, a doua zi — 11 iunie — sud-americanii vor fi spectatorii meciului Anglia-Cehoslovacia, ceea ce, practic, nu le va mai da nici o posibilitate de intervenție în configurația clasamentului. Care va fi platforma echipei române la aceeași oră? Greu de întrevăzut, mai ales că toate cele trei principale pretendente (Anglia, Brazilia, Cehoslovacia) vor fi, încă, în plină cursă și în angajament direct. Prin simplă impresie, bazat doar pe coeficientul constituit de fluctuația de formă, adeseori flagrantă, a ambilor adversari, întrevăd un joc deschis oricărui rezultat, chiar și unuia care să constituie marea surpriză, fie în ceea ce privește învingătorul (România), fie în privința proporțiilor scorului (Brazilia).

Obiectivitatea, în fața unui asemenea eveniment, apare dificilă pentru oricine, atîta vreme cît propria echipă reprezentativă este angajată în luptă. Argumentele ne sînt direct nefavorabile și asta o știm. O știm, dar ne vine greu s-o acceptăm. Reluînd una dintre ideile de bază ale sportului, anume aceea că partenerii pîtrund în arenă cu șanse egale și că nimeni nu se poate considera dinainte învins, acordăm echipei noastre creditul meritat pentru efortul ei de a se fi calificat, o înșoșim cu dragostea și speranța noastră, cu fluidul moral, care adesea învinge distanțele și treptele valorii intrinsece, urîndu-i o comportare demnă, corelată cu profilul actual al întregii noastre mișcări sportive, ai cărei emisari sînt, în aceste zile, cei 22 de jucători de fotbal. Indubitabilă, în clipa de față, este iminența declanșării mării dispute în cel mai popular sport al secolului, la care soccerul românesc și-a cîștigat locul de luptă.

Atenție, deci «El Mundial '70» începe!

MAI

1) De-a lungul întregii luni mai — începînd cu prima sa zi, cînd pentru întia oară, după mai bine de două decenii, demonstrațiile muncitorimii s-au desfășurat sub semnul unității celor trei centrale sindicale — Italia a cunoscut o puternică mișcare revendicativă, ce a determinat guvernul să poarte tratative cu reprezentanții sindicatelor care cer înfăptuirea unor reforme în domeniul construcțiilor de locuințe, al transporturilor publice, învățămîntului și asistenței medicale, precum și adoptarea de măsuri pentru frînarea creșterii costului vieții.

2) «Reeditarea» debarcării de acum două secole a căpitanului Cook și a expediției sale pe pămîntul australian, la Botany Bay, lângă Sydney, a avut nu numai aspectul pitoresc pe care l-au dorit autoritățile. Festivitatea a constituit totodată un prilej pentru aborigenii australieni de a atrage atenția — printr-o serie de demonstrații — asupra situației grele în care se zbat astăzi, după veacurile în care civilizația a pătruns în Australia..

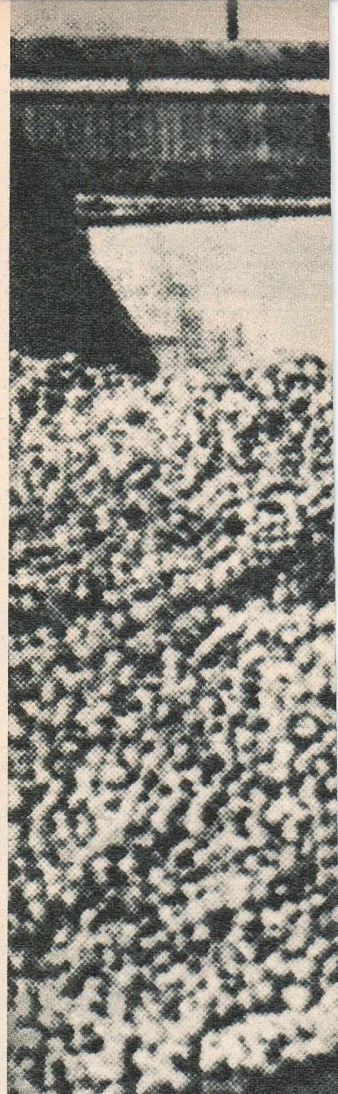
3) Un tînăr soldat american, pradă unei crize de disperare, pe frontul din Cambodgia. Fotografia, apărută în o bună parte a presei internaționale, ilustrează elocvent starea de spirit a celor trimiși să ucidă, să ucidă, să ucidă... în numele unei cauze a cărei justificare n-o pot găsi.

4) Fructe destinate... distrugerii. Silite să se conformeze dispozițiilor forului suprem al Pieței comune — care consideră că trebuie menținute la un anumit nivel prețurile la fructe în țările membre — autoritățile agricole italiene au emis circulare prin care anunță că, începînd cu luna mai 1970, încetează să acorde sprijin pomicultorilor; mai mult chiar, pentru viitor se prevăd stimulente pentru distrugerea pomilor fructiferi. Din «avantajele» integrării agrare...

5) Legat, cu ochii acoperiți, bolnav de malarie, acest tînăr vietnamez din Cambodgia, capturat ca «suspect» de trupele americano-sud-vietnameze, așteaptă să-i fie hotărîtă soarta. O imagine ce concentrează ceea ce presa internațională descrie drept tragedia războiului din peninsula indochineză, ațîțat de interese străine popoarelor din această parte a lumii.

6) San Francisco. Ofițerul de poliție Gutlery afișează o atitudine triumfătoare, după ce a trîntit la pămînt un student protestatar. Brutalitatea, dusă pînă la limitele ei (uciderea a șase studenți și rănirea altor zeci), a fost răspunsul autorităților americane la uriașele manifestații ale studenților din S.U.A. împotriva extinderii agresiunii în peninsula indochineză.

7) O imagine care vorbește nu despre anotimpul ploios — cum s-ar putea crede — ci despre... lupta «sexului tare» din Elveția, mai precis din cantoanele Appenzell și Unterwalden, pentru a-și păstra supremația în ce privește drepturile politice; în adunarea ilustrată prin această imagine ei au hotărît să nu acorde drept de vot femeilor.

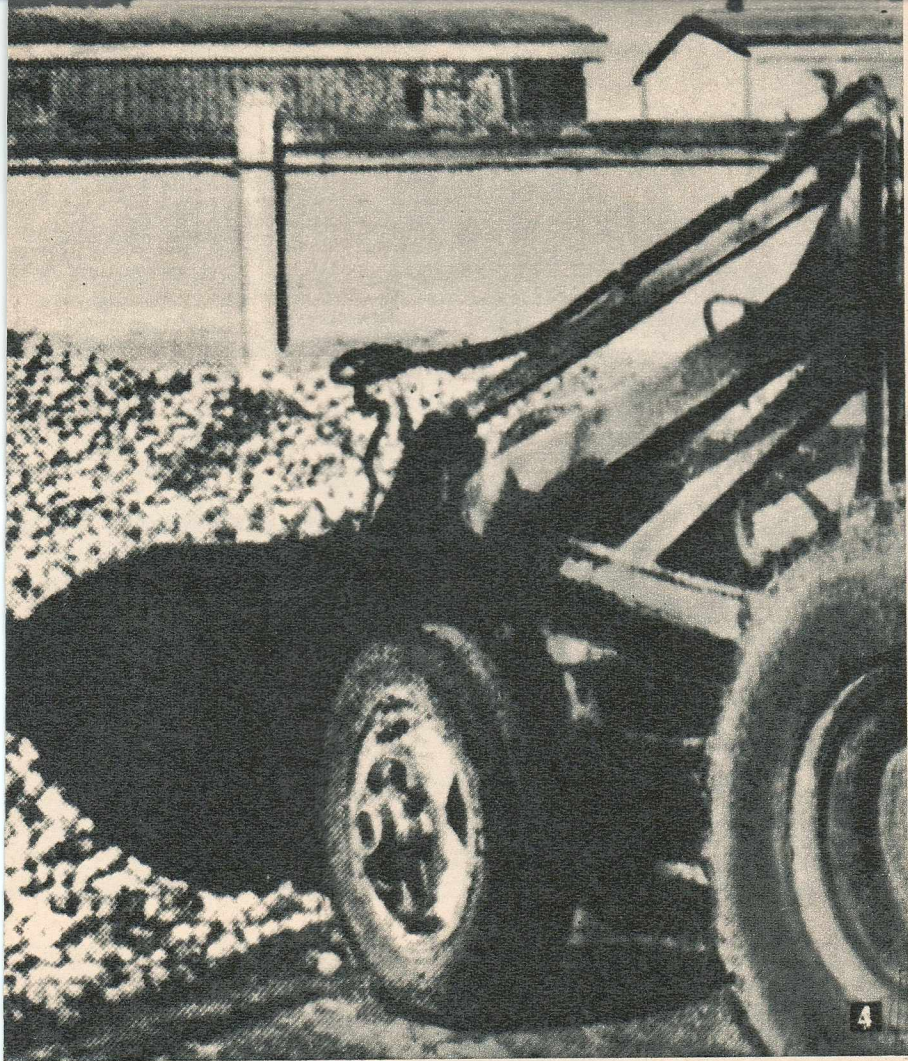
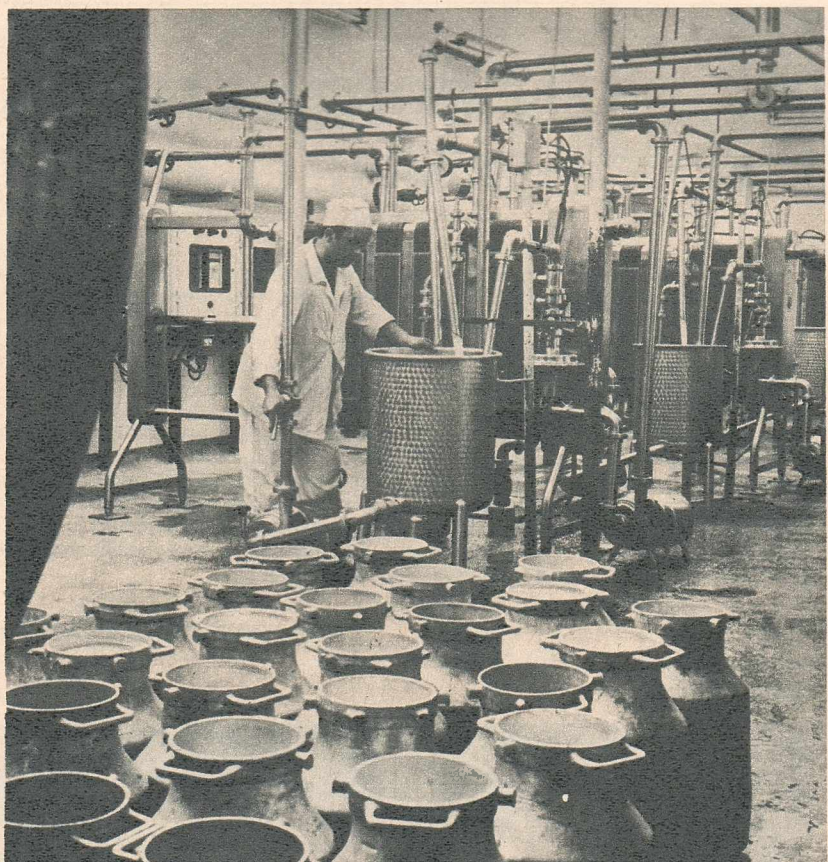
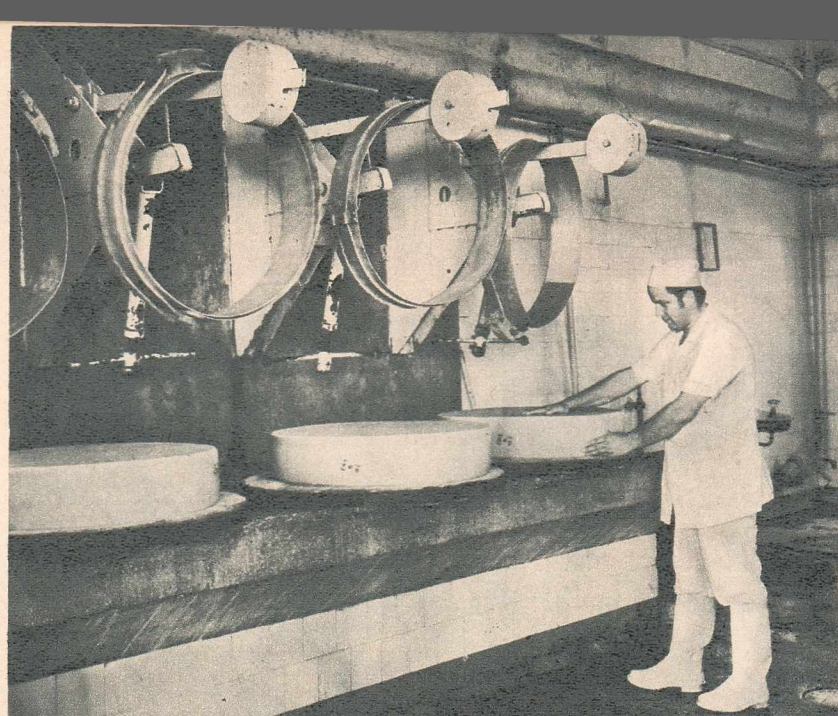

FOTO
PRES
70

MAI

După o iarnă grea, cu ninsori abundente și avalanșe, o primăvară cu ploi diluviene a adus în întreaga Europă inundații de proporții catastrofale — precum se vede și din aceste imagini dramatice surprinse pe pelicula fotografică — la Szabolcs (fotografia nr. 1), în partea estică a Ungariei, în R.F. a Germaniei, la Köln (fotografia nr. 2), în R.D.G., la Demmin (fotografia nr. 3), unde râul Peene, revărsat, a acoperit mari suprafețe de teren, la Pulnoy, în Lorena (fotografia nr. 4), ca și în alte părți ale Franței, în Finlanda, unde topirea zăpezilor căzute din abundență în această iarnă a provocat inundații, ca de pildă pe șoseaua Helsinki — Pori (fotografia nr. 5).

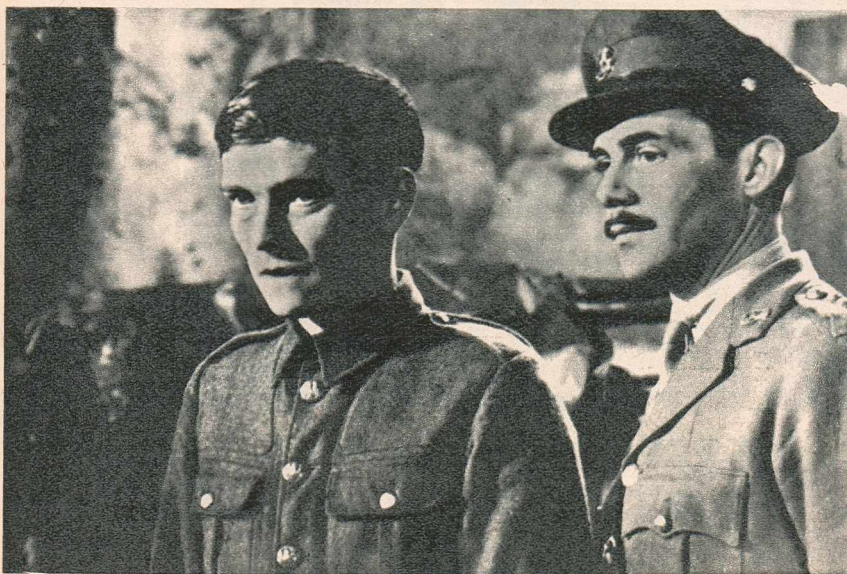
ÎNTRERINDERA JUDEȚEANĂ DE INDUSTRIE ALIMENTARĂ BISTRIȚA

Calea Moldovei 15 A, telefon 517

Sectorul de industrializare a laptelui al Întreprinderii județene de industrie alimentară-Bistrița a fost puternic dezvoltat în cursul ultimilor ani, în cele 7 secții de producție. Pondere principală o are fabricarea brânzei șvaițer în unitatea nou construită pentru producerea brânzeturilor fermentate din orașul nostru. Este o fabrică modernă, înzestrată cu utilaj de înaltă tehnicitate, asigurând o sporire apreciabilă a capacității de producție și a însușirilor gustativ-calitative ale produselor.

Pentru calitățile sale superioare ȘVAIȚERUL DE BISTRIȚA — ca de altfel, și untul și alte produse lactate — este mult solicitat nu numai pe piața internă, ci și de consumatorii din străinătate: Italia, Franța, R.D.G., Cehoslovacia, Belgia, Maroc etc.

Eroii interpretați de Tom Courtenay și Dirk Bogarde nu pot să facă față unui proces inuman.

PE ECRANE

Un film de Joseph LOSEY: PENTRU ȚARĂ ȘI REGE

Într-un timp cum este acesta pe care îl trăim, căruia i-am fost destinați și pe care trebuie să-l slujim, într-un timp în care cinematograful își aduce din ce în ce mai mult și mai bine aminte de marile sale rosturi sociale, ne bucură în mod cu totul deosebit această întâlnire cu Joseph Losey, cineast pe nedrept ocolit sau poate doar «scăpat din vedere» (la noi) pînă mai ieri. Este de ajuns o singură și obsedantă temă fundamentală din îndelungata sa creație, și anume complicata și perfida acțiune de distrugere a ființei umane de către o societate ostilă, năclăită în propriile sale rele, pentru a face din Losey un contemporan în cel mai strict și mai drag înțeles al cuvîntului: un om al anilor aceștia neliniștiți, un om care șoptește savanților că nu numai ocrotirea monumentelor naturii trebuie cerută cu glas tare, ci și cea a individului. Din acest punct de vedere, *Pentru țară și rege* constituie, după proiectarea *Servitorului* pe micul ecran, prelungirea unei bune cunoașteri a artistului. Ne aflăm în fața unui Losey care a lăsat în urmă jocurile stilistice reflectate în oglinzi deformante, a unui regizor care a cunoscut de mult prețul despărțirii de pasiuni, asprimea necesară a unei existențe înconjurate din toate părțile de luciditate. Cînd vom fi răsfățați cu mai multe exemple din creația «celui mai european dintre regizorii americani și celui mai american dintre regizorii europeni» (cum îl numea revista «Bianco e nero»), nu va fi exclus să iubim mai puternic alte filme, *Condamnații*, *Criminalul*, după cum e aproape sigur că nu ne vom mai putea despărți de *Accidentul*. Pînă atunci însă, *Pentru țară și rege* rămîne ca un concentrat de cinematograful loseynian căruia, dacă nu-i acceptăm regulile, degeaba ne chinuim cu prefăcătorie că ne apropiem de el. Dacă primim, în primul rînd, această convenție a unui univers închis, betonat în propria sa monstruoșitate, și a individului inocent, care nu cunoaște pragurile absurdității, atunci acceptarea ne va fi răsplătită prin descoperirea că însăși convenția se topește pe parcurs, pe măsură ce se simte înaintarea tiranică a adevărilor vitale. Condamnarea, judecarea soldatului Hamp, acuzat de tentativa de evadare, se îndepărtează treptat de rigiditatea inițială programatică a construcției dramatice, de ceea ce putea să devină un schematism al dezbaterii etice. Povestirea, ce curge atît de încet, așteaptă parcă clipa cînd se va putea transforma într-un revelator al incompatibilității ființei umane cu orice sistem de represiune. Losey nu filmează aici una din dramele războiului, ci drama de a crede că poți lupta împotriva unei lumi retrase în spatele valorilor sale încremenite, înarmat doar cu cele mai plătînde mijloace, ca cinstea și candoarea. Hamp, soldat mărunț și umil, venit voluntar pe front, într-o bună zi nu mai poate răbda mizeria tranșeelor, zgomotul artileriei și fuge «undeva, către casă, către Anglia», trăsnet de neputința de a mai îndura, precum Meursault al lui Camus, zăpăcit de soare. Cînd în această gură de iad, care este spațiul filmului — un adăpost ca o insulă într-o mare de noroi, pătruns de ploii și șobolani — în mijlocul grotescului ceremonial al judecății, printre vorbele mari Onoare, Datorie, Sacrificiu, răsar frazele copilăroase ale lui Hamp, «parcă dracul mă tot trăgea înainte», cînd ecranul alternează privirile abrutizate sau ipocrit-atente ale acuzatorilor cu cele pline de uimire și spaimă ale lui Courtenay ori blînd-neputincioase ale lui Dirk Bogarde (apărătorul), convenția de care aminteam mai sus trosnește sub apăsarea realității. Losey ne-a dus acolo unde a vrut el. De-abia de acum încolo ne poate biciui privirea cu imaginile cumplite, acaparatoare, ale noroiului ce înghite deopotrivă cadavrele cailor și trupurile oamenilor; abia acum, ceea ce putea să pară o caligrafie a atrocității devine semnul unei lumi reale la căpătușul căreia nu poți aprinde măcar o singură luminare.

Magda MIHĂILESCU

PE PLATOURILE LUMII:

„ÎN CONTINUARE — DIN NOU DESPRE DOCTOR“

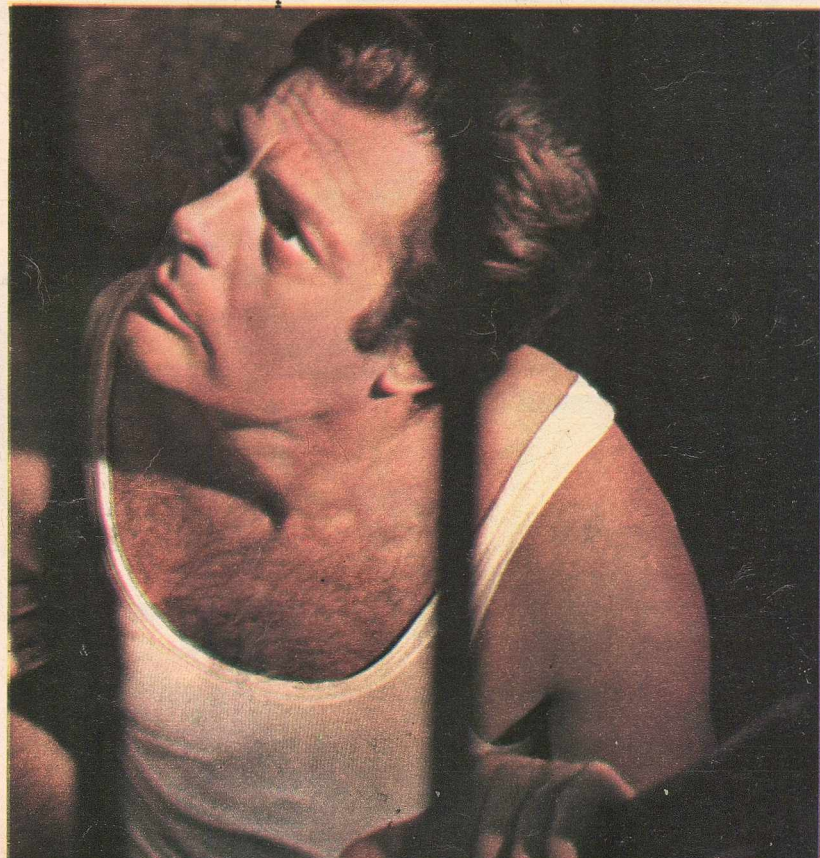
Unul dintre cele mai considerabile «money-making» (aducătoare de bani) filme ale industriei cinematografice britanice din ultima vreme a fost lungă serie «Carry on» (despre care am relatat mai amănunțit anul trecut), realizată de Casa Rank Organisation, sub conducerea regizorului Gerald Thomas și a regizorului Peter Rogers. Comedii de situații și de caracter, unite prin rîvna cu care scot la iveală hazul unor variate medii sociale, cele 18 «Carry on» și-au cîștigat o mare popularitate, asemănătoare cu aceea a prestigioaselor seriale engleze de televiziune. Acapararea simpatiei și, implicit, a banilor spectatorului britanic se explică prin înaltul meșteșug al realizatorilor și, lucru de loc de neglijat, prin prezența aceleiași echipe actoricești: Sidney James, Kenneth Williams, Joan Sims, Barbara Windsor, Jim Dale, Hattie Jacques. Ultimul film aflat în lucru se ocupă pentru a doua oară de lumea medicilor, de unde și titlul de *În continuare — din nou despre doctor*. E curios că tocmai aici, printre oamenii în alb — cum frumos li se mai spune — au considerat autorii că e bine să se mai întoarcă o dată cu toate armele risului.

Foto RANK ORGANISATION

Cei care asigură succesul lui «Carry on»...
echipa de actori.

Marcello Mastroianni, învingător la Cannes.

telegrame

● Alberto Moravia și-a dat consimțământul de a participa, împreună cu regizorul Luciano Lucignani, la realizarea unui scenariu după cartea lui D.H. Lawrence, *Bărbatul mort*. Pentru rolul principal autorii s-au gândit la Richard Harris.

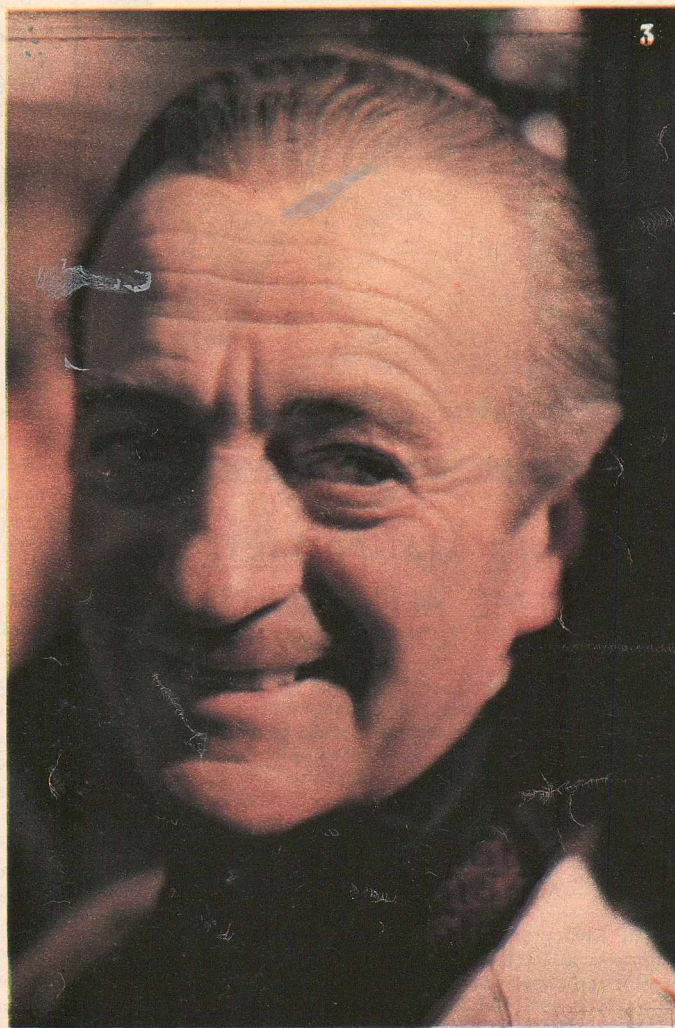
● Charlie Chaplin își pregătește viitorul său film, *Fantezie*, în Irlanda, unde s-a instalat de câțiva vreme împreună cu întreaga familie. De altfel, fiicele sale, Josephine și Victoria, vor figura în fruntea distribuției.

● Antonella Lualdi (fotografia nr. 1), Claude Jade (fotografia nr. 2) și Edwige Fenech vor fi parteneri în filmul *Pentru că te iubesc* ale cărui turnări vor începe în curând la Bruxelles, sub conducerea regizorului Rinaldo Ossola.

● După westernul italian, iată că presa începe să vorbească și despre confratele lui andaluz. Prilejul este oferit de filmul pe care cineastul spaniol Mario Camus îl va realiza în localitatea Huelva. Titlul — *Minia vântului*.

● David Niven (fotografia nr. 3) și Virna Lisi au fost aleși de regizorul Ronald Amateau pentru filmul său, *Statuia*.

● Protagonista filmului *Urmărirea lui Adam*, la care lucrează regizorul polonez Jerzy Stawinski, este populara actriță Pola Raksa (fotografia nr. 4).

BAXTER Warner

Actor american de film și teatru, născut la Colombo (Ohio) la 29 martie 1893; mort la Hollywood la 7 mai 1951. Debutând în teatru la Louisville, ajunge în curând și pe scenele newyorkeze, și după 8 ani de activitate neîntreruptă, în 1918, își face apariția și pe ecran. Deocamdată W.B. este un june-prim agreabil, cu un joc sincer, lipsit de alectare, partener ideal al unor frumuseți celebre ale anilor '20 ca: Pola Negri, Dolores del Rio, Florence Vidor, Billie Dove, Clara Bow, Bebe Daniels. Fiecare nou rol confirmă însă posibilitățile sale dramatice, și iată-l sollicitat de regizori ca: Cecil B. de Mille (*The Golden Bed*), Victor Fleming (*A Son of His Father*), James Cruze (*Mannequin*), Herbert Brenon (*The Great Gatsby*), după Scott Fitzgerald), Edwin Carewe (*Ramona*). Cucerise deja gloria la începuturile sonorului și în timp ce alte staruri sucombau, nereșizând mării încercări, el își consolidează celebritatea printr-un premiu

Oscar în 1930 cu *In Old Arizona*. Tipul său viril, figura sa francă, de om dinamic, dar totdeauna discret, sobru și plin de tact, vor face din el unul dintre marii favoriți ai publicului american. Disponibilitatea lui pentru orice gen de film îl situează de la început în lotul actorilor supra-solicitați. W.B. este un excelent actor de western: (*România din Rio Grande*; *Cisko Kid*), dar și de dramă sentimentală: (*Orfana*; *Broadway Bill*; *Intimități conjugale*; *Gran-Canaria*, după Cronin), un bun interpret de comedie sofisticată: (*Istoria se repetă*; *Paradisul vagabonzilor*), dar și de film cu temă socială (*Nu l-am ucis pe Lincoln*; *Barcade*); star de revistă (*Strada 42*; *Vogues 1938*; *Lady in the Dark*) și erou de aventuri de epocă (*Proscrisul*; *Vasul robilor*) sau de filme de război (*Marșul de noapte*; *Escadrila iadului*). În cariera sa fără accidente, de peste 30 de ani, a turnat un număr impresionant de filme, a lucrat cu cinești ca: John Ford, Frank Capra, Henry King, W.S. Van Dyke, Howard Hawks, Tay Garnett, William Wellman, și a avut parteneri pe cele mai sărbătorite staruri feminine ale Hollywoodului: Elissa Landi, Janet Gaynor, Loretta Young, Myrna Loy, Alice Faye, Ingrid Bergman, Ginger Rogers, Joan Bennett, Carole Lombard ș.a... Între anii 1943 și 1949, W.B. a fost eroul unui popular serial intitulat *The Crime Doctor*.

BAZIN André

Ziarist, critic și teoretician francez de film, născut la Angers, la 18 aprilie 1918; mort la Bry-sur-Marne la 11 noiembrie 1958. A fost un fel de părinte spiritual al generațiilor postbelice de critici și teoreticieni de film, prin ideile sale novatoare și pasiunea cu care a militat pentru emanciparea totală a filmului de sub tutela vechilor canoane. La început a profesor de literatură, apoi, atras și interesat de film, semnează rubrica de critică cinematografică a ziarului *Le Parisien libéré*. Lucrează pentru IDHEC în anii 1944 și 1945 și pe lângă numeroasele sale colaborări la reviste (*Esprit*, *L'Observateur*), periodice specializate (*Ecran français*, *Revue du cinema*, *Cahiers du cinéma*, *Radio-Cinema-TV*) înființează și conduce periodicul *Jeunesse cinématographique*. Autor al unor monografii (*Orson Welles*, *Vittorio de Sica*), al unui impresionant număr de articole de critică și estetică, publicate în Franța și peste hotare (Italia, Anglia), A.B. face parte din 1952 din

comitetul directorial al revistei *Cahiers du cinéma*. Scrierile sale, de o înaltă ținută estetică, au exercitat o profundă influență asupra tinerilor generații de cinești din Franța și au contribuit la răspândirea culturii cinematografice în rândurile publicului larg. Studiile și articolele sale au fost publicate într-o antologie intitulată: *Ce este cinematograful?*, devenită un fel de Biblie a tinerii critici de film francezi. A.B. susține că dintre toate artele, singur cinematograful poate reflecta fidel realitatea. El atacă probleme esențiale ale teoriei filmului, cum este "teoria montajului", unde pledează pentru mizanscena bazată pe "aprofundimea cimpului" și pe înlăturarea cadrelor scurte de montaj. Astfel spectatorul poate avea libertatea de a interpreta singur, pe plan intelectual și emoțional, obiectele din realitate ce-i sînt servite brut pe ecran, fără sublinieri. A murit la o vîrstă (40 de ani) cînd era chemat de-abia să-și desăvîrșească opera critică, să exploreze noi sectoare ale esteticii cinematografice. A fost un mare animator, un gânditor fecund și cercetător care s-a aplecat cu respect asupra artei filmului, lăsînd o operă bogată în urmări.

BEATTY Warren

Actor american de film și teatru, născut la Richmond (Virginia) la 30 martie 1937. Urmind exemplul surorii sale, actrița Shirley Mac Laine, tînărul W.B., as al fotbalului, renunță la gloria stadionului, pentru a-și încerca forțele în teatru (pe care-l slujeau de altfel de două generații și alți membri ai familiei sale). În 1955 urmează cursuri de artă dramatică în cadrul Universității din Evanston (Illinois) și la New York. Favorizat de fizicul său agreabil, W.B. devine în curînd tînăr star al televiziunii și al scenelor newyorkeze. Chemat la Hollywood, W.B. are norocul să debuteze sub direcția unui mare maestru, Elia Kazan — fondator al faimosului Actor's Studio — care-i pune în valoare calitățile dramatice în filmul *Splendoare în iarbă* (1961). Rolul său din acest film îi dă ocazia să realizeze o adevărată creație. Jocul său sincer și temperamentul său cald au făcut ca publicul și critica să-l consacre demn

sucesor al regretatului James Dean. Mergînd tot pe linia acestuia, W.B. este îndrumat către personaje rebelle, nonconformiste, uneori chiar echivoce, lipsite de prejudecăți dar și de un suport moral. Așa-l vom găsi, pe rînd, în gigolo-ul din *Roman Spring of Mrs. Stone* (1962) după Tennessee Williams, unde apăsătoare de regretata Vivien Leigh, în Don Juanul tenebros din *All Fall Down* (1962) cu Eva-Marie Saint, în eroii roșii de contradicții din *Lilith* (1964) și *Promise Her Anything* (1965); în genlema-nul-spărgător din *Kaleidoscop* (1966). Încîlnirea lui cu regizorul Arthur Penn este însă decisivă pentru cariera lui. El îi oferă lui W.B. două roluri capitale: cele din filmele *Mickey One* (1965) și *Bonnie and Clyde* (1967). În primul e un tînăr american mijlociu, plin de complexe, cu un perpetuu sentiment de culpabilitate, care-i paralizăază orice eian. În *Bonnie and Clyde*, film care l-a făcut celebru în lumea întreagă, deține rolul ingrat al unui gangster-amator care-și încheie lamentabilă-i existență într-un veritabil masacru. Sînt lăudabile eforturile acestui tînăr actor, care disprețuind calea facilă a succesului asigură de însușirile sale fizice, preferă drumul greu al rolurilor de compoziție ingrate, complexe, așa cum este cel din ultimul său film: *Only Game in Town*, unde apare alături de Elizabeth Taylor.

Constantin POPESCU

CANNES '70

Juriul celei de-a 23-a ediții a Festivalului de la Cannes a acordat Marele premiu internațional filmului M.A.S.H. (fotografia nr. 1) al cineastului american Robert Altman, iar Marele premiu special al juriului și premiul FIPRESCI creației lui Elio Petri, *Anchetă asupra unui cetățean în afara oricăror bănușii* (fotografia nr. 2) îl înfățișează pe autor, în timpul unor turnări, alături de actrița Florinda Bolkan). Cinematografia italiană, din plin reprezentată în palmares, este deținătoarea și a celor două premii de interpretare: Marcello Mastroianni, a cărui carieră merita din plin o astfel de distincție, și Ottavia Piccolo.

CELE MAI PROASTE FILME ALE ANULUI...

...și cei mai proști actori ai anului (ne cerem scuze, dar așa sună enunțul oficial) au primit insolitele distincții ale Universității din Harvard care, după cum se știe, acordă un Oscar exact pe dos față de cel ce se înmînează în aprilie la Santa Monica. Aceste neobișnuite premii, pe nume Crismon, n-au supărat pînă acum pe nimeni, de unde se vede încă o dată că numai glumele meschine înfurie, cele enorme nu neliniștesc. Iată lista «celor mai proaste zece filme ale anului: *Easy Rider*, *Medium Cool*, *Trocul*, *Topaz* (regia — Alfred Hitchcock), *Bob și Carroll*, *Ted și Alice*, *Maltezul Bibby*, *Adevăratul curaj*, *John and Mary*, *Hello Dolly* (cu Barbra Streisand), *Vara trecută*. Printre actorii cu pricina se află: frații Jane și Peter Fonda, Mia Farrow, Dennis Hopper, Omar Sharif. Acesta din urmă — cu o mențiune specială: «cel mai flagrant caz de distribuire nepotrivită într-un rol, si anume cel al lui Ernesto Che Guevara».

de Felicia ANTIP

Privește!

Nu închide ochii!
Nu întoarce capul!
Privește!
Ascultă!

Coșmarul de pe ecranul televizorului e aieva. Nu-l poți pulbera cu o răsucire de buton. Tărîmul acesta pustiit e țara ta! Restriștea e a noastră, a tuturor!

Șterge-ți lacrimile și privește!
Scrișnește din dinți, dar privește!
Privește, să nu uiți niciodată!

Înaintai în pas de voie și citeodată te încerca nerăbdarea. Ai fi vrut să mergi mai repede, să fi ajuns mai departe. Cerul nu era destul de albastru, piinea nu era destul de coaptă, casa nu era destul de înaltă. Și acum? Mai există oare cer? Unde e piinea? De ce nu mai e casa? Apele posomorite, sinistre, oarbe ne-au luat prin surprindere, ne-au lovit fără cruțare. Imense întinderi de țară s-au întors în hăul dinaintea începuturilor.

Vezi apa aceea tulbure, grea, dușmănoasă? Privește-o! Privește urgia în față! Privește în ochii rățaciți ai femeilor rămase fără nici un rost pe lumea asta! Privește copiii care au cunoscut groaza! Privește locurile în care stihia a batjocorit viața! Televiziunea îți arată totul. Nu-ți menajează sensibilitatea. Nu-i voie să nu știi. Nu-i voie să te gîndești la altceva. Trebuie să trăiești fiecare tragedie în parte, să te doară fiecare rană a acestui război nedrept, inegal.

Televiziunea a adus năpasta în fiecare casă pe care hazardul n-a așezat-o în calea apelor pustiitoare. Privești, privesc, privim și ne dăm seama că va trebui să găsim în noi toți forța de a lua atîtea și atîtea de la capăt.

Dar dacă ai privi numai dezlînșuirea vrăjmașă a apelor ticăloase, ucigașe, te-ar copleși o disperare mai neagră decît cea mai neagră apă neagră. Trebuie să privești tot ceea ce îți arată televiziunea.

Privește armata! A pornit la acest război ciudat și perfid cu mijloace tehnice concepute pentru alt fel de situații de luptă. A fost însă chemată să salveze țara, să se bată pentru a ocroti viațile fiilor ei, să apere poporul în zile de cumplică nenorocire și ar fi făcut-o și cu palmele goale, cu pieptul gol. Privește funeraliile unuia dintre ostașii căzuți pe acest front infernal. Plîngi? Ai înțeles pînă în străfundul ființei tale că armata aceasta va fi totdeauna de partea ta, de partea poporului român? Că te poți bizui pe ea pînă la capăt?

Privește tineretul țării. Îl acuzai poate că e ușuratic și nepăsător, că are capul numai la fleacuri și la frivolități. L-ai văzut? În zilele și în nopțile de trudă și chin, cînd a proptit, cu trupurile sale digurile și barajele, cînd a scormonit pămîntul cu palmele și cînd neputința de a salva un copil l-a făcut să urle, a devenit brusc matur. Privește-l și-ți vei da seama că acum cunoaște prețul vieții și al muncii, că te poți încrede în el și în ceea ce va face umăr la umăr cu noi toți.

Privește televizorul și vei înțelege că toate cuvintele frumoase dar demonetizate prin abuz — solidaritate, frăție, abnegație, eroism — își regăsesc sensurile prime, adînci.

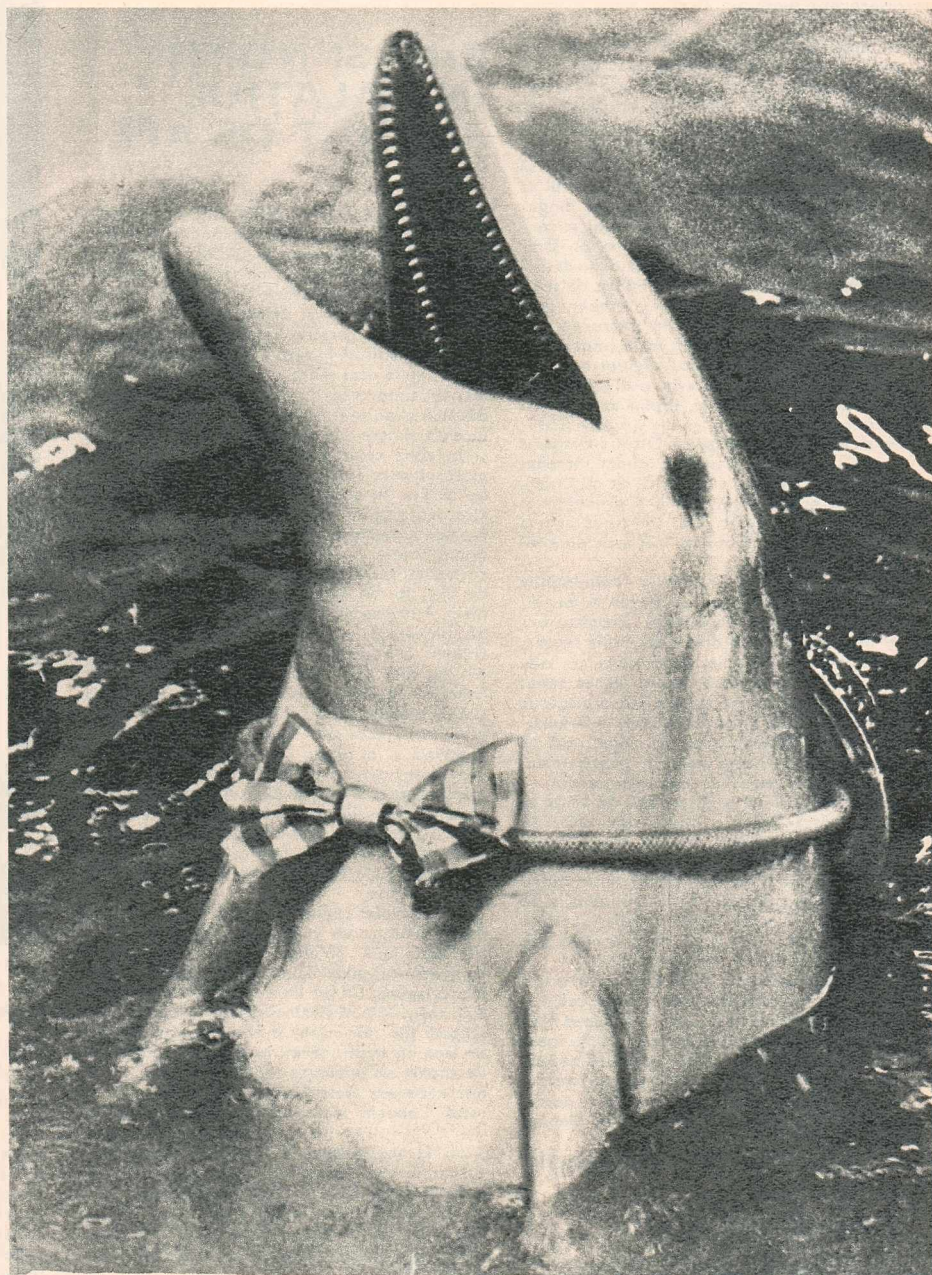
Vei uita, poate, cu vremea, multe. Dar imaginile și s-au întipărit fără voie în straturile profunde ale memoriei și chiar după ce totul va fi iar «normal» îți vor reveni mereu, pe ne-pregătite, în minte: pîni aruncate din cer spre un tren înconjurat de ape, femei pășind către nicăieri, hornuri de case ișindu-se dintr-o mare fără margini.

Privește! Scriam nu demult — blestemat să fie ceasul în care am scris — că noi, telespectatorii, vom fi poate, alături unii de alții, martorii unor orori indescriptibile. Am fost. Sîntem. Vom ține minte.

P.S. Reporteri, operatori, reporteri cu aparatul de filmat la ei, Costin Martiniuc, Victor Teodoru, Gh. Dănăilă, I. Ciuchi, Florin Brătescu, I. Dumitrașcu, Mircea Gherghinescu, Lucian Penescu, Sergiu Stejar, I. Mărinaș, alții ale căror nume nu mi-au fost comunicate, s-au aflat zi și noapte acolo unde se trăia coșmarul, l-au trăit și ei, l-au fixat pe peliculă. L-au ajutat colaboratori voluntari: Ioan Lehoșchi, pilot și operator improvizat, Lupăș, Moroșan și alții.

vreți să mâncați pe săturate ?

La expoziția de invenții de la Frankfurt (R.F. a Germaniei), cițiva născocitori norvegieni au prezentat acest aparat pentru exerciții fizice *nec plus ultra* — după cum sună în prospect. Aparatul este oferit deopotrivă sportivilor de performanță (sprinteri, alergători de semifond și fond, cicliști, săritori etc.), ca și oricărei persoane de ambe sexe doritoare să mănince pe săturate fără să se îngrășe. Și cine nu dorește așa ceva?!

cum îmi stă cu papion ?

Puțin orgolios, un pic frivol, adică așa cum îi stă bine unei vedete, delfinul din poza noastră este membru al faimoasei trupe, formată din 13 confrăți, «Flipper Show» a lui James Tibor. În curînd el va juca alături de cîntăreața de renume mondial Catherina Valente într-un spectacol de revistă montat de televiziunea vieneză.

filatelie

Campionatelor mondiale de fotbal — ediția 1970, eveniment sportiv care polarizează atenția și interesul iubitorilor jocului cu balonul rotund din lumea întreagă, le este consacrată o emisiune de mărci poștale.

Spectaculoase faze dintr-un meci de fotbal ilustrează cele 8 valori care formează seria. Patru valori, și anume: 40, 55 bani 1,75 și 3,30 lei, au înscrise cuvintele «Mexic '70», valoarea, Poșta română și în colț o minge de fotbal.

Celelalte patru valori (1,20, 1,50, 1,55 și 1,75 lei) vor fi tipărite în coală, în bloc de 4 bucăți, într-un ancadrament pe o fontă de culoare.

Compoziția grafică este completată în partea centrală cu o minge, simbol al pasionatei întreceri fotbalistice. Pe marginea colitei sînt înscrise numele echipelor finaliste la C.M. care își dispută mult rîvnita «Cupă Jules Rimet».

Mărcile vor fi tipărite în condiții grafice superioare, în mai multe culori, în sistem heliogravură; formatul 39 x 39 mm.

Realizatorul machetelor este graficianul Aurel Popescu, autorul seriilor filatelice Jocurile Olimpice de iarnă de la Grenoble, Olimpiada Mexico '68 și Campionatele europene de box.

Interesant de remarcat că este pentru a doua oară în istoria Poștei române cînd se emit mărci poștale dedicate C.M. Prima serie, cu același subiect, a fost emisă în anul 1966, cu ocazia ediției precedente a Mondialului care au avut loc în Anglia.

ZILE TRAGICE, MAI '70, ZILE EROICE

(Urmare din pag. 5)

în suc propriu. În hala de debitare a tablei de la «Feroemail» ne-a apucat ploaia. Cu două minute înainte se putea umbra în pantofi. Apa a năvălit iarăși prin luminatoare, de sus, și prin canale, de jos. Lopeți, cazane trase de cărucioare, pompe au intrat iar în funcțiune. Părea că niciodată cazna n-o să ia sfârșit, că e inutil să te mai lupți și mai bine ar fi să stai locului să plouă, să plouă până când te acoperă apa, fiindcă alt fel nu-i chip să trăiești. I-am comunicat senzația mea mecanicului de întreținere, Ion Dragoman: «S-or lega ele și băierile cerului o dată». Și mi-a fost tare rușine. Mi-am amintit de șeful fabricii de cărămizi din Făgăraș, care-mi povestise, tot lapidar, ceva din retrospectiva inundațiilor de la 12—13 mai: «Am ținut Oltul șase ceasuri la ușă, cu forța (digului — n.n.), până s-a răcit cuptorul că avea peste 1 000 de grade și exploda altminteri, și până am suit noi motoarele mai sus». M-am gândit și la Gh. Rădoi zilele astea, când am aflat că Oltul s-a miniat a doua oară și încă mai tare. M-am întrebat cum a rezistat încă o dată fabrica de cărămidă. «Se auzeau numai cîinii urlînd a primejdie și scrișnetul buldozerelor. Da, am ținut apa la respect». Oare pe 24 mai au mai avut putere? Au mai avut, desigur.

La comandamentul împotriva inundațiilor din Mediaș l-am cunoscut pe Eugen Albu, încercănat, cu cizmele de cauciuc stropite. Era puțin înainte de ora 9 dimineața. «Mă scuzați, am de oficiat o căsătorie. Adică cinci, pe ziua de azi, dar la 9 e prima». Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Ofițerul stării civile a dispărut și a reapărut în alt birou fără cizme și fără hainele de lucru. Era îmbrăcat în... frac. «Vi se pare momentul cel mai potrivit pentru căsătorii și pentru astfel de vestimentație?» — l-am întrebat. «Mi se pare tot atât de firesc să se căsătorească oamenii, după cum, chiar în aceste momente tragice, se nasc totuși copii. Mi-e greu că trebuie să îmbrac fracul, dar n-am nici un drept să-i lipsesc pe tineri de un cadru cât de cât solemn. Mirele, Rusu Dumitru, e de pe str. Brazilor — una dintre străzile inundate ale orașului... Nu e de ajuns că la nunțile din aceste zile nimeni nu aduce flori!»

La Făgăraș, Sighișoara, Mediaș, în aceste orașe transilvănene în care stăpînea calmul cel mai senin, s-a abătut de două ori, una după alta urgia apelor. Am trecut seara pe străzile întunecate și pustii. Din casele ude, de după pereții rămași încă în picioare strălucneau țorțele de gaz metan. Mi s-a părut că e un simbol de încredere și țarie. Nu, nu mi s-a părut. Sînt sigură.

Viorica CIORBAGIU

CUM A FOST SALVAT ARADUL

Cine a trăit cele 8 zile de încordare ale Aradului, cine și-a topit clipele lui de viață în cele 192 de ceasuri de nesomn ale județului nu poate să deruleze filmul izbîndei, nici acum — după ce municipiul a fost salvat — fără să simtă o ușoară înfiorare.

Cu numai cîteva zile în urmă delirul hidrologic era încă în amonte. Se executau o mie și una de activități. Subsoliurile și parterele erau evacuate de oameni, bunuri și arhive, animalele erau minate pe dealuri, magazinele se răsturnau după o «estetică» ce avea un singur criteriu — sus, toate bunurile cît mai sus — rezerve de apă potabilă erau păstrate în orice vas — chiar și în căzile de baie — gravidele erau chemate din timp în maternități, nimic nu era uitat. În același timp la o balastieră din cartierul Micalaca, 6 escavatoare și 200 de tineri au umplut, zi și noapte, 200 000 de saci cu nisip, pe artera principală erau concentrate 60-70 de camioane cu piatră, lemne, plăci aglomerate, țărui, cu orice material care putea constitui o rezistență în timp ce alte cîteva sute de vehicule forfoteau prin oraș, iar pe rîu apărușe o adevărată flotilă de bărci.

Totul era prevăzut de înțelepciunea colectivă: generatoare de curent erau cocoțate pe platforme lângă unitățile în care absența curenților electrici ar fi fost fatală, iluminatul electric și radioamplificarea au fost extinse pe întregă lungime a malului, în timp ce felinarele cu gaz stăteau și ele pregătite să faci față, iar în comune posturile telefonice de ariergardă erau instalate pe stîlpi de telegraf.

În fața acestei uriașe concentrări de forțe, trufia naturii a fost nevoită să cedeze. Mureșul, cu defilarea lui dramatică de lemne, căpițe de fin, cadavre de animale, fragmente de construcții smulse din amonte, a curs năvalnic, a bătut puternic la porțile orașului, dar n-a pătruns în el.

S. ANDON

ZILE ȘI NOPTI ÎN GALAȚIUL ASEDIAT DE APE

Am trăit zilele și nopțile pline de tensiune ale Galațiului. Zile și nopți de muncă încordată, de așteptare, de speranțe. De o parte, marele oraș, cu întreprinderile, cu străzile și oamenii săi, cu viața desfășurată în cadență aparent normală. De cealaltă, uriașă masă lichidă, turbure, mihoasă, curgînd înform și acoperind o suprafață limitată în zare parcă numai de Munții Măcin. Între oraș și apă — digul de 8 km ridicat într-un timp record, menit să apere cartierul Bădălan și portul. Aici, în prima linie, la interfezența dintre elemente, se dă bătălia. Aici, și în zona celor două Brateșuri, unde digul existent este întărit și înălțat pe o porțiune de 26 km. În aceste zone, ritmul cotidian, cu alternanța sa de muncă și odihnă s-a dereglat, iar ziua și noaptea sînt una și poartă un singur nume: muncă neîntreruptă, febrilă. Se lucrează cu lopata, se tasează pămîntul, se fixează drugi de fier, foi de tablă groasă, scînduri, saci cu nisip. Autobasculante descarcă neîncetat munți de bolovani, de pietriș. Soldați numai în maiouri, scâlțați în sudoare, înalți și întăresc porțiuni de dig mai periclitate. Fructul acestui efort colectiv, digul care șerpuieste în jurul Galațiului, trebuie să reziste masei lichide a cărei presiune crește neîncetat. Să apere zona industrială a orașului (Șantierul naval, Uzina mecano-navală, Laminorul de tablă, portul de mărfuri) precum și, după cum aminteam, cartierul Bădălan insumînd locuințele a 20 000 de oameni. Un dig ce trebuie să-și dea mina într-o înclăstare de fier, de nebiruit, cu celălalt dig, care apără cele 10 000 hectare din incinta Brateșului de jos.

Am survolat regiunea inundată la cîteva zile de la producerea catastrofei. Micul aparat al «Aviasanului», condus cu atîta precizie de comandantul-pilot Toma Lupu, părea rătăcit într-o lagună. De jur împrejur, cît vezi cu ochii, apă, apă murdară strălucind sub o rază de soare scăpată din norii grei și amenințători. Pilotul ne face un semn: zărim în dreapta două șiruri de copaci pe jumătate acoperiți de ape. Ce sînt acei? «Șoseaua Galați-Brăila», ne lămură șeful pilotului. Coborîm mai mult. Sub noi, un sat. Comuna Vădeni, sau ce a mai rămas din ea. Apa a ajuns la acoperișuri, a năvălit în încăperi, a surpat pereții. Magazinul sătesc nu mai poate fi recunoscut decît după forma plată a acoperișului. Din fericele, oamenii au fost preveniți din timp și au putut să se salveze. Pînă acum, în întreg județul Galați nu s-a înregistrat nici o victimă.

...Iată și Baldovineștii, evocat cu un atît de tulburător farmec de Panait Istrati. Această imagine de sfîrșit de lume. În fața I.A.S.-ului zărim tractoare răsturnate și pete uriașe de motorină. Multe case s-au prăbușit. Lingă un pîlc de copaci, trei sferturi acoperiți de ape plutesc cadavre de animale. Un cîine mare, negru, cățărât pe un acoperiș, la trecerea avionului, începe să latre. Cum o fi ajuns acolo? Peste tot pustiu, doar jocul dezordonat pe valurile mici ale puzderiei de scînduri, butoaie, lemne, paie, mobilă trîntă, fulgi de pasăre, o întințitate de rămășițe jalnice, imposibil de identificat, zdrobite parcă de un pumn uriaș, necruțător. În dreptul comunei Barboși, calea ferată este ruptă. Șinele metalice zac răsucite, ca după o explozie, pe sub terasament curge apa. În acel moment zărim primii oameni. Ne fac semn cu mina. Comandantul Lupu Toma lasă aparatul pe o aripă, apoi pe alta, în semn de salut. Sînt ceferiști care au început lucrările la terasament. Greu muncă, fiindcă apele s-au retras încă prea puțin. Ne reîntorcem spre Galați. Lăsăm undeva în urmă Siretul a cărui revărsare peste păduri și lunci este incredibilă, un adevărat Amazon, sau cum vreți să-i spuneți, și urmăm cursul Dunării, în direcția orașului. Apă, din nou apă pînă la orizont. Plaja orașului nu mai există de mult. Joacă numai deasupra undelor murdare o inscripție: «Plaja Cocuș». Jos însă, în zona portului, distingem siluete kaki, și altele multicolore, distingem sacii de ciment, camioanele, buldozerele, escavatoarele și valul de pămînt menit să apere această porțiune a orașului.

Efortul depus de întreaga populație a orașului și județului a cîștigat nespun în eficiență, în valoare, o dată cu vizita operativă de lucru făcută la Galați de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Indicația dată cu acest prilej de a nu se precepeți nici un «fort în vederea salvării orașului, a zecilor de mii de hectare din zona îndiguită a Brateșului de Jos, a dinamizat energiile tuturor. Se mun-

La secția imprimerie a fabricii textile «Tirnavă» din Mediaș se recondiționează țesăturile deteriorate.

Sătenii din Daneș au trimis, în cîteva rînduri, la Sighișoara: făină, mălai, ouă, slănină, fasole și alte alimente atît de trebuitoare, în aceste zile de grea cumpănă, pentru orașul cetate. Cu toate că și Daneșul a fost lovit...

cește mai intens ca niciodată în toate întreprinderile. Paralel, acțiunea de ajutorare a sinistraților se urmează cu amplexare sporită. Numai salarii Combinatului siderurgic contribuie cu aproape 12 milioane lei la ajutorarea zonelor calamitate, contribuția bănească a tuturor salariaților din întreprinderile și instituțiile județului ridicîndu-se la suma de 47 milioane lei. Importante cantități de cereale, alimente, îmbrăcăminte sînt predate diferitelor centre în contul familiilor sinistrate. Sînt acțiuni menite să acopere pierderile suferite de agricultura județului prin inundarea a peste 17 000 hectare, marea majoritate cu semănături, a distrugerii a circa 303 case, evacuării a altor 731, a pierderii bunurilor aparținînd celor aproximativ 3 000 de persoane în prezent evacuate. Ploile care s-au abătut în ultimele zile au îngreuiat enorm lucrările de consolidare a digurilor. Și cu toate acestea, înfruntînd bicul repede și rece al ploii parcă de toamnă, cîteva mii de oameni au răspuns la chemarea comandamentului județean, participînd la terminarea lucrărilor digului care apără orașul, la supraînălțarea digului din zona I.A.S.-Bădălan și la consolidarea celui de pe Prut. Orașul Galați, oamenii săi cutezători, vor ieși învingători din această grea încercare, reușind să țină în friu apele unite parcă într-un cîinic și absurd consens de distrugere.

Mihai HETCO

DOUĂ TREPTE SPRE MOARTE, DOUĂ TREPTE SPRE VIAȚĂ

Catastrofele dispar, însă umbrele lor rămîn. La Hiroshima, oamenii au fost absolut desființați dar le-au rămas umbrele pe zidurile din apropiere. Umbre de groază. La Tirgu Mureș, apa nimicitoare s-a retras în matcă dar și-a lăsat umbra umedă pe pereții caselor. O umbră mai înaltă decît motociclistul care trece acum.

Și umbra crește, cu cît cobor panta străzii spre Mureș. Tînde spre acoperișuri.

Herbert Carol locuiește pe o stradă perpendiculară pe firul Mureșului, strada — nume predestinat? — Apelor. Are o casă și avea o grădină la capătul străzii, la nr. 12, pe malul rîului. Am spus «avea» o grădină, pentru că acum n-o mai are. Apa a rupt o bucată de vreo 10—15 metri în adîncime din mal. Herbert Carol are un schif de 2 persoane și cu el a salvat mai mulți vecini. Acum, dacă-l pui de-a latul curții, schiful lui Herbert Carol ajunge de la ușa casei pînă la malul apei. Herbert Carol și familia sa au scăpat, dar viitorul îi creează neliniști, griji, îi pune probleme. Mai la deal de el, peste stradă, două case au fost luate complet de ape. A treia — doar pe jumătate, adică o cameră și bucătăria dinspre Mureș. În camera luată de ape era un om: bătrîna Raveca Boai, de 78 de ani, care nu s-a mai putut salva. Herbert Carol se gîndește serios să-și ridice casă altundeva.

Dar pînă la viitorul al doilea, avem viitorul imediat, avem prezentul. Și este fantastic cum această omenire, abia ieșită de sub semnul pierzaniei, știe să-și folosească prezentul pentru a reveni la starea anterioară calamității.

— Casa, ridicată pe beton, am terminat-o, eu și soțul meu, acum trei ani. Am făcut-o să ne acoperim capul. Am lucrat 22 de ani și uite ce s-a ales. Televizor de 5 100 lei, radio de 1 100... Nimic nu mai avem. Ieri au venit două camioane cu bărbăți și mi-au înlăturat zidăria, sã scot ceva haine. Soțul meu l-a salvat pe Carol Peca, care s-a răsturnat cu barca. Apoi, în aceeași zi, acesta l-a salvat, împreună cu șase militari, pe soțul meu, Iosif Pinte. Acum spăl de nămol ce-am scos de sub dărîmături. Oamenii de treabă! Azi au venit femei să mă ajute. Deputatul mi-a promis să nu mă lase nici de-acum înainte.

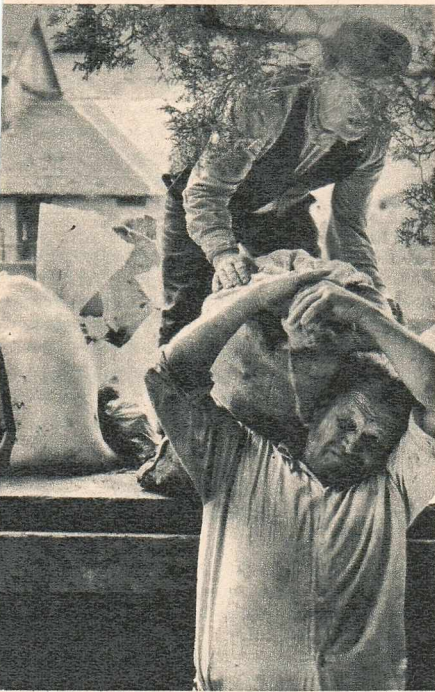
În strada Podeni nr. 53 A, casa soților Mureșan este dărîmată aproape în întregime. Femeia plînge. Ștefan Benke — deputatul circumscripției electorale 86 — îi liniștește:

— Nu fiți disperati, că venim să vă ajutăm cu zidarii noștri, domnule vecin. Vin cu mai mulți zidari o dată, domnule vecin.

Și așa, cu fiecare clipă ce trece, raportul de forțe se schimbă în favoarea oamenilor, în defavoarea apei.

Turnu Măgurele: se triază și se împachetează în saci de polietilenă obiectele de îmbrăcăminte care vor porni curind către regiunile calamitate.

să fie sacrificate. Au fost aduși mai toți măcelarii din Luduș și din Tirgu Mureș. Cele înecate au fost grabnic arse într-o groapă enormă cu var. Peste o mie de trupuri. Spectacol de iad. Imagini parcă din Goya.

Și totuși, ochiul meu păstrează altceva, altă imagine din Luduș năpăstuit. Un deal, un întreg deal, acoperit cu valuri desfăcute de pînzetură, de țesături întinse la soare. Să se usuce! Să fie salvat tot ce mai poate fi salvat! Să fie recuperat tot ce poate fi recuperat! Apele se retrag și noi — fatalmente — ne vom continua viața.

Tirgu Mureș, Luduș — două locuri pe unde a trecut apa, două locuri unde se muncește neîntrerupt pentru refacere. Două trepte spre moarte, două trepte spre viață.

Nelu IONESCU

LA BRAȘOV, ÎN ACESTE ZILE

Zeci de mii de oameni ai muncii din puternicul centru industrial de la poalele Timpei desfășoară în clipa de față o largă și bărbătească activitate în producție cu scopul de a contribui prin importante realizări — așa cum, de altfel, se întimplă pretutindeni în țară — la compensarea imenselor pagube suferite de pe urma calamităților naturale. Animați de un puternic sentiment de solidaritate și de responsabilitate, colectivele de muncă brașovene, urmînd indicațiile partidului, desfășoară bătălia pentru obținerea a cât mai multe bunuri materiale.

Cei 14 000 de constructori de autocamioane, în afară de cedarea cliștului pe două zile din această lună în folosul sinistraților (suma se ridică la circa două milioane lei), s-au angajat să dea, suplimentar, în lunile mai și iunie, produse în valoare de 25 000 000 lei. În acest scop, în adunări pe secții ale uzinei s-a hotărît în unanimitate organizarea muncii în schimburi prelungite. Astfel, în cursul săptămîinii care a expirat, colectivele de la secția motoare, turnătorie, forje, prese, sașii, sculărie etc. au lucrat 12 ore zilnic. De asemenea s-a lucrat și se va lucra și în zilele de repus. Ei sînt hotărîți să facă tot ce-i posibil pentru a da viață indicațiilor partidului cu privire la sporirea producției și a diminua astfel efectele inundațiilor.

Rezultatele sporesc de la o zi la alta: la Uzina de autocamioane se consemnează un spor deosebit al numărului de autocamioane și piese de schimb fabricate peste prevederi. Pînă la sfîrșitul acestei luni valoarea acestora se va urca la 10 000 000 lei. De asemenea, va fi sprijinită uzina «Automatica» din Mediaș, grav lovită de inundații.

La cealaltă mare uzină brașoveană, «Tractorul», colectivul și-a luat angajamentul de a realiza în acest an, peste plan, o producție globală de 10 000 000 lei, contribuind astfel la îmbunătățirea întregii activități economice. Totodată — așa cum am fost informați la comitetul județean de partid — colectivul de la «Tractorul» va sprijini oricînd și cu orice mijloace întreprinderile care au suferit de pe urma inundațiilor.

În cursul ultimei săptămîni alte zeci de uzine și întreprinderi din Brașov și din județul Brașov sprijină bătălia pentru înfrîngerea greutăților născute de pe urma calamităților naturale prin sporuri în producție. Sînt prezente la datorie colectivele de la marea fabrică de materiale de construcție «Temelia», de la Unitatea de exploatare a lemnului, de la Fabrica de motoare «Electroprecizia»-Săcele, «Colorom»-Codlea, de la «Hidromecanica», de la Uzina de rulmenți etc.

Un prim bilanț al uriașului efort pus în slujba acestei mari și patriotice acțiuni se va cunoaște peste cîteva zile.

F. URSEANU

AL DOILEA VAL

Puhoaiile trecuseră peste Sighișoara. Lăsaseră în urmă dezastrul. În cartierul «Grivița», apa ajunsese la înălțimea de trei metri. Strada Ștefan cel Mare și mai ales strada Clujului priveau știrbe, cu casele dărimate, albia acum molcomă a Tirnavei Mari. Oamenii s-au apucat să adune ce se mai putea aduna. Pe străzi, mii de lăzi, gunoaie, arbori smulși din rădăcină. Pe la ferestre, cărți la uscat. Prin curți, chipuri albe. În aer miros greu de putreziciuni. Pasta fluidă a mlîului începea să fie scoasă de prin case. Dar soarele strălucea în acea zi peste orașul atît de greu încercat. Pompele scoteau apa și mocirla din subsolurile spitalului local, al școlii aflate în apropiere. Sinistrații se întorceau cu bruma de lucruri rămase în casele lor. Case dintre care multe nu mai erau. Zeci de oameni sortau marfa în magazine, marfă în proporție de aproape sută la sută deteriorată. Pe strada principală o femeie își scosese, în cărucior, copilul la soare.

Deodată s-au adunat din nou norii și vînt de gheață a început să bată peste orașul abia reînțors la viață. Două zile și două nopți ploaia nu a încetat peste dealuri și cîmpii. Pe munții care se zăreau în depărtare stratul alb de zăpadă se așeza tot mai gros. Tirnava Mare își umfla din nou apele. La început s-a ridicat involburată pînă la nivelul măcii, apoi a trecut peste ea. Cu o zi înainte, ne-a povestit primul secretar al municipiului, tovarășul Giurgiu, din amonte a început să se dea semnalul de alarmă. Lupta grea cu apele dezlănțuite trebuia să înceapă din nou. Motoarele electrice, abia curățate și montate, gata la un semnal să-și pornească bițiul uniform, s-au demontat în mare grabă. Ușile halelor au fost blocate. Gurile canalelor — astupate, ca puhoiul, în căutare de spațiu, să nu răbufnească în oraș pe dedesubt. Din nou sutele de sinistrați și-au cărat puținul ce le-a mai rămas în camioane și cărucioare. Din nou pribegi, din nou fețe albite, din nou ochi împietriți de spaimă. Călea ferată principală, care leagă Sighișoara de Mediaș, a rămas în două locuri spinzurată, deasupra prăpastiei, iar prăpastia de dedesubt era apa. Soseaua națională a fost inundată și ea. Orașul era pentru a doua oară izolat de restul lumii. Tirnava și-a ridicat apele înțel încet, apoi s-a năpustit ca o cascadă asupra caselor care mai păstrau pe ele reperul cel mai înalt al primului val. Resturile aduse de prima inundație s-au unit cu resturile aduse de cel de-al doilea puhoi, mai mic, ce-i drept, dar mai grav pentru că lovea aceleași locuri, lovite o dată. După zece ore, apele s-au restrîns, și-au adunat puhoaiile ca să lovească mai jos, Mediașul, Tirnăveni, Blajul și să umfle iarăși Mureșul aducător în aceste zile de atîtea suferințe și durere.

Am stat de vorbă cu văduva Suciuc Veronica de pe strada Tepeș Vodă. Plîngea încet, dintr-o pornire pe care nu și-o mai putea înfrînge. Munca istovitoare a început pentru a doua oară. Nu se sfîrșise prima. Pompele trimise de județele învecinate scoteau apa și mlîl într-un zgomot continuu. Cisternele cu apă potabilă și-au făcut a doua oară drum prin cartierele lovite. Prima dată l-am găsit pe tehnicianul Eugen Ciulea scoțîndu-și mlîl din casă, peste cîteva zile l-am găsit la aceeași indestricare. Niciodată apele nu s-au înfrățit într-un joc atît de bezmetic. Oțlul și-a ieșit și el pentru a doua oară din matcă, de data asta parcă revanșîndu-se pentru cumințenia de prima dată. Zeci de mii de hectare inundate. Orașul Rupea, cu o bună parte din casele lui, a fost inundat și el. În fața unui bloc, doi copii vicleau într-o barcă. Cit vezi cu ochii, între tunci, numai apă. Altădată mici pîrîiașe — acum adevărate puhoai — pîrîul Scroafei, Vulturăni au lovit în țarinile înșămîntate și în gospodăria fără mlîl. Dar cu toate întîrzierile aduse de apele celui de-al doilea val, graficele de producție, alcătuite după primul val de inundații, vor putea fi, în mare parte, respectate. La sfîrșitul lunii iunie

va putea intra în funcțiune, în proporție de 75 la sută, și fabrica de mătase din Sighișoara.

Legămîntul pe viață dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare și-a spus și își spune cuvîntul în fapte mai mult decît grăitoare. Camioanele încărcate cu ajutoare poartă deasupra lor stindarde și lozinci. Oamenii poartă în ei credința și nădejdea în izbîndă.

Petre SĂLCUDEANU

SCURTE SECVENȚE ÎN CENTRUL MOLDOVEI

Luni a fost a treia zi de ploaie torențială însoțită de rafale de vînt. Alte piraie, ignorate pînă și de geografi, s-au înscris în competiția delirului lichid: pîrîul Berheci a devenit sursă de inundație în județul Vrancea, anonimul Negel amenința zone ale orașului Bacău, Tutova s-a revărsat creînd o adevărată mare între comunele Pogana și Dragomirești, jud. Vaslui, iar o ripă uscată, numită foarte exact Valea Seacă, a periclitat Birladul.

Pagubelor deja existente li s-au adăugat altele noi. Suprafața inundată în județul Vaslui a ajuns la 18 302 ha, numărul caselor afectate — la 606, al victimelor omenești — la 3. Pînă și pămîntul a început să «curgă». Alunecările de teren din ziua de 25 mai au distrus încă 165 de case, 8 ha de livezi minunate, 4 poduri etc.

Pagubele ar fi fost incomparabil mai mari, dacă toată cumsecădenia moldovenească nu s-ar fi transformat brusc în îndrîjire. Luni după masă a apărut necesitatea prelungirii și consolidării unui dig în Birlad, lucrare ce trebuia să fie gata marți la prînz și pentru care s-a făcut apel la 200 de oameni; s-au prezentat 1 000 și digul a fost gata încă de luni seara. Prutul umflat amenința digul în două puncte din zona comunei Drînceni. Întreaga suflare omenească din jumătatea estică a județului Vaslui s-a pus în mișcare. Duminică, în comunele care nu erau direct amenințate, comandamentul gărzilor patriotice a apelat la un număr restrîns de membri pentru a se deplasa la dig. Într-un sfert de oră, la punctele de adunare se strînseseră de două și de trei ori mai mulți oameni decît capacitatea de transport a mașinilor sosite să-i ducă, majoritatea plecînd direct de la nunți sau alte petreceri care se sărbătoreau acolo.

Pe digul de la Drînceni au lucrat într-un ritm infernal sute și sute de cooperatori din comunele Duda-Epurenii, Arsură, Bunești, Ave-rești ș.a. Medicii spitalului din Huși, cu hatacele încă pe ei, purtau tîrgile cu pămînt în ritmul celei mai presante urgențe chirurgicale; meșteșugarii aceluiși oraș au refuzat să părăsească frontul chiar după ora de schimb. Maiorul Iorgu Constantian a încercat să tempereze etorturile unui voluntar de peste 70 de ani; bătrînul i-a răspuns: «Lasă, taică, sînt încă voinic și, apoi, pămîntul aista e trupul meu»; n-am reușit să-i aflăm numele, se știe doar că este din Huși, a crescut 11 copii și umblă îmbrăcat într-o haină transformată din tunică militară.

«Uneltele» folosite: lopeți, căldări, traiste, palmele goale, orice putea apuca pămînt. Veghea n-a încetat nici o clipă. În noaptea ploioasă, pe lîngă felinare, oamenii patrolau pe digul alunecos cu torțe improvizate din feștile înmuiate în cutii cu motorină. Digul a fost pîzit și întărit, clipă de clipă și metru cu metru. A rezistat.

Marți, cerul s-a înseninat. Fericită coincidență cu vizita operativă de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în județele din această parte a țării: Buzău, Vrancea, Vaslui și Iași.

La închiderea ediției revistei noastre, apele scad în centrul Moldovei. Se desfășoară din plin a doua mare ofensivă: refacerea distrugerilor.

Sergiu ANDON

de Teodor MAZILU

IDIOTUL ȘI DESTINUL

De câte ori Y face câte o porcărie — eveniment care nu se întâmplă prea rar — mulți îl privesc c-un amestec de ironie și nemărginită înțelegere.

— Așa e el... Nu-l știți pe Y?

Consecvența ticăloșiei i-a adus un fel de imunitate:

— Ce pretenții poți să ai de la el?

Porcăriile trecute i-au creat un fel de autoritate morală, o bază temeinică pentru cele viitoare. Ca și cum prin potlogăriile curente și-ar ispăși pedeapsa pentru cele mai vechi.

Orice ar face Y, nimeni nu se miră. Ticăloșia lui e confundată cu destinul, cu furiile oarbe ale naturii. N-ai cum să le prezici. N-ai cum să le împiedici. Trebuie doar să te resemnezi. Nimeni nu-i spune nimic. Nimeni nu-l amenință cu ceva. În cel mai bun caz se dă din umeri, iar cei mai evlavioși își fac cruce. Așteaptă cuminte ca taifunul să se potolească. Unii vor să-l îmblinzesc puțin, ca pe-un monstru sacru. I se aduc jertfe și sacrificii, doar, doar o să comită mai puține potlogării... Dar degeaba sînt sacrificiați berbecii, Y își vede de treaba lui.

Dar de la o vreme și Y a început să-și îmbrobodească șmecheriile în armura sacră a destinului. El crede că are dreptul sfînt de a trăi ca un parazit. Că dreptul de a bate apa în piuă i l-a dat o forță ocultă și nimeni n-are voie să i-l ia... El crede că plăcerea de a comite mici găinării sau mici escrocherii are valoarea unor prerogative regale. Pe ticăloșia lui se simte suveran. E ticăloșia lui și face ce vrea cu ea...

El nu vrea să se schimbe... Chiar sfidează pe cei care îndrăznesc să-i aducă aminte în ce lume trăiește. Ticăloșia lui e destinul lui. Are aerul că vrea să spună: «Eu n-am nici o vină că sînt ticălos. Asta e destinul meu»...

Cînd se imbată îi dă nemerniciei și mai multă grandoare:

— Natura mi-a dat acest caracter... Astele mi-au decis felul de a fi... Asta e crucea care mi-a fost dat s-o duc...

Cred însă că pînă la urmă ar putea fi convins să-și schimbe crucea..

CARACATITA CU BRATE DE HÎRTIE

Martți, 21 aprilie la ora 11,05, viața ministerului se desfășura încă normal sau «aparent» normal. Salariații duceau hîrțile dintr-un birou într-altul și le aduceau înapoi, micuța mașină manuală de înregistrat țacănea rotindu-și cercurile ei de cauciuc, telefoanele zbirnîiau iar un director primea audiențe... Deodată, la etajul 3, cinci oameni au prins fulgerător în clește pe un funcționar care trecea grăbit pe culoar, l-au imobilizat și au intrat buluc, toți șase, în cabinetul directorului, care asculta liniștit reclamații. Peste zece minute, suflul de explozie al zvonului cuprinsese toate birourile, încremenise clapele mașinilor de scris și zîmbetul secretarelor, zgîlțîise clanțele tuturor ușilor — simple sau duble. Scaunele s-au cutremurat și catapeteasma favoritismului s-a despicat în două.

Ce s-a întîmplat?

Dacă n-ar exista această prindere în flagrant delict, faptele ar părea incredibile. Știindu-te pe tine și pe cei din jur, pe colegii de muncă și pe vecinii de stradă, cunoscînd stăruința și devotamentul cu care dumneata și concetățenii dumitale vă dedicați celor ce ne-am propus cu toții să desăvirșim, n-ai accepta gîndul că biroul unui minister era compus dintr-o șleahță de șnapani, că serviciul acestora consta în a împărți favoruri și că totul clocea în atmosfera călduță a unei direcții, în cel mai bun caz, oarbe. Dumitale, care te indignezi, pe bună dreptate, cînd vînzătorul unui magazin de încălțăminte nu-ți găsește numărul dorit decît dacă miști din urechi (și atunci e «ultima pereche»), nu ți-ar veni să crezi că la nivelul forului tutelar erau scoase la meazt *nu interese individuale*, ci probleme economice de grup, între organizațiile socialiste. Voi, care vă frămîntați creierul pentru a găsi cea mai optimă rezolvare problemelor cu care sînteți investiți, ați accepta cu greu ideea că, într-un locșor din țara asta, cîțiva bandiți înlocuiau eficiența cu criteriile asigurării unui week-end plăcut.

Toate acestea sînt incredibile pentru că te știi pe dumneata și pe cei din jur. Dar există prinderea în flagrant și există acea

întrebare a procurorului din clipa în care Corneliu Firan era înșfăcat:

— Spune imediat ce ai în buzunar?

La care licheaua a răspuns resemnat:

— Cred că 12 000 de lei. Un pachet cu bancnote. Nu le-am numărat, dar ar trebui să fie o sută douăzeci de bancnote de cîte o sută de lei. Probabil că sînt și inseriate.

— Așa este! Avem notate seriile lor!, a căzut ca o sentiță răspunsul.

Suma să nu vi se pară încă mare deoarece ea nu reprezintă decît un acout din banii preținși drept mită pentru ca domniile-lor să binevoiască să dea unei unități productive de lucru.

Dar să recapitulăm faptele.

Cooperativa de consum din comuna Voluntari, suburbană a Municipiului București, are și o secție de croitorie cu 30 de salariați, care confecționează diferite produse, în serie mare, pentru unitățile de comerț cu ridicata ale M.C.I.-ului. Relațiile furnizor-beneficiar se stabileau direct între parteneri, cooperativa avînd un salariat cu funcția de plasator, care se ocupa de prospectarea cerințelor, perfectarea contractelor și desfacerea propriu-zisă a produselor.

În vara anului trecut, la cooperativă s-a prezentat Ioan Pinteș, șeful depozitului I.C.R.T.I.-Constanța (unul dintre beneficia-

rii principali), care a adus vorba că cerințele pieței sînt mai mari. Cei din secția de croitorie au înghițit momeala, manifestîndu-și dorința de a satisface un număr cît mai mare de comenzi. Atunci Pinteș le-a spus că e vorba de obținut o repartitie de la minister, favoare pentru care «cei de acolo ar trebui cinstiți». Interlocutorul a rămas consternat și a biiguit un răspuns de genul «vom mai vedea».

A fost rîndul șefului secției de croitorie să meargă la Constanța și nu mică i-a fost mirarea cînd a constatat că Ioan Pinteș avea asupra lui miraculoasa repartitie destinată cooperativei din Voluntari. Într-adevăr, cîrînd, la Voluntari au început să curgă comenzile, dar și insistențele lui Pinteș deveneau tot mai amenințătoare: «Dacă vrei să mai aveți de lucru, trebuie să-i cinstiți pe cei din minister».

A expirat trimestrul IV și șeful secției furnizoare, Costică Chiriac, i-a spus samsarului verde în față că nu poate să dea nici un ciubuc. Domnul Pinteș s-a făcut foc și a declarat că a făcut cea mai mare prostie cînd s-a încurcat cu ei, periclitîndu-și propriile relații cu «stabilii».

Lă orice se așteptau membrii cooperativei, dar ca într-adevăr să nu mai primească nici o comandă, nu. Dar amenințările omului din Constanța s-au adevărit și ceea ce părea imposibil s-a confirmat: Pinteș nu încerca o simplă escrocherie, pe cont propriu, iar repartitia precedentă nu întîmplător evitase poșta. Sus, la minister, cineva asculta de șeful depozitului dobrogean. Dar cine?

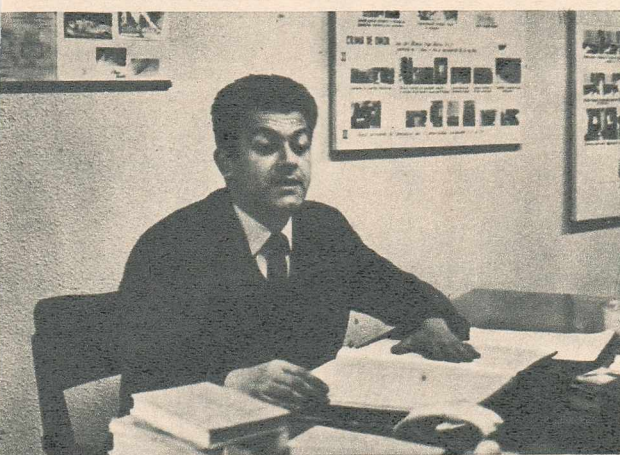
Disperați, creditorii au căutat totuși o soluție și, dintr-o cunoștință în alta (altminteri nu se putea), au obținut să intervină în favoarea lor funcționarul unei alte direcții (decît cea de textile-încălțăminte) din Ministerul Comerțului Interior. Cu chiu cu vai, li s-a mai repartizat o comandă pentru trimestrul I/1970 și cu asta — basta. La terminarea primelor trei luni, au intrat din nou în gol de producție. Vizite peste vizite și insistențe peste insistențe s-au soldat cu trîntitul ușii în nas, atît reprezentanților cooperativei cît și celui care interveea, dezinteresat, pentru ei.

Pînă la urmă secția a primit o «rezolvare», dată în batjocură, dar care l-a orientat pe șeful ei în hățîșul refuzurilor. Ca urmare a multelor rugămînți, cei din biroul așa-numit «cota a III-a» au promis că îi dau o «repartitie» și i-au trimis, ca act oficial, o bucăciță de hîrtie pe care erau scrise de mină numele a cinci orașe. Cum nu se știa membru al nici unui club de enigmistică și cum nu-i putea trece prin minte că reprezentantul unui minister poate sfida într-un asemenea grad pe unul dintre furnizorii lui, Costică Chiriac a luat fițuica drept o recomandare și a început să dea telefoane interurbane peste telefoane interurbane (costisitoare, bineînțeles) întreprinderilor de comerț cu ridicata din orașele consemnate. Toate își încheiaseră contractele pentru trei trimestre. Dar de la Bacău a aflat că cei de acolo sînt chiar mirați că li s-a recomandat să contracteze nu cu cooperativa din Voluntari, ci cu una din județul Tulcea încît, deduceau cei din Bacău, s-ar mai putea umbla cu sărut-

de Lucian RAICU

G. CĂLINESCU: OPERA LUI MIHAI EMINESCU

Noua ediție, substanțial înnoită în raport cu cea originală, a monografiei *Opera lui Mihai Eminescu* indică faptul că pentru G. Călinescu textele antume și postume ale marelui poet au constituit un motiv de meditație îndestulător unei vieți întregi. Opera lui Eminescu nu e un subiect care se «consumă», o temă care se «tratează» o dată și bine, până la deplina epuizare. Firește, intuițiile esențiale existau încă în primele articole și, oricum, în *Viața lui Mihai Eminescu*, care nu e o simplă biografie, ci un sondaj, executat cu o mîină fermă în nucleul structural al personalității. Felul cum G. Călinescu simțea prezența în lume a poetului spunea și ceva decisiv despre reprezentarea ce și-o făcuse asupra lirismului eminescian. Siguranța cîștigată în biografie, redactată parcă sub dictul unei respirații naturale, se transmite pe toată întinderea vastelor analize orizontale și verticale, în spațiu și timp, care structurează stadiul propriu-zis al operei. Această «siguranță» a tonului, care nu are totuși nimic pedant și dogmatic, constituie de altfel una dintre sursele fascinației exercitate de G. Călinescu, mai ales, asupra tinerilor. Este adevărat că obiectul energicului sondaj îl reprezintă «misterul» poeziei, însă demersul critic, în chip oarecum paradoxal, nu prezintă la suprafață semnele vreunui «cult» pentru mister, dimpotrivă se caracterizează printr-o linie decisivă și un dispreț fățiș față de tactica avansurilor învăluitoare, obișnuită în atari cazuri față de limbajul sugestiv-enigmatic și ocult-ceremonios, care, prin el însuși, să semnaleze prezența zonelor de umbră caracteristice mării poezii. Și cu toate că manevrele de acest tip (uneori poate necesare!) sînt antipatice criticului care preferă expresia limpede și demistificatoare, textul vibrează pe dedesubt de o extraordinară emoție. Oricît de lucid-analitică, pagina, fiecare pagină, se încarcă de un fluid al admirației neîțarmurite și de o tonalitate, aș zice, glorioasă, triumfătoare. Sentimentul general este acela de a participa la o solemnă sărbătoare a poeziei însăși, la o înaltă petrecere inițiată. Din punctul de vedere al «metodei» critice, G. Călinescu firește că poate fi concurat, și chiar depășit, însă nimeni nu posedă în egală măsură, ca el, voluptatea și harul marilor celebrări, al contagioaselor admirații în fața miracolului. Modelul pe care ni-l oferă G. Călinescu se întemeiază, în primul rînd, pe refuzul blazării.

Procurorul șef de birou Ion Ungureanu, coordonatorul anchetei: «Asemenea fapte sînt complet străine eticii noastre socialiste. Legea le sancționează deosebit de aspru».

Procurorul Nicolae Stanciu, în prezența căruia luarea de mită a fost surprinsă în flagrant delict: «Și nouă faptele denunțate ne păreau incredibile. În asemenea împrejurări trebuie să depistăm și condițiile favorizante, adică toleranța celor din jurul infractorilor».

Procurorului Cezar Grigorescu i s-a încredințat definitivarea anchetei: «Infractorii dau din colț în colț. Chiar dacă se vor încerca intervenții, rămîn orb și surd la orice sugestie de clemență!»

Corneliu Firan (cel prins asupra faptului) astfel: «Pe linie profesională s-a manifestat ca un lucrător organizat în muncă, îndeosebi în ținerea evidențelor, motiv pentru care cu ocazia reorganizării ministerului a fost menținut». Atît. Un fel de erou pozitiv, deci. Ce fel de evidențe ținea Corneliu Firan, s-a văzut, dar e timpul să demascăm și adevărata față a acestei răsplăți a menținerii în minister. Ea s-a făcut ca urmare a intervențiilor lui Traian Dragomirescu, persoană cu influențe mult mai mari în minister decît importanța actualului său post; cîrdaș în afacere, e limpede acum pentru ce atitudine l-a recomandat Traian Dragomirescu pe Firan, în defavoarea fostului ocupant al postului de merceolog la «cota a III-a», Dragomir Zafiu, om care după 8 ani vechime și cu experiență în muncă a fost — după expresia bandei — «sacrificat».

Aparatul de gidilat a fost pus în funcțiune și cînd a venit vorba de caracterizarea lui Octavian Truică. Sarcina este mai dificilă deoarece inginerul fusese de mai multe ori suspectat, printre altele, și datorită opulenței în care trăia. Dintre toate bănuielele, tovarășul director-adjunct Drăgoi amintește despre una singură, ca despre o șoaldă copilărească: «În urmă cu trei ani a fost pus în discuția colectivului de conducere a direcției și aspru criticat (vai, vai!) pentru faptul că a comercializat unele obiecte aduse din străinătate. Ținîndu-se seama însă de aportul său profesional și apreciindu-se că activitatea de aprovizionare se desfășoară exclusiv în cadrul instituțiilor și întreprinderilor socialiste, nu s-a sesizat posibilitatea unor abuzuri sau abateri, motive pentru care a fost menținut în funcția de șef de birou». La aceasta se rezumă în ochii lui O. Drăgoi traiul de nabab al inginerului Octavian Truică! Cit despre îndeplinirea propriuzisă a îndatoririlor de serviciu, după cîteva afirmații elogioase, directorul adjunct îi găsește lui Truică și un «defect»: «Tendința de acaparare a lucrărilor, ceea ce se reflectă negativ în creșterea cadrelor la locul de muncă». Mai, mai că-ți vine să-l pupi!

Dar să revenim la istoria propriu-zisă. Gheața s-a spart în restaurantul «Mărășești», la un pahar de șpriț și o gustare cu pastramă.

Reprezentantul mafiei și-a spus condițiile:

— Vreți să confecționați mănuși din doc pentru protecția muncii? Vă costă un leu de pereche pentru obținerea repartiției. 30 000 de perechi = 30 000 de lei.

Costică Chiriac a rămas împietrit:

— Dar asta înseamnă să dăm fiecare salariat cite 1 000 lei!

— Să fiți sănătoși! Pentru palmare din piele se plătesc 2,50 lei de pereche. Așa că... scăpați ieftin!

Tirguală lungă, alte zile scurse, telefoane cu limbaj cifrat: mita se numea «centimetri». Cînd Traian Dragomirescu a comunicat telefonic: «Faceți mănuși de 0,6», Costică Chiriac a înțeles că «ultimul preț» este de 60 de bani comision pentru fiecare pereche contractată, adică o mită de 18 000 lei! 12 000 acot la obținerea repartizării, iar restul — după onorarea contractului.

Și a anunțat miliția.

Cu toate măsurile de prudență luate de ticăloși, Corneliu Firan a fost prins în flagrant, cu banii în buzunar, ancheta extinzîndu-se.

La Procuratura Municipiului București, colectivul, care se ocupă în mod nemijlocit de caz, alcătuit din: Ion Ungureanu — șeful biroului de urmărire penală, procurorul Cezar Grigorescu și procurorul Nicolae Stanciu, este hotărît să facă lumină în subteranele tenebroase ale afacerii și să asigure, prin calitatea anchetei, sancționarea exemplară a acestor indivizi care nu au ce căuta în societatea noastră.

P.S. În timpul apariției articolului, aflăm că în Ministerul Comerțului Interior cazul este dezbătut în spiritul cel mai lucid, ferm, autocritic. S-a format un colectiv care analizează întreaga activitate de eliberare a repartizărilor de către biroul «cota a III-a». Vinovații sînt aspru sancționați. Cuvîntul de ordine lansat de conducerea ministerului referitor la demascarea ilegalităților este: INTRANSIGENȚĂ.

Sergiu ANDON

mîna pe la Direcția de textile-încălțăminte. Au indicat și un nume: inginerul Truică...

Așa a ajuns șeful secției fără lucru să întrebe de Octavian Marius Truică și să intre în al dumisalele cuib de viespi. Curînd, bătînd la fiecare două zile pe la ușile ministerului, din amînări, din vorbe cu două înțeleșuri și din acea privire grețoasă a cerșetorului de bacșiș, a realizat C. Chiriac faptul că atît șeful de birou — faimosul O.M. Truică — cît și subalternii lui sînt corupți.

Pe moment s-a gîndit să-i reclame directorului general, dar e știută abilitatea de a se disculpa a unor asemenea indivizi cînd nu sînt prinși asupra faptului iar, pe de altă parte (și asta este cel mai grav), trista experiență din vară pînă acum îl făcuse să-și piardă încrederea în reprezentanții instituției. Derutant era și acest nou și inutil sistem al repartiziției, în condițiile simplificării formalismului și descentralizării activității operative de conducere economică.

În aceste împrejurări a reluat C. Chiriac milogeala, preluînd limbajul negustorului din Constanța. Plesnind de rușine, a bombănit ceva de genul «ne vom înțelege noi». Truică lipsea. Locotenentii lui — Corneliu Firan și Traian Dragomirescu — l-au luat în birou și l-au întrebat pe șleau:

— Ei dom'le, ziceai că o să ne înțelegem. Uite! Spune acum: Cît?

Parcă s-a căscat pămîntul sub picioarele lui Chiriac. Cu gura căscată a răspuns:

— Știu și eu?... O mie... două...

S-a așternut o tăcere de gheață. Probabil că cei doi funcționari se simțeau ofensați. Tot ei au risipit liniștea:

— Bine, bine. Rămîne să ne mai gîndim.

Eșecul era clar. Suma îi «jignea». În condițiile astea nici nu înțelegeau să mai stea de vorbă. Orice încercare a lui Chiriac de a relua discuția a fost inutilă.

Și din nou pelerinaje, din nou argumentul că secția stă degeaba... Dar cu ce-i afectau necazurile și dorința serioasă de muncă a celor din Voluntari pe așii căpătuielii de la «cota a III-a»? Un singur lucru au înțeles ei din disperarea cu care îi solicita reprezen-

tantul cooperativei: «naivul» poate fi mulș, dar nu cunoaște prețurile.

Așa că au început față de el cocheteștii de gustătoare a indivizilor care se așteaptă «unși». Nu intrăm în păienjeniișul micilor stratageme de «dresare» a omului cinstit pentru a-l da pe brazda corupției, combinate cu nenumăratele măsuri de precauție pe care tipii cu experiență în afaceri necurate și le iau. Surprindem doar o frîntură semnificativă din dialogurile de culise, purtate de ticăloși între ei, replici care demască completa inversare de optică a acestor caractere putrezite:

— Sînt sigur că delegatul cooperativei este un șnapan (!!!). Așteaptă să ia repartiția și apoi să nu ne mai dea nimic. Dar, dacă își inchipuie că mă duce, am eu grijă să-i reziliez contractul, îi mărturisesc Truică lui Traian Dragomirescu.

În acest cod imoral, cu noțiunile inversate, în care omul cinstit era numit «șnapan», a fi serios însemna a intra în cîrdășie, iar calificativul corect se acorda celui care plătește mita.

Cum a fost posibil ca buruiana descompunerii să prindă asemenea rădăcini în serviciul unui minister? Răspunsul ni-l dă mafiotul nr. 1, Octavian Truică:

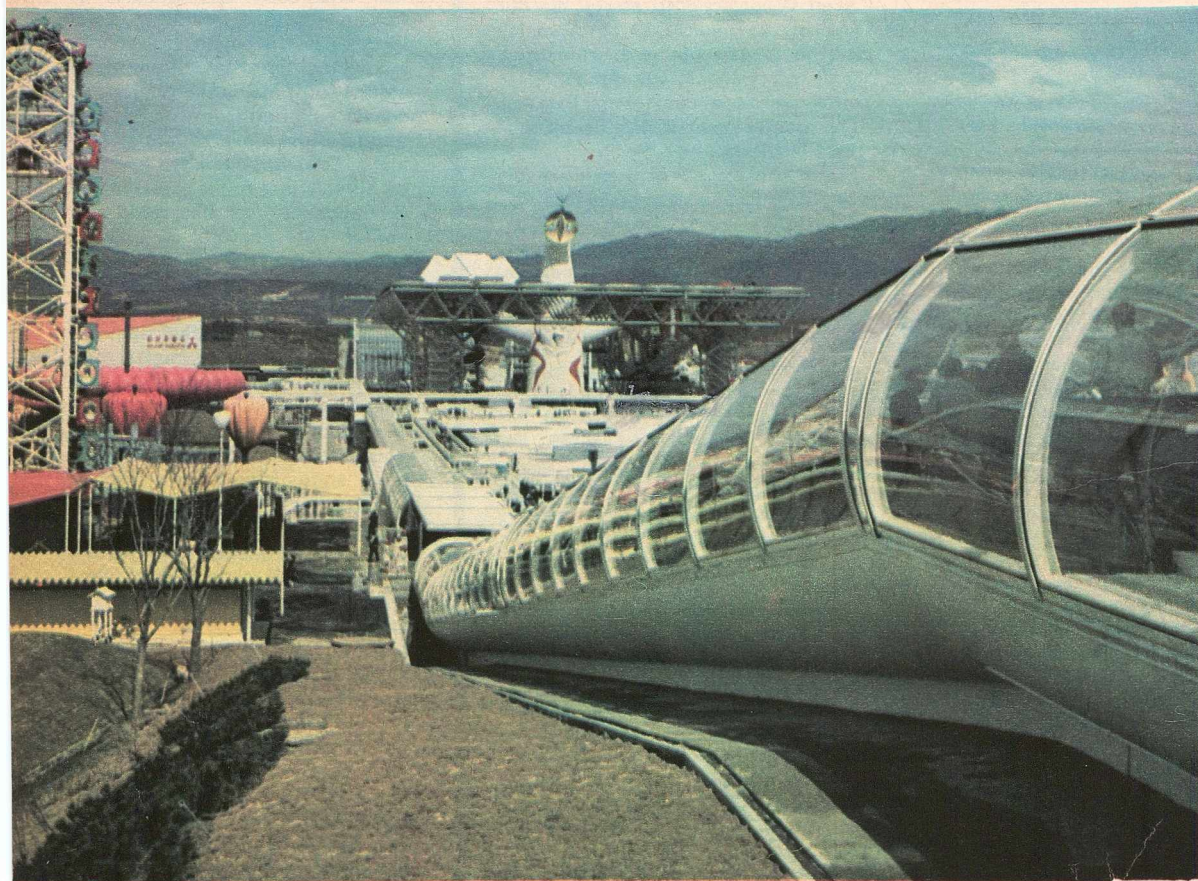
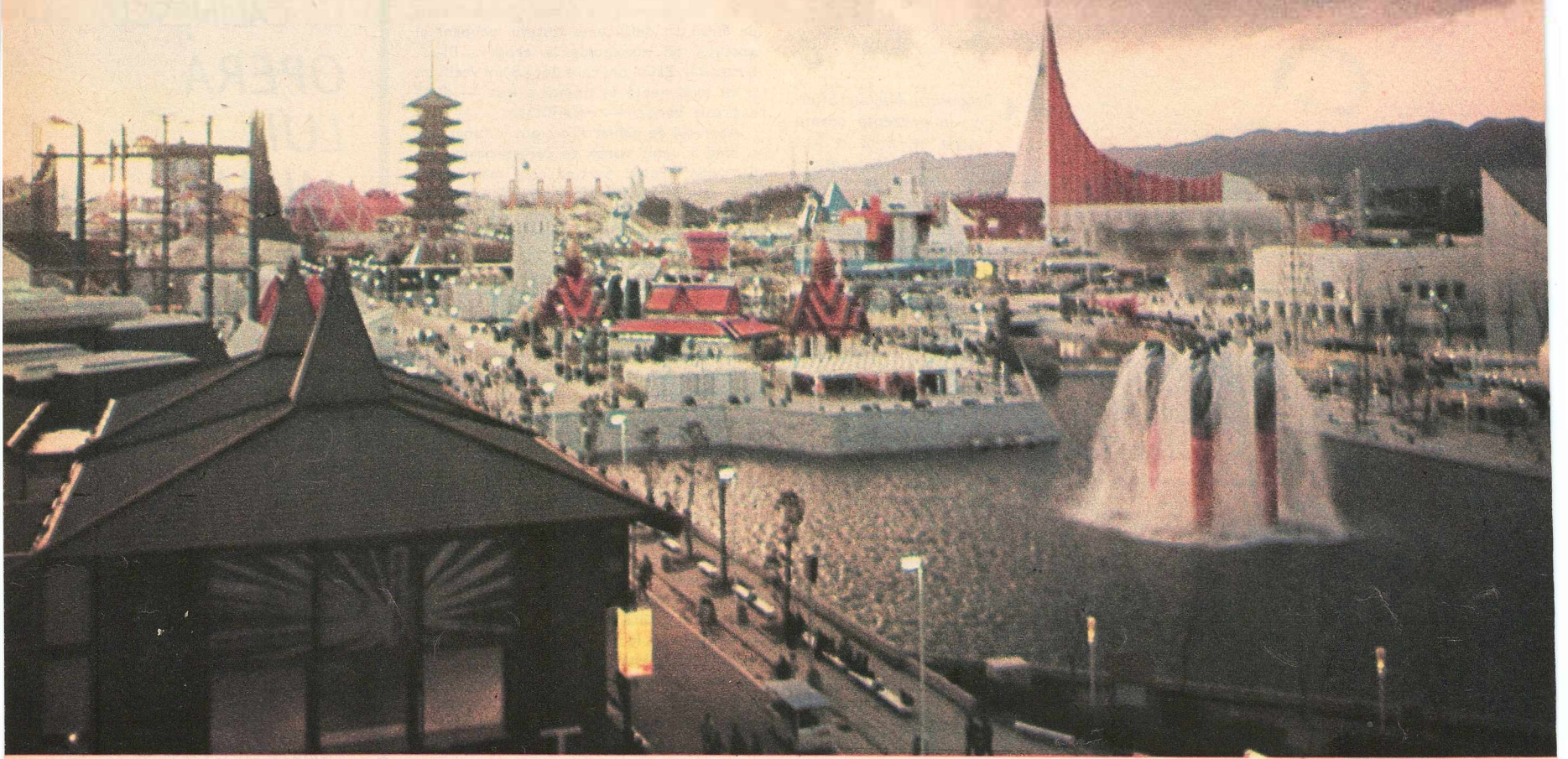
— Procedul intervențiilor în favoarea unei repartiții nu era excepțional, pentru că am mai primit asemenea intervenții și de la conducerea direcției. Tovarășul director general a intervenit în favoarea unei cooperative la care avea... un prieten de vînațoare, directorul adjunct — Pavel Vereș — pentru o cooperativă din nordul țării la care avea consăteni, iar directorul cadrelor — Ilie Florea — pentru o unitate din Videle, cu al cărei conducător făcuse armata. Eu însumi eram prieten cu Pîntea pentru că îmi facilita cazarea la mare.

În aceste condiții înțelegem mai bine și tendințele de cocoloșire pe care unele persoane cu munci de răspundere din minister le încearcă și acum, după demascarea bandei. Fiind solicitat să-i caracterizeze pe vinovați, directorul adjunct, O. Drăgoi, l-a descris pe

OSAKA:

REPORTAJ LA EXPO '70

Correspondență specială de la Florea ȚOIU

Aleile «rulante», acoperite, în lungime totală de 3,5 km, prefigurează circulația într-un oraș al viitorului.

Turnul Soarelui domină «Piața festivalurilor», locul de desfășurare a diferitelor ceremonii și festivaluri.

«Expo '70» — o îngemănare a peste 100 pavilioane conice, sferice și de alte forme, pentru care nu există încă termeni definitorii.

«Expo '70», care în numai o lună a transportat în «lumea viitorului» aproximativ o zecime din populația de 100 de milioane de locuitori a Japoniei, a devenit atât de populară, încât obișnuitul «Ce mai faci?» este înlocuit în conversațiile zilnice ale japonezilor cu «Ai fost la Expo?» Se așteaptă ca peste jumătate din populația adultă a țării să viziteze expoziția, pentru a admira «cel mai mare spectacol dintre câte au existat vreodată» — cum o definește presa japoneză.

Dar, după ce o parcurg, majoritatea vizitatorilor își pun, pe drept cuvânt, întrebarea «Ce este, în realitate, Expo '70?» Prefigurează cele peste 100 pavilioane conice, sferice și de alte forme — pentru care încă nu există termeni definitorii — progresul, armonia societății de mîine?

Dacă privești expoziția de pe una din colinele din apropiere, ai în față o panoramă uriașă presărată cu forme stranie, învăluite în culori aprinse, o imagine care nu seamănă cu lumea noastră de astăzi și nici cu realitățile țării care o găzduiește. Un fel de uriașă fotografie, e drept, reușită, a unei lumi cu care totuși nu sîntem obișnuiți.

În ciuda eforturilor depuse și a unei adevărate risipe de energie și inventivitate, concentrarea pe numai 330 ha a ceea ce Terra are mai reprezentativ în acest an transformă «Expo '70» într-un fel de Babilon în care se pierd chiar și adulții. De aceea, autoritățile expoziției au hotărît înființarea unui centru pentru «adulții pierduți». Soluția s-a impus atunci cînd la unul din centrele pentru copii s-au prezentat oameni în toată firea declarînd că s-au «rătăcit» de grupul sau de însoțitorul cu care intraseră în expoziție. S-ar putea ca mulți japonezi să se fi rătăcit pentru că în incinta expoziției toate anunțurile și indicațiile sînt scrise în limba engleză; curios, singurul pavilion care face excepție de la această regulă este cel al... Marii Britanii.

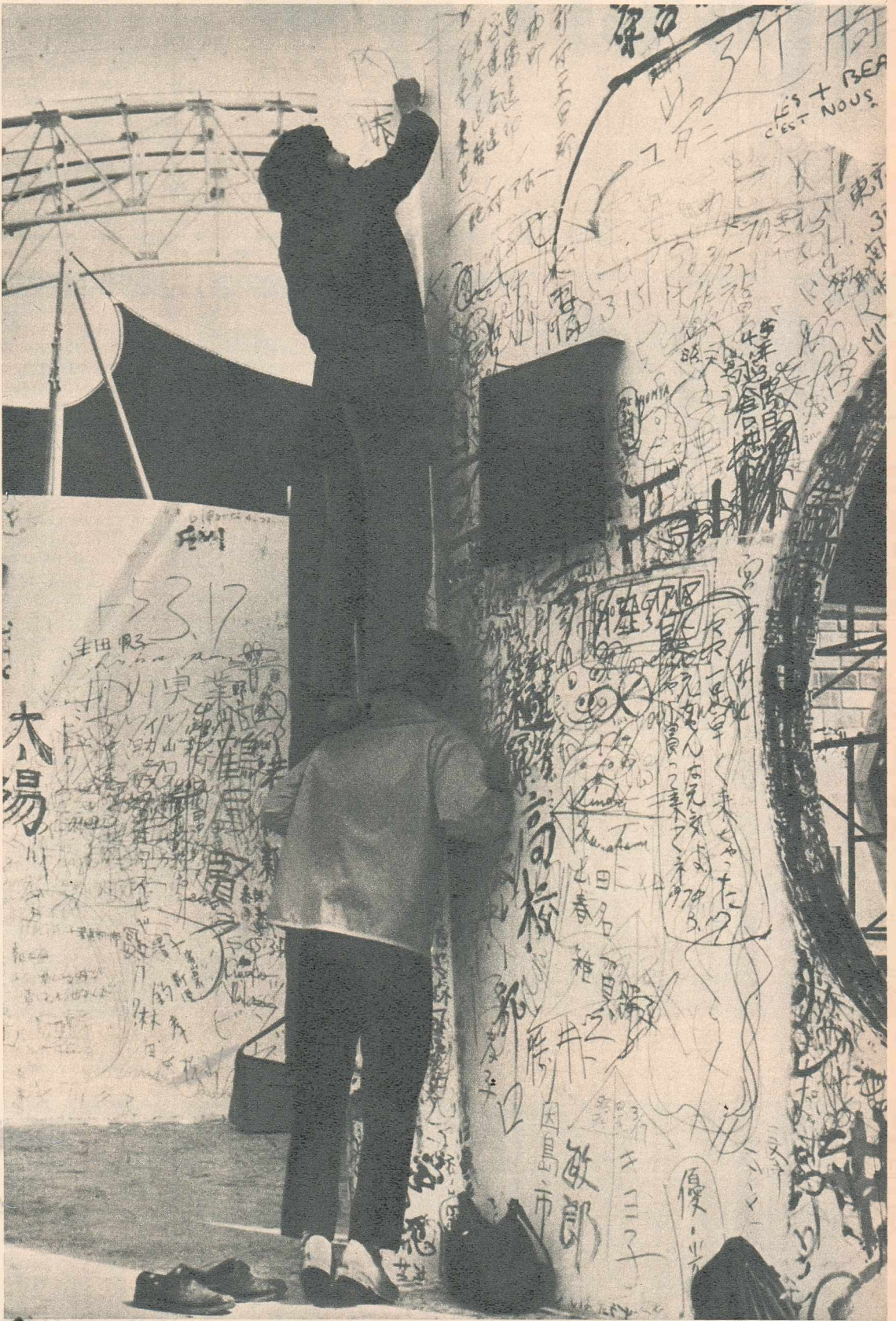
Se apreciază că «Expo '70» ar fi costat aproape 3 miliarde de dolari și că efectul său asupra diverselor domenii ale vieții economice se va materializa în economii de peste trei ori mai mari. În orice caz, expoziția de la Osaka prefigurează un oraș al viitorului, dotat cu alei «rulante» în lungime totală de 3,5 km, cu o «Piață a festivalurilor» acoperită de un schelet metalic învelit în material plastic transparent și suspendat pe șase piloni de oțel la 30 m înălțime. Aici, sub privirile «feței triste» a Turnului Soarelui, au loc ceremonii și festivaluri prilejuate de zilele naționale ale 20 de țări, la care participă numeroase personalități ale vieții internaționale, printre care și secretarul general al O.N.U., U Thant, șefi de state și guverne etc.

Tema expoziției de la Osaka este «Progres și armonie pentru omenire», cu subtemele «Omul și natura», «Omul și tehnologia», «Omul și omul», exemplificate fiecare în mod individual. Ni se înfățișează mai cu seamă o «lume a lumii de mîine». Ca să străbați principalele ei magistrale trebuie să faci, după precizările organizatorilor, aproximativ 22 de kilometri, fără a intra însă în nici unul din cele mai bine de 100 pavilioane, fără a te opri într-o sală de spectacole ori a zăbovi în zonele de divertisment. De aceea, vizitatorii își drămuiesc pașii încă înainte de a pleca la Osaka, stabilind itinerare precise. Din care nu lipsesc de obicei pavilioanele sovietic și american, primul în special pentru machetele navelor cosmice, iar cel de-al doilea pentru fragmentul de rocă lunară pe care îl oferă contemplării. Cei ce vor să admire o oază nu vor ocoli pavilionul emiratului Abu-Dhabi, iar aceia care doresc să vadă o sondă se vor opri în pavilionul Arabiei Saudite, unde, din motive de securitate, «petrolul» care gîlgeie, țîșnind din pămînt, este de fapt un lichid neinflamabil. Mulți preferă să poposească la «Midorikan» — «astrorama» sau «cinematograful total». Este o lume multidimensională prezentată pe un ecran emisferic, în față a 1 000 de spectatori. Filmul, lat de 70 mm, este proiectat pe fișii verticale ce converg într-un punct din centrul bolții pavilionului. Sunetele însoțesc imaginile pe 11 canale stereo, separate, împrăștiate în toate colțurile sălii de 515 difuzoare. Aici, spectatorul este, printre altele, plasat pe neașteptate în interiorul organismului uman, bătăile inimii fiind amplificate simultan de toate difuzoarele.

Unul dintre cele mai vizitate pavilioane este «Matsushita», construit în stil japonez, unde atenția este reținută mai ales de «Capsula timpului» — acea «memorie a expoziției» care va prezenta urmașilor noștri de peste 5 000 de ani oglinda Japoniei și a civilizației mondiale a secolului XX. Acest mesaj va fi transmis posterității prin intermediul a 2 068 de obiecte, reprezentînd cele mai de seamă realizări științifice, culturale și artistice ale societății de azi. Ele au fost alese de un comitet alcătuit din 62 de personalități japoneze, sub egida ziarului japonez «Mainiki» și sprijinit de firma «Matsushita». Această comisie și-a precizat opțiunile numai după ce chestionarele privind obiectele care ar trebui depuse în «Capsula timpului» au fost completate de 645 de personalități din 36 de țări și de 120 000 de japonezi. În sfera de oțel special «A t-22», creat de experții japonezi pentru a fi rezistent la coroziune, vor fi introduse obiectele — expuse acum în pavilion — care înfățișează viața de toate zilele, stadiul de dezvoltare a artei, nivelul actual al științei și tehnologiei. Ele sînt împărțite în trei grupe: științele naturii, sociologie și artă. Pentru alegerea lor a fost nevoie de un an. Printre aceste obiecte se numără elementele chimice cunoscute astăzi, diverse aliaje, semiconductori, ceramică industrială, magneți, diamante naturale și artificiale, mașini de precizie, produse electronice de mici dimensiuni, fibre sintetice și naturale, hîrtie, cauciuc, mostre de materiale

◀ Pentru regăsirea părinților sau însoțitorilor lor de către micii vizitatori rătăciți s-au înființat mai multe centre. Unde, nu rareori, s-au prezentat și adulți rătăciți.

Organizatorii lui «Expo '70» s-au gîndit pînă și la mania celor care vor neapărat să lase semne concrete ale trecerii lor pe aici — rezervîndu-li-se un loc anume pentru a-și pune semnăturile sau a face diverse inscripții.

de construcție aparate medicale (în miniatură), medicamente, vitamine, îngrășăminte chimice, semințe de plante, fotografii realizate în spațiul cosmic și miniaturi de astronave, instrumente de măsură, un atlas geografic al Japoniei și al lumii, un raport de 350 de pagini asupra nivelului dezvoltării științei și tehnologiei contemporane. În compartimentul «sociologic» al «Capsulei timpului» vor fi introduse 716 obiecte, între care articole de îmbrăcăminte, cosmetice, jucării, cite un model de carte de vizită, buletin de identitate și pașaport, o acțiune de bursă, vase de bucătărie, cinci volume cu fotografii din viața oamenilor, ziare, cărți de telefoane, un mers al trenurilor, fotografii sportive, rapoarte privind impozitele, filme documentare despre al doilea război mondial, discuri pe care s-au înregistrat sunetele emise de păsări și animale și, în sfîrșit, fotografii înfățișînd expoziția «Osaka-1970».

Din grupul obiectelor de artă lăsate de contemporani posterității fac parte principalele lucrări literare japoneze, tratate de sculptură și arhitectură, obiecte de artizanat, diapozitive reproducînd picturi celebre, plăci cu muzică contemporană (inclusiv muzică electronică).

Vor fi, de fapt, două capsule identice — sfere de oțel cu diametrul de 1,27 metri — îngropate în încăperi speciale de beton și oțel în parcul vechiului castel din Osaka. Alegerea acestui punct se datorește faptului că este considerat cel mai stabil din punct de vedere geologic. Una dintre capsule va fi desfăcută în anul 2000 și apoi, periodic, la fiecare 100 de ani pentru a se controla și urmări efectele timpului asupra obiectelor din interiorul ei. Ambele sfere de oțel vor fi umplute cu argon, pentru a le feri și mai bine de distrugere. Este în toate acestea mesajul anului 1970 — așa cum e văzut «pe viu» de vizitatorii lui «Expo '70».

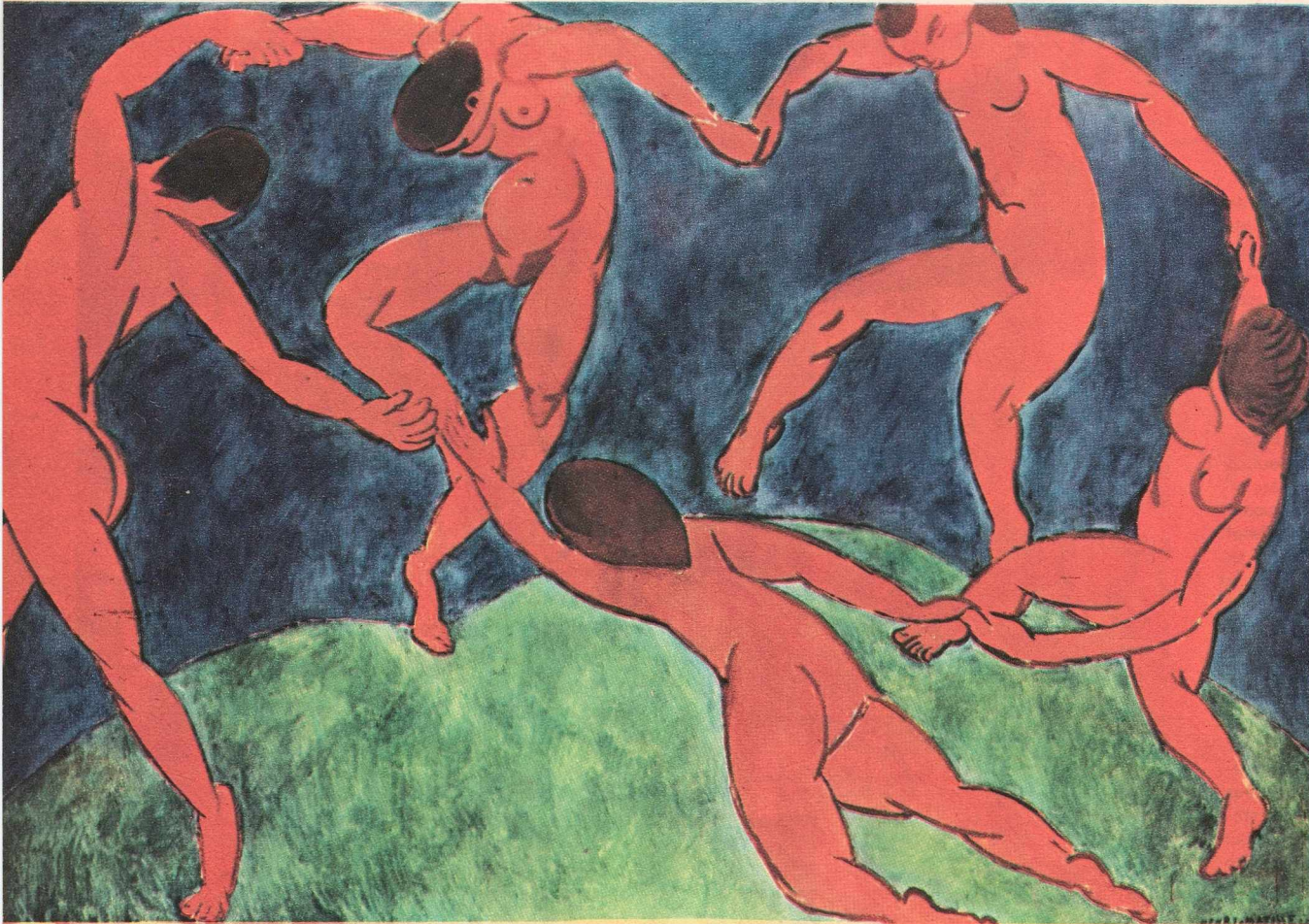
Matisse

Poate nici unuia dintre pictorii acestui secol nu i s-ar potrivi mai bine dictonul: nu e nimeni profet în țara lui, ca lui Matisse. Destinul sau hazardul, oricare explicație am accepta-o, cert este că cei dinții care au apreciat caracterul novator al artei sale au fost străinii. Opera lui, care cuprinde aproximativ 1300 de picturi, apoi nenumărate desene, sculpturi și guașe decupate, este răspândită în întreaga lume și păzită cu strășnicie în colecții dinafara Franței. Ceea ce explică dificultățile întâmpinate pentru organizarea marii retrospective deschise la Paris, prilejuită de centenarul nașterii lui Matisse (1869-1954).

O CUTIE DE CULORI CA SĂ MAI TREACĂ TIMPUL...

DANSUL (1910) Ermitaj, Leningrad.

Imensul edificiu al artei secolului XX se sprijină pe câteva coloane care sînt tot atîtea

MUZICA (1910) Ermitaj, Leningrad.

spirite care au deschis picturii noi și fertile direcții: Cézanne și Picasso, Van Gogh și Klee. Acestora le trebuie adăugat, fără îndoială, și Matisse.

Matisse s-a apropiat destul de tîrziu de pictură. La optsprezece ani, în timpul primei sale șederi la Paris, încercînd să studieze dreptul, nu vizitează nici măcar un muzeu sau o galerie. Pentru el pictura parcă nici nu există și e nevoie de un accident ca s-o descopere: reținut în pat de o apendicită, mama sa îi aduce o cutie de culori ca să se distreze. E iarna anului 1890-1891. Are 21 de ani. Mai tîrziu avea să mărturisească: «Mi s-a făcut frică înțelegînd că nu mai puteam da înapoi; fără să țin seama de nimic, m-am pus deci pe muncă...» Era grăbit, chiar foarte grăbit. Demonul picturii începuse să-l chinuiească. Academia Julian, cu lecțiile preparatoare ale lui Bouguereau, e doar un popas care nu-l satisface. Se atașează deci aspiranților care în curtea Școlii de bele-arte desenează după mulaje antice. Și acolo, în mijlocul masei de tineri, pretenții nenorocoși la un loc în băncile școlii, îl descoperă bătrînul pictor Gustave Moreau și îl ia în atelierul său (fără examen!).

Atelierul lui Moreau, din anul 1895, e un popas care trebuie reținut. Chiar dacă orientalismul fovilor, uneori atribuit lui Moreau, are altă sorginte, aforismele maestrului, teoriile sale despre culoarea care trebuie gîndită, despre necesitatea imperioasă a imaginației, despre transpunerea imaginației în culoare, vor răzbate mai tîrziu în principiile afirmate de Matisse în «Notele unui pictor», faimos manifest al artei moderne, publicat în «La Grande Revue» în 1908.

Dar pînă la sintezele teoretice atît de clare din 1908 vor avea loc transformări succesive pe pînzele sale, ancorări temporare în diverse tehnici, descoperiri și mutații care îi vor întregi personalitatea.

În 1896 în Finistere și Belle Isle descoperă lumina soarelui și pînzele sale se luminează de demitente argintii. Paleta se diversifică, griurile se retrag în fața concentrării luminii. După o călătorie în Corsica (1898), cromatica devine treptat mai exacerbată. Revelația sudului aduce după sine culoarea pură. Și o constatare: lumina puternică a soarelui stinge strălucirea tonurilor. «Drept care — remarcă J. Lassaigne — pentru experiențele sale cele mai îndrăznețe preferă scene de interior, în care doar ferestrele se deschid în afară. Aceasta avea să fie de-a-cum înainte una dintre temele sale favorite, cu geamul-ogîndă ce reflectă partea invizibilă a lucrurilor». Și astfel, încă înainte de 1900, Matisse pictează într-o manieră pe care, puțin mai tîrziu, critica plastică o va denumi manieră fovă.

O ARMONIE A ÎNTREGULUI

În 1899 Matisse cumpără, cu prețul unor privațiuni, un tablou de Cézanne. El va mărturisi mai tîrziu că pînza aceasta (Baigneuses) l-a susținut spiritual în momentele sale critice. Sau, mai explicit, a avut mereu prezentă confirmarea că relațiile dintre culori sînt acelea care dau unui tablou structura sa. Căci «domnul profesor», cum le plăcea amicilor săi să îi spună, pornise ca și Cézanne și Picasso să creeze o nouă ordine și spiritualitate în pictură. Dacă în «Luxul, calmul și voluptatea», pictată la Saint Tropez în 1904, pînza e scrupulos divizată după metoda neoimpresionistă, pînzele lucrute în 1905 la Cailioure ne arată un Matisse care a depășit vibrația pointillistă, în de acord cu Seurat care distruge culoarea, un pictor care și-a făcut un precept din respectarea purității și plenitudinii culorii. De aici pînă la expulzarea de pe pînza a degradeurilor, modeleului, umbrelor, perspectivei, a tot ceea ce dă iluzia de spațiu și volum nu este mult. Esențiale pentru înțelegerea artei lui Matisse sînt considerațiile publicate în «Noțele unui pictor» (1908). «După părerea mea — scrie el — expresia nu poate fi afiată în pasiunea care iradiază de pe un chip ori apare împede dintr-un anumit gest violent. Ea apare din întreaga dispoziție a picturii mele — locul ocupat de personaje, spațiile goale din jurul lor, proporțiile — fiecare amănunt își are rolul său. Compoziția este arta de a orîndui într-un mod decorativ diferitele elemente folosite de pictor pentru a-și exprima sentimentele... O operă de artă presupune o armonie a întregului...»

Așadar, înainte de toate, o viziune clară a ansamblului. Apoi culoarea... Culoarea va trebui să devină un catalizator al senzațiilor: «Eu încerc în modul cel mai simplu să pun (pe pînza) culorile care-mi redau senzațiile...» Deci o reîntoarcere la culoarea pură pentru valoarea și puterea sa emotivă. «Cuiorile au o frumusețe a lor proprie ce se cade a fi păstrată precum în muzică se

◀ **NATURĂ MOARTĂ
CU PORTOCALÉ**
(1912-1913) *Colecția Picasso.*

Și, pe neașteptate, novatorul intră în acțiune. Prilejul e comanda bogatului american Barnes, care-i cere să execute o decorație murală (1930-1931). Tema aleasă e dansul. Un prilej de a reinoda firul cu opera lui cea mai îndrăzneată de odinioară: «Dansul» din 1910. Vasta decorație pentru Fundația Barnes va aduna toate resursele maestrului: fastul paletii, somptuoșitatea decorativă, îndrăzneala compozițională, totul însă redus la esență. De-acum încolo fiecare tablou va fi un pas înainte și arta lui va culmina cu magistralele interioare cu flori și fructe din 1946-1948, cu vitraliile și decorurile pe ceramică albă din capela de la Vence, cu marile compoziții (guașele decupate) din ultimii ani ai vieții, sinteza simplificării supreme.

*

Timp de 60 de ani Matisse și-a petrecut douăsprezece ore în fața șevaletului, zi de zi. A fost un pictor prolific. Din păcate, multe dintre tablourile sale răspândite în întreaga lume nu sînt prezente, cu tot efortul organizatorilor, la marea retrospectivă pariziană. Lipsesc cele din misterioasa colecție a dr. Barnes, care sînt sancționate de testamentul colecționarului să nu părăsească niciodată fundația din Merion (Philadelphia), de asemenea 14 pinze celebre, printre care un «Autoportret», «Calcanul verde», «Peștele roșu» etc. de la Muzeul regal din Copenhaga (donația Rump), care tot conform dorinței donatorului nu pot fi împrumutate; apoi «Domnișoarele de pe malul Senei» (1916) de la muzeul din Chicago, una dintre cele mai mari pinze pictate de Matisse și care n-a fost niciodată văzută în Franța. În schimb, pot fi admirate printre cele 210 tablouri expuse opere esențiale ale pictorului, ca «Dansul» și «Muzica». Pictate în 1910, după expunerea lor la Salon, colecționarul rus Sciukin, care le comandase, le-a transportat în Rusia. De atunci ele n-au mai fost văzute de parizieni. Muzeul de artă modernă din New York a împrumutat zece tablouri printre care un «Dans» (copie în mărime naturală a tabloului de la Muzeul de artă modernă occidentală din Moscova), cel din Baltimore — zece tablouri, mare parte provenite din colecția Stein (printre care un «Nud albastru», niciodată expus în Europa), cel din San Francisco — patru tablouri etc.

Deci o rară și pleneră întâlnire cu o mare personalitate a picturii secolului XX.

C. BOZBICI

◀ **LA DESSERTÉ ROUGE (1908)** *Ermitaj, Leningrad.*

caută a se păstra timbrul... Fovismul a fost așadar pentru mine o încercare a mijloacelor: a așeza unul lângă altul, a asambla în mod expresiv și constructiv un albastru, un roșu, un verde era rezultatul unei necesități interioare crescînde și nu al unei atitudini voite, al unor deducții sau judecăți care nu sînt de nici o trebuință picturii» (citat de Gaston Diehl în «Problèmes de la peinture», 1965).

După armonia compozițională, după restituiră puterii emotive culorii, după regăsirea ancestralului fond emoțional al omului, nu mai rămînea decît un act ca să desăvîrșească marea cutezantă a acestei aventuri picturale: simplificarea sau, alt fel spus, reducerea la esență. Și iată: «Dansul» și «Muzica», celebrele tablouri din 1910, se vor reduce la trei culori, strînse în contururi tiranice.

VIZIUNI DE REPAUS

Pictura este o meditație după natură, îi plăcea lui Matisse să spună. E expresia unui vis inspirat de realitate. Dar el nu va picta niciodată aglomerări citadine, nici pe oamenii neliniștiți ai orașelor, nu va picta natura în momentele ei dramatice, în tablourile sale nu vom găsi nici iarna, nici ploaia, nici obiecte bizare. Instalată la Nisa, după primul război mondial, e un pictor celebru, care pare resemnat și care și-a uitat ambițiile de odinioară. Lumea sa e cea a interioarelor, a arabescurilor decorative, a fructelor uitate pe masă, a florilor, a leneseilor trupuri de femei care-și consumă reveriile în tăcere, a odăliscelor, a peisajelor despuiate. Tablourile sale iradiază euforie și calm, sînt viziuni de repaus, de intimitate, dominate de fluiditățile de acuarelă ale acordurilor roz-pal, ale griurilor-albăstrii și ale verdelui de apă. Matisse trecuse de 50 de ani...

MINUNATA AVENTURĂ A MUZICII

de Grigore CONSTANTINESCU

Să nu vi se pară ciudat, muzica este una dintre cele mai minunate aventuri, în care spațiul nu are limite, timpul nu se măsoară după ornicile obișnuite, destinele se nasc și existențele trec în câteva frânturi de clipă. Este suficient să întorci butonul aparatului de radio, să dai drumul benzii de magnetofon sau să așezi acul de safir pe un disc, pentru ca o lume neașteptată să se ivească, să te încinte și să-ți înobileze sufletul. Sau pășești într-o sală de concerte, aștepti, laolaltă cu alți oameni, ca muzicienii să se aranjeze pe podium, ca dirijorul să apară și să ridice bagheta... aceeași minunată aventură a spiritului uman reîncepe. Dar când urmărești un spectacol de operă, când cortina capătă acea neasemuită vibrație care urmează ultimului gong? Sau când un violonist atinge corzile cu arcușul său, un pianist atacă claviatura de sîdef, nu se întâmplă oare aceeași vrajă pe care de fiecare dată încercăm să o explicăm și, de fiecare dată, o putem explica în alt fel?

Am spus aceste lucruri gîndindu-mă la mulți tineri care au început să descopere lumea muzicii, au început treptat să-i cunoască frumusețile. Nu aș crede că drumul parcurs de ei, de la prima întîlnire cu muzica și pînă la o înțelegere din ce în ce mai profundă, a fost ușor. Ca și în alte forme ale exprimării gîndirii umane, sensibilității și trăirilor cuprinse în limbajul artistic, drumul este greu, cere răbdare, tenacitate și disponibilitate a înțelegerii. Dar rezultatul acestui drum se dezvăluie treptat, cuceritor, pe măsura eforturilor. Este adevărat că aceste eforturi cer din partea fiecăruia o participare personală, că nimeni nu îți poate înlocui momentele de concentrare, în care vrei să pătrunzi mai adînc ceea ce ascuți. Nici Mozart, nici Beethoven, sau alt titan al melodiilor generoase nu se lasă descoperit cu ușurință. Aici ne întîlnim cu principala dificultate pe care au întîmpinat-o, generație de generație, toți tinerii. Aici se află de fapt cea mai grea problemă de a cărei rezolvare nu poate răspunde decît fiecare om în parte. Dacă ocolește drumul spre înălțimi, dacă se mulțumește cu ceea ce îi poate doar «amuza» auzul, mai tîrziu, uneori prea tîrziu, va constata în jurul său un gol imens, în care răspunsurile la marile întrebări ale existenței rămîn mute.

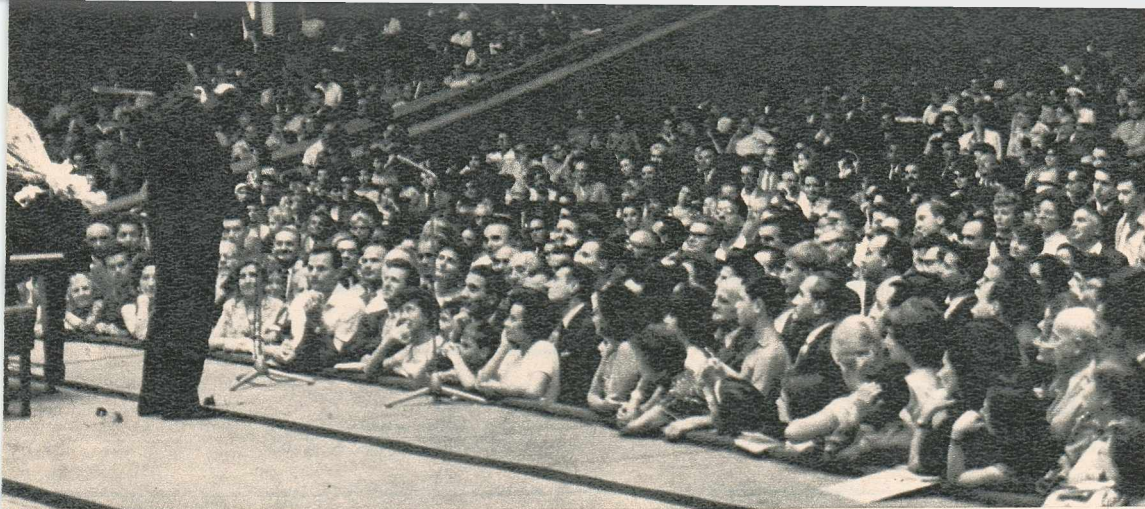
Este adevărat, de multe ori accesibilitatea joacă un rol predominant în întîlnirea cu muzica. Aceasta explică largă preferință a tineretului pentru cîntecul de muzică ușoară, pentru muzica ritmată, destinată dansului. Nu sînt nici inutile și nici lipsite de valoare asemenea genuri, care impropriu au căpătat denumirea de «ușoare». Dar, atenție! Dacă muzica ușoară poate să fie de fapt foarte bună în anumite cazuri, ridicîndu-se la nivelul muzicii bune, de o factură artistică incontestabilă, există suficiente producții sonore care în mod obișnuit sînt denumite tot muzică ușoară, fără a se bucura de dreptul de a fi considerate muzică. Ceea ce au făcut Beatlesii este interesant, uneori nou și chiar frumos. Dar oare sutele de ciuperci ieșite după ploaia sunetelor lor de chitară sînt la fel de noi și frumoase? Ne dezvăluie preocupări și gînduri care oglindesc spiritul unui tineret ce se pregătește să construiască viitorul? Dar ritmurile obstinate, chiar stupide uneori, ale unor piese de dans pe care nici dansatorii nu le ascultă, folosindu-le doar ca pretext pentru o mișcare mai mult sau mai puțin estetică, în grup, aduc cu ele oare o mare satisfacție intelectuală? Știu, o să se remarce că lumea contemporană, de la cei tineri pînă la cei mai în vîrstă, a descoperit în asemenea «pauze» intelectuale sonore secretul relaxării. Ca și cum relaxarea ar însemna închiderea ferestrelor către inteligență, către trăirea intensă a vieții. Însăși ideea de relaxare prin refugiu din fața realității ni se pare total nepotrivită cu contextul vieții pe care o trăim. De fapt, care tînră conștient de misiunea pe care și-a asumat-o în perspectiva viitorului ar accepta o asemenea situație? Poate doar unii, fără preocupări, încîntați să

«Minunata aventură a muzicii, mereu nouă și neașteptată, este accesibilă oricui...»

dialog cu cititorii

de H. DONA

«Sau când un violonist atinge corzile cu arcușul său... nu se întâmplă oare aceeași vrajă pe care de fiecare dată încercăm să o explicăm, și, de fiecare dată, o putem explica în alt fel.»

«Sau pășești într-o sală de concerte, aștepti, laolaltă cu alți oameni, ca muzicienii să se aranjeze pe podium, ca dirijorul să apară și să ridice bagheta... aceeași minunată aventură a spiritului reîncepe.»

trăiască în absență și comoditate. În fața acestora, zîmbetul îngăduitor, pasivitatea pentru manifestări lipsite de consistență, poate chiar nocive prin continuitate, ni se par desuete, ca un cîntec de leagăn. Ar trebui, și am văzut acest lucru deseori, ca o atitudine activă să determine schimbarea unui asemenea climat, nu prin intervenții lipsite de argumente, ci prin pledoarie pentru minunata aventură a muzicii.

Iată, ne reîntorcem la ceea ce înseamnă muzica, în dorința de a încerca să explicăm frumusețea ei, de a sugera câteva căi posibile de împrietenire cu ea. Mai bine-zis, în dorința de a vedea la cit mai mulți tineri că, așa cum spunea Enescu, relaxarea înseamnă «o odihnă prin muncă». Există, spre pildă, concertele oferite de Filarmonică pentru studenți, concertele ale căror programe sînt în așa fel întocmite încît să poată fi un punct de pornire în formarea culturii muzicale. Am văzut săli arhipline, la asemenea concerte, tineri care vibrau la frumusețea unei pagini de muzică simfonică, care se bucurau în fața unui moment pianistic redat de interpret cu o măiestrie deosebită. Dar mai important, am reîntîlnit mulți dintre acești tineri și la alte concerte de stagii, deveniți pasionați melomani. Poate că uneori, pînă la a ajunge să urmărească această formă oarecum mai complexă de manifestare artistică, trebuie parcurse etape intermediare. Există oare asemenea etape, care să meargă în întîmpinarea tineretului, să îl solicite afectiv? Ultimii ani ne dau un răspuns pozitiv: prin organizarea, sub diferite forme, a cursurilor și întîlnirilor de inițiere muzicală. Nu întotdeauna însă seriile oferite de cluburile pentru tineret au avut consistența convingătoare a pledoariei. Credem că aici nu trebuie să existe limite în fantezia formelor alese, de la audiții, precedate de explicații, pînă la întîlniri cu interpreți și chiar mici spectacole poetico-muzicale. Mai ales că nu trebuie uitat, pentru asemenea tematică, principiul unei maxime diversități, în care unitatea să fie dată doar de calitatea aprecierii estetice, fără pretenții didactice, fără atitudini

de superioritate, care pot deseori să prejudicieze o acțiune organizată bine. Să nu ne gîndim că tinerii ocolesc muzica bună. Iată un exemplu: după nenumărate formații de tip beat, mai mulți studenți ai Conservatorului bucureștean au avut inițiativa de a forma un mic grup coral, «Gaudeamus», pentru interpretarea muzicii preclasice și contemporane, arătîndu-se pasionați într-un domeniu în care satisfacțiile artistice sînt departe de a fi minore. Sau activitatea de peste trei ani de zile a «Clubului prietenilor muzicii», unde nenumărați interpreți, de la debutanți și pînă la artiști de prestigiu, se întîlnesc cu cei dornici să afle cit mai multe despre muzică. Exemple de acest fel ar mai putea continua, dacă am cerceta îndeaproape programele unor case de cultură sau ale unor cenacluri studențești.

Între diferitele etape pe care le deosebim, urmărind evoluția nivelului de cultură a tineretului — nu ne gîndim doar la cel muzical, ci în general la complexitatea unei asemenea formații estetico-filozofice — există totuși un punct încă insuficient lămurit. Și este, poate, cel mai important pentru obținerea unor rezultate multumitoare. L-am amintit în treacăt, la începutul celor scrise, denumindu-l «atitudine» activă. Muzica, frumusețile gîndirii umane există. Dar oare fiecare dintre cei ce au reușit să le pătrundă, luptă pentru a convinge și pe altul? Educație nu înseamnă neapărat conferință, prelegere moralizatoare, în care sînt arătate lucrurile bune, mai puțin bune sau rele. Educație înseamnă în primul rînd o acțiune directă, de la om la om, pentru a convinge și a atrage într-un sens pozitiv spre manifestări corespunzătoare unei anumite morale sociale. Minunata aventură a muzicii, mereu nouă și neașteptată, este accesibilă oricui, și de datorită fiecăruia dintre noi este să atragem mereu alți tineri pentru a-i transforma în entuziaști exploratori ai nobleței umane. Radioul, discul, magnetofonul, televiziunea, spectacolele și concertele, pot deveni în asemenea condiții elemente ale unei pledoarii pentru o concepție de viață care aparține viitorului societății noastre.

Ne facem o datorie de onoare, mulțumind la începutul acestei coloane tuturor celor care ne-au scris în legătură cu calamitățile ce s-au abătut asupra țării noastre, tuturor celor care au ținut să ne relateze fie aspecte din dramatica înclăștare, fie momente din munca de normalizare a activității în județele sinistrate, fie exemple ale vastei și emoționantei acțiuni de solidaritate care se desfășoară pe tot întinsul patriei. Despre toate acestea am scris și vom mai scrie, iarăși și iarăși, pentru îmbărbătarea celor în suferință, dar și ca o mărturie pentru viitor asupra unui moment de răscruce. Rănila lăsate de inundații se vor șterge, orașele și satele lovite vor înflori mai frumoase ca în trecut, ceea ce va rămîne însă, cel puțin în memoria celor ce trăim astăzi, sînt sentimentele profunde de frățietate, de «unire la bine și la rău» pe care le-am trăit în aceste zile. Dintre toate scrisorile primite, am vrea s-o amintim numai pe cea a tov. Tiberiu Beldean din Alba Iulia, care în cuvinte naive (dar prin aceasta nu mai puțin înduioșătoare) ne cere «să nu fim supărați pe Mureș pentru nenorocirile pe care ni le-a adus, căci de-a lungul a multe și multe veacuri a fost prieten bun al Românilui». Nici o grijă, tovarășe Beldean, nu vom purta supărare nici Mureșului, nici Siretului, nici Oltului, nici Someșului. Cu ele, poporul nostru trăiește de milenii și tot cu ele va trăi și de-acum înainte, în vecii vecilor. Să ne ferească soarta de stihii venite de cine știe unde...

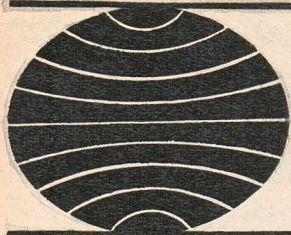
...Și viața merge înainte. Să ne întorcem deci la scrisorile «de toate zilele».

Vechiul nostru corespondent, prof. Al. Gh. Haiduc, din Ghelar, jud. Hunedoara, comentează elogios cîteva dintre rubricile revistei, printre care pe cele deținute de Ioan Grigorescu, Petru Ispas (ale cărui însemnări vor reîncepe să apară în curînd), Ion Munteanu. Comentariul de politică externă va fi, probabil, și el reluat, după reîntoarcerea colaboratorului nostru din străinătate. Cit despre expoziția de la Osaka am publicat și publicăm în continuare felurite materiale. Să nu uităm însă și manifestările la care participă și țara noastră.

Un alt cititor, foarte tînăr, Ion Țică din Pitești, ne comunică, de asemeni, unele sugestii. Ar vrea, de pildă, să publicăm mai des reproduceri după tablouri celebre. Parțial, dorința îi este îndeplinită chiar în acest număr; despre dificultățile generale ale unei asemenea întreprinderi, am mai scris în cîteva rînduri. Despre «minunata actriță Sara Montiel» scriem atît de puțin fiindcă — așa cum s-a mai spus — dincolo de bulevardele orașelor noastre, strălucirea-i este destul de palidă și, ca o consecință, și activitatea ei cinematografică e oarecum restrînsă. Tov. Țică ne invită, de asemeni, să publicăm «diferite mese rotunde» cu privire la problemele, succesele și insuccesele cinematografiei românești. La ce bun? De ani de zile, orice publicație care se respectă a publicat nu una, ci multe mese rotunde pe această arzătoare temă. Acum așteptăm și filmele. Corespondentul piteștean ne cere și părerea despre romanul pe care-l scrie. Cum nu știm nimic despre el, părerea nu poate fi decît bună. Faptul că la 17 ani scrie un roman și încă unul intitulat «Iubire pierdută», dovedește încă o dată — dacă mai era nevoie — ce rezerve de curaj și precocitate sălășluiesc în cea mai tînără generație. În concluzie însă, să nu se potrivească după ironiile unora și altora — inclusiv ale celor care semnează dialoguri cu cititorii — și să continue netulburat activitatea literară.

Mai greu ne vom înțelege, probabil, cu cititorul R. Năișoru din Craiova (cărui am mai avut ocazia să-i răspundem). Și aceasta nu pentru că nu am aprecia cele conținute în scrisoare. Dimpotrivă. Dar tov. Năișoru ne avertizează la fiecare pas: «sînt prea bine edificat», «o știi și știi și cum ești privit», «să nu ziceți că în dicționar... știi, am văzut și eu», «să nu-mi spuneți că...» Dacă dumneasa știe totul, noi ce mai facem? Mai ales că sîntem și avertizați: «să nu ziceți», «să nu spuneți»... E tare greu de discutat cu oameni perfecți; ne simțim, firește, mult mai în largul nostru, cînd avem de-a face cu interlocutori cu cunoștințe limitate, așa ca noi. Cit privește regula — sfințită, după tov. Năișoru — că în presă toată lumea trebuie să semneze cu numele și prenumele complet, dacă am avea voie să răspundem, am cita — printre altele sute — și exemplul lui Ibrăileanu, care semna totdeauna G. Ibrăileanu și niciodată Garabet Ibrăileanu. Dar, din moment ce nu avem voie să răspundem...

Cititorul Petre Marina de la ferma Băicușești, jud. Argeș, își exprimă satisfacția de a fi văzut într-un scuar dintr-un oraș o fanfară militară «ca pe vremuri» și ca în cîntecul lui Dan Spătaru. Dumneasa ar dori generalizată această inițiativă. De ce nu? De fanfară n-a murit, nici acum, nimeni. Și sînt doar atîția cărora muzica alămurilor le prilejuește o veritabilă desfătare! În consecință, ne asociem propunerii tovarășului Marina.

N. POPESCU-BOGDĂNEȘTI

APRECIERI REALISTE

O aplecare atentă asupra laturii externe a politicii elaborate la Atena conduce la concluzia netă că Grecia se află în căutarea unei formule, dacă nu într-un tot nouă, cel puțin mai elastică, sau, cum se exprima într-un interviu acordat ziarului «Vradini» ministrul de externe, Pipinelis, «mai suplă și mai independentă». Căutările au un caracter mai general, însă, potrivit opiniei observatorilor apropiați ai politicii grecești, ele se orientează cu precădere spre reconsiderarea locului pe care Grecia îl ocupă în cadrul geografic al Balcanilor, spre găsirea unui *modus vivendi* mai propice apropierei de statele vecine din nord. Simptomatic în acest sens este, între alte semne similare, un studiu al profesorului D. Tzakonas, personalitate recent numită în funcția de subsecretar de stat la președinția guvernului, intitulat «Sociologia spiritului grec modern». Se arată în acest studiu că Grecia, neglijând vreme îndelungată posibilitățile existente de a-și dezvolta relațiile cu țările balcanice, a fost dezavantajată pe multiple planuri, și se insistă asupra necesității ca Grecia să se valorifice «ca țară balcanică».

Se dărimă un zid. Cercuri grecești tot mai autorizate afirmă deschis necesitatea de a se recunoaște principiul potrivit căruia existența unor orinduri social-politice diferite nu trebuie să constituie o barieră în calea dezvoltării de raporturi normale între state. Această viziune realistă este expusă în termeni neîndoiești într-o declarație a primului ministru Papadopoulos, și o găsim concretizată în termenii următorii la prim-vicepremierul Pattakos: «Nu văd de ce nu am colabora cu vecinii noștri din nord, cu care avem graniță comună, în parte o istorie a luptei de eliberare comună și, ceea ce este mai important, avem surse economice pe care le putem dezvolta mai bine, colaborând în interes reciproc».

Concret. S-au realizat pași în direcția îmbunătățirii relațiilor cu Bulgaria, al cărei ministru de externe a făcut de curind o vizită la Atena, soldată cu bune rezultate pentru ambele părți. Deși mai sînt încă, moștenire a istoriei, unele probleme controversate, evoluția relațiilor cu Iugoslavia este relevantă la Atena ca favorabilă. Au apărut elemente noi, pozitive, în raporturile Greciei cu Albania. Iar relațiile cu România sînt apreciate ca bune. «Firmamentul relațiilor Greciei cu România — afirma ziarul «Nea Politeia» — e senin».

Este limpede în cercurile largi ale opiniei publice grecești conștiința unor legături tradiționale între poporul român și poporul grec, tradiții de cultură comune, de năzuințe comune, de luptă comună pentru libertate. România nu are cu Grecia nici o problemă litigioasă, iar schimbările economice și culturale cunosc o evoluție pozitivă, ascendentă. La Atena s-a făcut des constatată dorința ca relațiile româno-grecești să prospere. Aceași dorință sinceră — faptul nu mai cere explicații — o găsim prezentă, ca o permanență, în preocupările politicii noastre externe, o afirmă opinia publică românească.

Privim cu optimism deschiderea spre Balcani a Greciei, știut fiind că acest teritoriu peninsular, care întrunește la scară redusă toate atributele întregului continent european, a fost și este punct de convergență a multor interese și este de dorit să primeze aceea ce duc la instaurarea unui climat de pace, de respect reciproc, de securitate.

Florica ŢELMARU

UN DESCENDENT LETARGIC

Cam uitasem, mărturisesc, de CENTO.
Cred însă că, pe măsură ce a trecut vremea, s-au deprins să uite de CENTO și «membrii regionali» ai tratatului — Turcia, Iranul, Pakistanul. Golul de memorie funcționează, aproximativ, cincizeci și una de săptămîni pe an. Cu excepția adică a zilelor sesiunii rituale și a celor citoria care o preced. Ar fi preferat să uite, fără îndoială, și cel de-al patrulea membru — acesta ne-«regional», Marea Britanie — dacă n-ar exista cunoscutul său proiect de a-și retrage forțele armate din zonele situate la est de Suez și deci preocuparea ca aliații de prin partea locului să-i înlesnească această operație. Substituind britanicilor propriile lor electiv.

Pe la jumătatea lunii care se încheie s-a desfășurat una din sesiunile despre care vorbeam. Originalitatea ei: orașul gazdă a fost... Washingtonul. Or, Statele Unite nu sînt membre ale alianței. Cel puțin, nu oficial. În schimb, de la nașterea, în 1955, a Pactului de la Bagdad (reorganizat în 1959 — fără Bagdad — sub denumirea de CENTO), S.U.A. manifestă o asemenea solitudine față de acest letargic descendent al războiului rece încît chiar și neînțînții ar avea serioase temeuri de bănuială cu privire la paternitatea alianței. De altfel, la deschiderea recente sesiuni, secretarul Departamentului de stat american, William Rogers — «observator» la reuniune — a dat citire unui mesaj al președintelui Nixon, prin care acesta reafirma hotărîrea S.U.A. de a sprijini CENTO.

De aceasta nu se îndoia nimeni. Atît doar că, în ceea ce privește solitudinea și sprijinul, «membrii regionali» au o concepție deosebită de a celorlalte părți interesate. Preocupările prioritare ale Turciei, Iranului, Pakistanului sînt acelea legate de dezvoltarea lor economică. Tendințele ce se afirmă din ce în ce mai robust în viața internațională, către desindere și normalizare a raporturilor dintre state cu orînduri social-politice diferite, merg în sensul acestor preocupări, iar în ultimii ani cele trei țări și-au extins și diversificat în consecință contactele, schimburile comerciale, legăturile de cooperare economică. Or, CENTO nu rimează de fel cu un asemenea context. Politic, pentru că — fiecare dintre membrii ei o știe foarte bine — această «punte» a fost confecționată acum 15 ani în scopul de a împinge pînă în Asia activitățile coaliției atlantice (prin intermediul Marii Britanii și Turciei, membre în ambele alianțe), în scopul de a extinde deci împărțirea lumii în blocuri. Economic, pentru că obligațiile astfel asumate comportă și niște capote militare, mari devoratoare de fonduri, care și-ar găsi o mult mai fecundă întrebuințare în orice domeniu al construcției civile.

De unde stăruințele, vechi de peste cinci ani, ale «membriilor regionali» ca blocul CENTO să-și deplaseze accentele de pe militar pe economic. Succesul acestor stăruințe pare să se lase așteptat — judecînd chiar după tehnica lăconismului vag, folosită în declarațiile destinate presei. Și după ultima sesiune, în care unii reprezentanți oficiali au solicitat schimbări ale fizionomiei pactului, agențiile transmiseau în esență că, «după dezbaterile de o zi și jumătate cu ușile închise», s-a dat publicității un comunicat; că, potrivit acestuia, reuniunea a examinat «cu o atenție deosebită» conflictele și zonele de încordare existente; că viitoarea întîlnire a consiliului ministerial al coaliției va avea loc în Turcia, în mai 1971.

Între timp, «membrii regionali» nădăjduiesc fără îndoială că alianța va recădea în letargie pentru ca fiecare să-și poată orîndui cit mai gospodărește ograda și viitorul.

Radu VASILIU

DOUĂ CONFERINȚE

Situația din Indochina a făcut în a doua jumătate a lunii mai obiectul a două conferințe internaționale, profund deosebite prin conținutul și țelurile lor; în ordine cronologică — cea ținută la Djakarta, cu participarea reprezentanților unor guverne sud-asiatice, și cea de la Cairo, unde s-au reunit delegații din 50 de țări ale Asiei, Africii, Europei și Americii, precum și reprezentanți ai unor organizații internaționale.

La Djakarta s-a manifestat cu pregnanță stinghereala guvernelor reprezentate față de întorsătura produsă în peninsula indochineză după intrarea trupelor americane și saigoneze pe teritoriul Cambodgiei. Pendulînd între o opinie publică indignată de extinderea agresiunii ordonate de administrația S.U.A., și teama de a nu ofensa Washingtonul, prim-ministrul întruniți în Indonezia n-au reușit să aducă nici o contribuție la rezolvarea problemelor greu încercatelor popoare din Vietnam, Cambodgia și Laos. Temeiurile contradictorii pe care a fost așezată conferința nu puteau determina altceva decît paralizia. Nevrînd să supere pe nimeni, se pare că au supărat pe toată lumea, inclusiv pe guvernarea de la Pnom Penh, care sperau mai cu seama într-un ajutor militar și economic spectaculos. Deși unii participanți și-au exprimat intenția de a căuta mijloace pentru ca «asiaticii să instaureze pacea în Asia», formulările folosite au toate caracteristicile unui «votum» pios, atîta vreme cît nu se abordează frontal chestiunea esențială de care depinde această pace: Statele Unite să-și retragă, împreună cu aliații lor, trupele din Indochina și să respecte dreptul popoarelor peninsulei de a dispune de soarta lor.

Tocmai afirmarea acestui drept și a solidarității cu cei care în Vietnam, Cambodgia și Laos luptă pentru a impune respectarea lui au constituit principalele puncte pe agenda Conferinței de la Cairo. Delegații reuniți în capitala Republicii Arabe Unite reprezintă opinia publică înaintată din patru continente, forțele care se consacră cauzei celei mai nobile a contemporaneității, cauzei păcii și progresului popoarelor. Întreaga evoluție postbelică a lumii moderne este marcată de nenumărate ilustrări ale unui adevăr esențial pentru epoca noastră: temelia progresului și păcii națiunilor este respectarea dreptului fiecăreia de a-și hotărî nestingherită opțiunile sociale, politice și economice.

Preconizînd în raporturile internaționale faimosul «model» militar-strategic care a operat în relațiile dintre puterile imperialiste pînă la cel de-al doilea război mondial, grupurile de presiune reacționare din Statele Unite și din alte țări capitaliste își propun să stăvilească puternicul curent ce se manifestă în lume pentru asanarea vieții internaționale, pentru eliminarea tuturor sechelelor unor mentalități și practici în contradicție de neîmpăcat cu realitățile epocii noastre.

Prin delegația care a luat parte la lucrările Conferinței de la Cairo, opinia publică din România și-a alăturat și de această dată glasul marii vibrații de solidaritate care răsună pretutindeni în lume, în sprijinul luptei popoarelor din Indochina împotriva agresiunii imperialiste. Mesajul adresat conferinței de președintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, exprimă convingerea neștrămutată a întregului popor că «lupta dreaptă a popoarelor vietnamite, cambodgiane și laotiene pentru apărarea libertății, independenței și dreptului de a-și hotărî singurele destinele va triumfa».

telex

WASHINGTON

- Efectivele militare americane în țările vest-europene se ridică la 300 000 persoane. Recentele reduceri au afectat numai personalul administrativ.

PARIS

- Un Centru de informare și documentare pentru tineret a fost creat la Paris pentru a răspunde problemelor ce îi interesează pe tineri. 50% din întrebările ce îi sînt adresate privesc informațiile școlare și profesionale, 20% serviciile temporare pentru studenți, 20% sportul și odihna.

LAGOS

- Presa nigeriană publică știri în legătură cu restabilirea situației în diverse ramuri ale economiei. Se apreciază, de pildă, că pînă la sfîrșitul anului producția de petrol va atinge 30 milioane tone.

AMSTERDAM

- Concernul vest-german «Hoechst» continuă să deverse în Rin reziduuri toxice. Savantul olandez S. Bakker previne asupra faptului că în curînd apa riului va deveni nu numai nepotabilă, ci și improprie pentru spălat.

SANTIAGO DE CHILE

- 7% din populația capabilă de muncă din Chile șomează. Sînt

PRETORIA

afecțati în special tineretul și muncitorii din construcții, industria extractivă și textilă.

- Paralel cu dezvoltarea unei industrii proprii de armament «care a și depășit nevoile interne», Republica Sud-Africană a achiziționat în ultimii zece ani armament în valoare de 980 milioane dolari. Rasiștii se înarmează..

VARȘOVIA

- A început experimentarea automatizării transporturilor feroviare. 77 stații de calcul automat transmit informații dispecețurii principale de la Centrul de cercetări pentru tehnica feroviară din Varșovia.

OKINAWA

- Revoltă împotriva hotărîrii S.U.A. de a menține pe Okinawa depozite de gaze toxice. Prezența lor a fost descoperită de japonezi după ce 20 de militari americani au fost grav intoxicați în urma unui accident.

NEW DELHI

- Pentru prima dată după 300 ani se întreprinde — sub patronajul departamentului indian de arheologie — o vastă operație de curățire a marmurii celebrului mausoleu Taj Mahal.

I. FÎNTÎNARU

CARE PE CARE

În Bolivia s-a format un nou guvern. Unele ziare au anunțat faptul ca o simplă remaniere. Să fi fost numai atât? Iată cele mai semnificative din modificările intervenite: ministrul de externe, Cezar Ruiz Velarde, care nu-si disimulase nemulțumirea față de orientarea progresistă din cadrul sindicatelor, nu mai intră în compoziția noului guvern; ministrul muncii, Ralam Anya, vehement criticat de sindicate, este înlocuit cu colonelul Samuel Galarda, care a fost expulzat pentru că, în calitate de ministru al muncii, luase apărarea minerilor în timpul grevelor din 1965; Quiroga Santa Cruz, «părintele» naționalizării companiei americane Gulf-Oil, a preluat noul minister al petrolului, precum și postul politic de ministru de stat — pe care avea să le părăsească ulterior. Asemenea modificări reflectă, de fapt, pe plan guvernamental, mutații semnificative în raportul forțelor de clasă, accelerarea procesului revoluționar din această țară.

Evenimentele au dovedit că lovitură de stat care l-a adus la putere, în septembrie 1969, pe generalul Ovando nu a fost un «pronunciamento» oarecare, ci o junță militară ia locul alteia, fără să se schimbe ceva. Noul regim și-a propus un program de realizare a «obiectivelor demnității naționale», de asigurare a «suveranității și independenței» și a trecut la înfăptuirea lui. A fost naționalizată marea companie petrolieră cu capital nord-american Gulf-Oil; s-a instituit controlul de stat asupra comercializării minereurilor, s-au anulat restricțiile care paralizau activitatea legală a sindicatelor. Pe plan extern, s-a preconizat o politică deschisă «prieteniei și colaborării cu toate țările lumii».

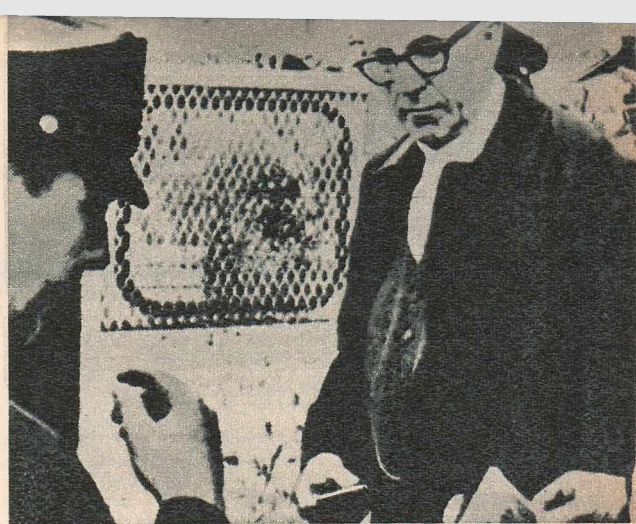
Cursul progresist a provocat panică în rindurile reacțiunii, care trece la contraofensivă. Se activează grupările politice reacționare, fascizante; iar în sinul guvernului se formează o aripă de dreapta care acționează pentru frinarea proceselor democratice. Reacțiunea se bucură de protecția și sprijinul cercurilor imperialiste din S.U.A. Boicot economic și subminare politică prin C.I.A. Presiunea dreptei își găsește expresia și în cererile insistente ale unor militari de a îndepărta din guvern pe ministrul civil cu vederi de stînga. Cum va reacționa generalul Ovando? Răspunsul la această întrebare se decide nu în cabinete, ci în stradă. Lupta forțelor muncitorești și progresiste cunoaște un crescendo impresionant, reflectat și în sărbătorirea zifei de 1 Mai, ca o zi de luptă. Mii de muncitori, purtînd pancarte revoluționare, au defilat pe străzile capitalei. Cîteva zile mai tîrziu a avut loc Congresul muncitorilor din Bolivia, la care a fost ales secretar executiv Juan Lechin, lider al minerilor în timpul eroicelor bătălii de clasă din 1965-1967. În moțiunea de politică generală adoptată, congresul a cerut dezvoltarea actualului proces politic din Bolivia într-o mișcare cu caracter socialist, sub conducerea proletariatului. Această platformă găsește ecou la alte categorii sociale, la studenți, universitari etc. Are loc o rapidă radicalizare. Miniștrii de dreapta amenință, recurg la demisie. Dar criza de guvern se soluționează în sensul în care am amintit. Președintele a rezistat dreptei — vor scrie unii observatori, desi demisia lui Quiroga Santa Cruz ridică unele semne de întrebare. Se poate afirma totuși că forțele progresiste au înregistrat un succes. Un succes care arată că în Bolivia, ca și în Peru și în alte țări, popoarele «continentului vulcanic» se ridică cu sporită combativitate pentru afirmarea aspirațiilor lor vitale la libertate, independență și suveranitate națională.

Dic. BABOIAN

PROCESUL FALSULUI PROMETEU

Nu pot să-mi inchipui că, atunci cînd la Washington s-a hotărît ca intervenția armată americană în Cambodgia să se cheme «Prometeu», exponenții civili și militari ai faimosului *mini-brain trust* ignorau sensul real al mesajului mitologic respectiv. Mitul prometeic poartă de milenii un simbol neechivoc: acela al luptei omului cu forțele naturii, pentru promovarea și expansiunea civilizației. Sacrificiul suprem al titanului care a cutezat să smulgă focul zeilor și să-l dăruiască oamenilor, departe de a fi fost răstălmăcit vreodată, s-a înscris definitiv în opere nemuritoare ale culturii universale. A împrumuta deci, astăzi, numele lui Prometeu pentru a desemna incendierea cu napalm a satelor și plantațiilor unei țări mici și neutre, apare, în această lumină, nu numai ca o mistificare, ci ca o adevărată profanare a tot ce are mai scump omul; în Cambodgia, în Statele Unite ale Americii, în orice altă parte a globului.

Prometeu cu șenile de tanc și cu aripi de bombardier scuipe flăcări pe 13 fronturi cambodgiene sub pretextul distrugerii unor *sanctuare inamice*. Nelegiuirea este atât de flagrantă, încît impostorul dezlanțuit are de înfruntat deopotrivă rezistența neînfrîntă a forțelor patriotice din zona operațiunilor și protestul viguros al opiniei publice internaționale. Marea dezbateri în jurul agresiunii americane s-a transformat într-un adevărat proces al falsului Prometeu și al administrației superputerii care îl instrumentează. Observatorii cei mai avizați încearcă să contureze bilanțul intervenției înaintea scadenței fixate în miezul verii (30 iunie). Comentatorul american James Reston este cît se poate de categoric. El constată că, pătrunzînd în Cambodgia, Statele Unite *n-au reușit să distrugă inamicul și nu au nimicit sanctuarele vizate*. Dimpotrivă, hotărîrea președintelui Nixon a provocat o asemenea mișcare de protest în America, încît el s-a angajat să se retragă din Cambodgia în decurs de cîteva săptămîni. Oracolele electronice ale Pentagonului s-au dovedit și de astă dată proaste sfătuitoare — mincinoase, de-a dreptul; *războiul fulger* care, pe masa de stat-major a operațiunilor simulate, sub controlul ordinarilor, părea o expediție spectaculoasă cu «victorie programată», a eșuat în jungla cambodgiană. Sesizînd impasul politic și militar al Washingtonului, comentatorul vest-german Sebastian Haffner dezvăluie într-un articol, intitulat «Tancul fără cîrmă», lipsa de rațiune și inconsecvența totală a politicii S.U.A. în Indochina. Haffner scrie: «Dintr-o dată — pentru a cîta oară? — ei (conducătorii S.U.A. — n.n.) vor să se convingă pe ei înșiși că ar mai fi necesar doar un singur pas prin mlaștină pentru ca să ajungă iar pe teren solid». Pe cît de aproape este scadența retragerii promise la Casa Albă, pe atît de departe, foarte departe se află acel himeric «teren solid» pe care îl caută militarii americani în Indochina. Dezbaterile din diferite comisii ale senatului american, tumultul indignării din universități, uriașele demonstrații contra escaladării războiului, tendințele de deteriorare a echilibrului economiei americane, reflectate în fluctuațiile amenințătoare ale indicelui Dow Jones în Wall-Street, sînt tot atîtea mărturii ce prefigurează sentința în procesul intervenției din Cambodgia. Comunicatele militare, care anunță zilele acestea puternice atacuri împotriva pozițiilor americane pe fronturile cambodgiene, vin să completeze imaginea unui Prometeu impostor și agresiv, țintuit la stîlpul oprobiului miliardelor de pămînteni, care nu confundă lumina generoasă a focului sacru prometeic cu vîlvățiile iscate de explozia bombelor cu napalm.

Una dintre personalitățile vieții publice americane care au luat o atitudine hotărîtă împotriva agresiunii militare a S.U.A. în peninsula indochineză este și faimosul pediatru, dr. Benjamin Spock. Fotografia îl înfățișează la Washington, în momentul arestării sale pentru a fi participat la o demonstrație împotriva intervenției trupelor americane în Cambodgia.

PE UN DRUM ASCENDENT

În cronică relațiilor rodnice de colaborare romano-egiptene și, în general, româno-arabe se înscru, ca un fenomen frecvent, schimburile de vizite la diferite niveluri, cea mai recentă fiind vizita la Cairo a ministrului comerțului exterior, Cornel Burtică. Întrevederile ministrului român cu cele mai înalte oficialități egiptene și cu personalități ale vieții politice și publice au evidențiat satisfacția reciprocă față de evoluția pozitivă a relațiilor economice dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Unită, concretizată în creșterea cooperării și colaborării dintre cele două țări. Totodată s-a subliniat interesul pe care ambele părți îl manifestă pentru continua promovare a acestor relații pe calea rodnică a colaborării, la consolidarea căreia a contribuit și recenta vizită a ministrului român. Ziarul «Journal d'Egypte», publicație de prestigiu din Cairo, subliniază: «România, stat socialist angajat cu toate resursele sale în efortul de a contribui la edificarea unei comunități mondiale progresiste, se pronunță în favoarea unei politici de extindere a relațiilor sale cu toate țările, indiferent de sistemul lor social și politic, ferm convinsă că națiunile nu pot decît să profite de pe urma sporirii schimburilor de valori materiale și spirituale, ceea ce contribuie, de asemenea, la consolidarea păcii internaționale».

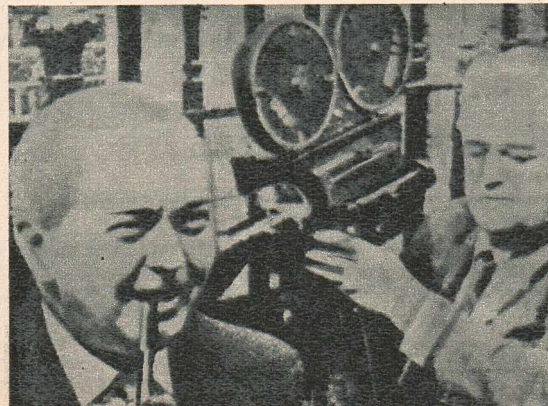
Schimbul de valori materiale și spirituale, la care se referă ziarul citat, a cunoscut o dezvoltare continuă, concretizată într-un volum sporit al relațiilor comerciale, în creșterea cooperării economice, culturale și tehnico-științifice. Numai în ultimul an, numărul acordurilor care reglementează relațiile țării noastre cu statele arabe s-a dublat, ajungînd la 38, volumul schimburilor sporind, față de anul precedent, cu aproape 40 la sută. O confirmare elocventă a tendinței ascendente a relațiilor comerciale cu Egiptul și cu celelalte țări arabe, a climatului de colaborare stabilit, o constituie și recenta reuniune, cea de-a VI-a, a Comisiei Mixte Guvernamentale a Republicii Socialiste România și Republicii Arabe Unite, desfășurată la Cairo. Cu acest prilej ambele părți au constatat cu satisfacție rezultatele pozitive ale schimburilor comerciale și colaborării economice, subliniindu-se necesitatea extinderii lor. Noul acord comercial și de plăți pe cinci ani, precum și protocolul de schimburi de mărfuri pe anul în curs semnate la încheierea acestei sesiuni — apreciat de ministrul economiei egiptene, Abbas Zaki, drept fructuoasă — prevăd sporuri de 10 și respectiv 8 la sută la exporturile și importurile reciproce. Acorduri de același gen au fost semnate, de asemenea, cu Algeria, Siria, Maroc Tunisia, Iordania.

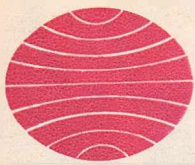
O contribuție de seamă la mai buna cunoaștere reciprocă și la stringerea legăturilor de prietenie dintre poporul român și popoarele arabe o aduc și schimburile de valori cultural-artistice, reglementate prin acorduri de colaborare culturală. Turneele unor ansambluri folclorice românești, precum și ale solilor artei arabe, frecvente în ultimii ani, au confirmat îndeplinirea acordurilor amintite, drumul ascendent al relațiilor de cooperare multilaterală dintre Republica Socialistă România și țările arabe.

Gh. CIOBANU

4 Bazindu-se și pe rezultatele favorabile ale mai multor sondaje de opinie din ultima vreme, premierul Wilson a anunțat organizarea pentru 18 iunie a unor alegeri generale anticipate, în cadrul cărora partidul laburist speră să obțină o majoritate substanțială.

44 Bonn. 2 000 tineri muncitori și studenți își exprimă — printr-o demonstrație pe străzile orașului — protestul împotriva intervenției militare a S.U.A. în peninsula indochineză.

SOFIA

DUPĂ 11 SECOLE

Correspondență specială de la
Gheorghe HRISTOV

În fiecare an, la 24 mai, au loc în întreaga Bulgaria mari festivități consacrate Zilei culturii și învățămîntului, a scrierii slavone și a presei bulgare. Sărbătoarea marchează aniversarea unui eveniment memorabil în istoria poporului bulgar: crearea, la jumătatea veacului al IX-lea, de către frații Chiril și Metodiu, la Salonic, a alfabetului slavon. Înfingînd dogmele pietrificate ale vremurilor în care au trăit, Chiril și Metodiu s-au răzvrătit împotriva unei întregi tradiții culturale medievale și au dat naștere scrisului slavon, care a deschis în fața bulgarilor calea unei adevărate renașteri culturale, ceea ce s-a reflectat și în crearea unei literaturi naționale evaluate.

La 11 veacuri de la evenimentul memorabil, revoluția socialistă a conferit noi și hotărîtoare dimensiuni nobile act de cultură săvîrșit de cei doi dascăli. Cifrele privind avîntul culturii bulgare din ultimul sfert de veac sînt, în acest sens, edificatoare. Bulgaria, care la începutul celui de-al doilea război mondial avea un milion și jumătate de neștiutori de carte, a lichidat analfabetismul. Acolo unde în fiecare an rămîneau în afara școlii 100 000 de copii, 1 560 000 de oameni sînt cuprinși în diferitele forme ale învățămîntului de stat. În cele 26 de instituții de învățămînt superior studiază în prezent 80 000 de tineri.

Anul acesta, cu prilejul Zilei culturii și învățămîntului, a scrierii slavone și a presei bulgare, au fost date publicității noi date statistice privind răspîndirea cărții în Bulgaria. În timp ce în 1939 revenea de fiecare cap de locuitor doar o singură carte, astăzi cifra a ajuns la 4,7. Editurile bulgare tipăresc în fiecare an aproape 4 000 de volume, cu un tiraj total de peste 39 milioane exemplare. În ultimul sfert de veac au apărut peste 50 000 titluri de carte.

Cele 36 de teatre din țară prezintă într-un singur an peste 10 000 de spectacole, la care asistă un număr de aproximativ 5 000 000 spectatori. Un rol de seamă în munca de culturalizare a maselor revine

arhivă-foto

„SALUTĂRI DIN ISPAHAN“

Pe verso-ul acestei fotografii — trimisă din Persia în Franța, în luna iunie 1905 — romancierul Claude Anet scria editorului său: «Salutări din Ispahan. Primul voiaj automobilistic internațional s-a încheiat cu bine. Urmează manuscrisul cărții». Trei luni mai târziu apărea în librăriile europene volumul «La Perse en automobile», care relatea, pe trei sute de pagini, peripețiile voiajului. Cine au fost cei care au realizat această primă automobilistică mondială? Cinci români: George Valentin Bibescu, Leon Leonida, Mihail Ferechide, Marta Bibescu, Maria Ferechide și un francez — scriitorul Claude Anet. Plecați de la Galați, cu trei automobile, în aprilie 1905, au ajuns la Ispahan — capitala de atunci a Persiei — după 11 săptămîni, realizînd pentru acea vreme o performanță. În fotografie: două dintre mașinile ajunse vedete mondiale, la trecerea prin Caucaz.

Ion MUNTEANU

celor 13 848 de colective artistice de amatori din care face parte aproape o jumătate de milion artiști amatori din diferite regiuni ale țării. Întreaga activitate culturală, condusă și îndrumată de partid, este realizată prin intermediul organelor obștești și de stat pentru conducerea unică a vieții culturale.

ADEVĂRATUL SUBSTRAT

Cel mai temut reporter al televiziunii americane, Walter Cronkite, l-a interogat timp de 13 ore pe fostul președinte al Statelor Unite, Lyndon B. Johnson. Din kilometri de peliculă înregistrată, compania C.B.S. a sintetizat, în trei emisiuni de câte o oră, șase ani din istoria deceniului trecut al Americii. Mecanismul adoptării hotărîrilor la Casa Albă a ocupat un spațiu larg în acest veritabil «serial», iar tentativa fostului președinte de a apărea într-o lumină cît mai favorabilă în fața publicului este lesne de înțeles. Retras în Texasul natal, împărțindu-și timpul între «ranchul L.B.J.» și birourile venite unui președinte retras, pe care le-a abandonat recent pentru o cameră de spital, unde a fost tratat în urma unei crize cardiace, Johnson încearcă — după expresia unui ziarist american — «să rescie istoria». Moștenitor fortuit al scurtei «ere kennedyiene», inaugurată cu o victorie la limită, L.B. Johnson și-a consolidat mandatul prezidențial în 1964 printr-o biruință electorală, datorată în bună măsură promisiunilor cu privire la restabilirea păcii în Vietnam.

Dar, în pofida unor succese legislative ulterioare, concretizate prin trecerea unui număr record de legi prin Congres, «era johnsoniană» s-a încheiat fără glorie, în urma persistenței acțiunii militare în Vietnam. Asupra acestui punct sînt de acord nu numai istoricii, ci și însuși omul care și-a legat numele de politica de escaladare a războiului. Numai că fostul președinte, încercînd să furnizeze explicații, caută vinovații. Se pare că tocmai ridicarea acestui mic colț de cortină, ale cărei falduri acoperă culisele Casei Albe, prezintă cel mai mare interes din confesiunile lui Johnson: el îi acuză pe consilierii din echipa lui John Kennedy de lipsă de loialitate, punînd deci pe seama lor eșecul ulterior al partidului democrat. Pentru prima oară este pusă în lumina conflictului real succesiunea demisiilor din «trustul creierului» de la Casa Albă, înregistrate la mijlocul deceniului trecut. S-au dovedit oare membrii echipei lui Kennedy într-adevăr ingrăți față de Johnson? Fostul secretar de presă al celor doi președinți, Pierre Salinger, contestă cu înverșunare această acuzație, formulată în ultima emisiune C.B.S. Consilierii lui John Kennedy, afirmă el, «au depus un

efort onorabil pentru a se pune în serviciul noii administrații. Nu cunosc nici un exemplu în care cineva din anturajul Casei Albe să fi încercat măcar să-l submineze pe noul președinte. Evident, oameni care au manifestat un devotament deosebit și o dragoste personală pentru președintele Kennedy n-au putut să-și transfere imediat afecțiunea spre președintele Johnson. Dar a afirma că ei au acționat deliberat pentru subminarea noii administrații este un neadevăr. Ceea ce nu înțelege președintele Johnson este că mulți consilieri ai președintelui Kennedy au părăsit Casa Albă pentru a-și exprima dezacordul față de escaladarea războiului din Vietnam».

Z. FLOREA

TURCIA ȘI N.A.T.O.

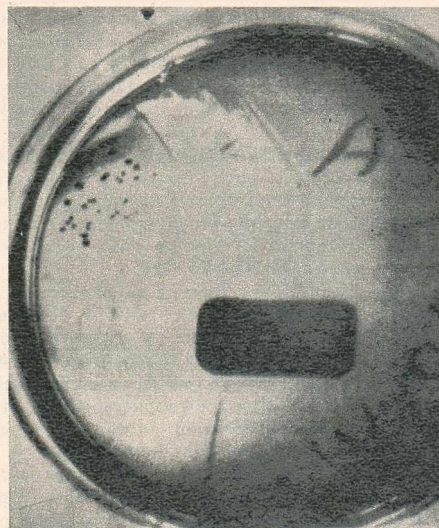
Vorbînd despre relațiile Turciei în cadrul N.A.T.O., prof. dr. Mehmet Gönülöbol de la Facultatea de științe politice din Ankara sublinia recent că securitatea și independența națională nu pot fi garantate de apartenența la grupări militare, cheazășia acestor deziderate trebuind să stea în însăși politica de stat promovată. «Timpul — arăta dr. Gönülöbol — a dovedit că apartenența noastră la N.A.T.O. nu corespunde intereselor noastre naționale, ci, dimpotrivă, ne provoacă neajunsuri».

Cercuri tot mai largi ale opiniei publice turce, grupări politice și cercuri influente din țară manifestă în ultimul timp rezerve din ce în ce mai mari în ceea ce privește participarea Turciei la Pactul nord-atlantic, subliniind atemporalitatea și inutilitatea acestuia. Pleđînd pentru o mai mare independență a țării, cotidianul «Cumhuriyet» își manifestă îndoiala că «acordurile existente în cadrul N.A.T.O. corespund intereselor naționale ale Turciei și vremurilor în care trăim». Reprezentanții ai Partidului Republican al Poporului se pronunță tot mai răspicat pentru promovarea unei politici care să asigure suveranitatea țării. În numeroase luări de poziție, Partidul Muncitoresc din Turcia cere «ieșirea Turciei din N.A.T.O., alianță ce nu corespunde intereselor naționale». Au loc de asemenea manifestări ale studenților și tineretului turc împotriva participării la Alianța nord-atlantică, apelurile adresate de studenții turci sînt îndreptate spre promovarea unei politici care să asigure independența Turciei prin aplicarea principiilor politicii lui Atatürk. Referindu-se la participarea Turciei la recenta sesiune a Consiliului ministerial N.A.T.O., cotidianul «Dünya» a cerut să se adopte o poziție conformă cu interesele Turciei.

Mișcarea împotriva bazelor străine cîștigă la rîndul ei tot mai mulți adepți, cuprinzînd pături largi ale opiniei publice. Se insistă cu

hotărîre pentru desființarea acestora, retragerea trupelor străine, transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării. În acest context este semnificativ faptul că autoritățile turce au cerut reducerea numărului bazelor străine, acționînd în direcția revendicării opiniei publice din țară. Complexul militar al N.A.T.O. de la Trabzar a fost nu demult evacuat, țara reintrînd în posesia teritoriului și a edificiilor respective.

Gendan GEMIŞ

Grupul de puncte negre din fotografie (realizat cu ajutorul microscopului) reprezintă... o colonie de «streptococcus vitis», un microorganism în general inofensiv pentru organism. Aceste microorganisme nu și-ar fi găsit un loc în presă, dacă n-ar fi fost decoperite de cercetătorii Centrului spațial de la Houston în camera de televiziune a sondei lunare «Surveyor 3», readusă pe pămînt după o ședere pe Lună de doi ani și jumătate, și dacă, după o perioadă de incubație de patru zile, «streptococcus vitis» n-ar fi dat semne de viață, în ciuda faptului că pe solul lunar a suportat diferențe de temperatură de la plus 120 la minus 150 grade Celsius.

cronica de trei secunde

CITITUL...

Se fac prea multe ironii la adresa acestui amărit evadat numit Robert Lanoix, om care a rătăcit timp de două luni prin păduri, după fuga din închisoare. Ce făcea acest om? Culegea de-ale gurii și, din cînd în cînd, mai fura... Ce fura? Fura cărți, noaptea; spărgea azi o librărie, miine — o bibliotecă, poi miine — citea, prin poieni și luminișuri, la umbra codrului bătrîn. Nu cunosc mulți evadați cu o asemenea activitate intelectuală. E adevărat că exista o anumită orientare în lecturile sale: majoritatea cărților furate erau romane polițiste. Și ce-i cu asta? De unde superioritatea neevadaților care fac haz pe seama acestei orientări? Neevadații — mai ales ei, după cite știu și văd — adoră romanul polițist, devorează serii negre, fluvii negre, măști roșii și aleargă pînă la capătul lumii pentru un Chase. Ei zic că astfel evadează din realitatea cenușie, din Balzac, din Tolstoi — mult prea realiști, prea banali și prea complicați. În schimb, cînd un adevărat evadat are sinceritatea de a citi

exact ce convine situației lui — neevadații rîd subțire și «cult», dîndu-i peste nas cu ironii dubioase în genul: «În închisoare, dragă Robert, vei citi literatură evazionistă, onirică, ha, ha, etcetera»... Mari deștepți sîntem noi, neevadații! Și mari măgari!

Lanoix a fost prins. Asta-i singura realitate. Cu o lectură ceva mai atentă, cu o cultură ceva mai evaluată, ceva mai sensibil la nuanțe — s-ar pricepe lesne că nici măcar cititul nu dă dreptul la circumstanțe atenuante pentru ipocrizia sălbatică cu care neevadații privesc de sus evadații, fie ei onirici, realiști sau supra-realiști.

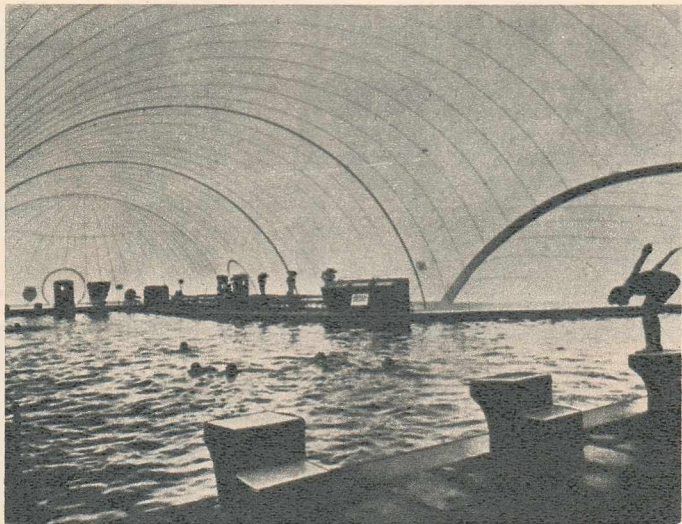
...ȘI NECITITUL

Mult mai gravă însă — tot în legătură cu lecturile — este această știre, transmisă de UNESCO, la capătul unor studii desfășurate în 92 de țări: în 1970, se vor număra între 700 și 800 milioane locuitori ai lumii care nu vor ști să citească și să scrie. Oricîte strădanii se depun pe plan național în lupta cu analfabe-

tismul — numărul neștiutorilor de carte crește continuu pe plan mondial. Probabil că respectivii n-au timp... Totuși, în ritmul acesta — chiar dacă eforturile în învățămînt se vor dubla — ar fi posibil ca în 1971 o treime din populația globului să se trezească analfabetă. Așa zice UNESCO-ul — și alte amănunte agențiile de presă nu ne dau.

Cu ce ne putem alina? Poate că nici nu e necesară vreo alinare: neștiutori de carte, oamenii vor învăța așteptat, vor avea parte de altele, căci chiar fără carte ai parte, căci cît trăiește omul învață, căci natura are oroadă de vid, căci toate se echilibrează, căci există legea compensației, căci nimic nu se pierde, căci totul se transformă, și vă mai pot servi vorbe înțelepte și liniștitoare. Căci — chiar dacă învățămîntul se dublează și analfabetismul se triplează — trebuie să credem în progres. Căci progresul, doamnelor și domnilor... căci progresul, doamnelor și domnilor... căci progresul... căci... căci...

Radu COSAȘU

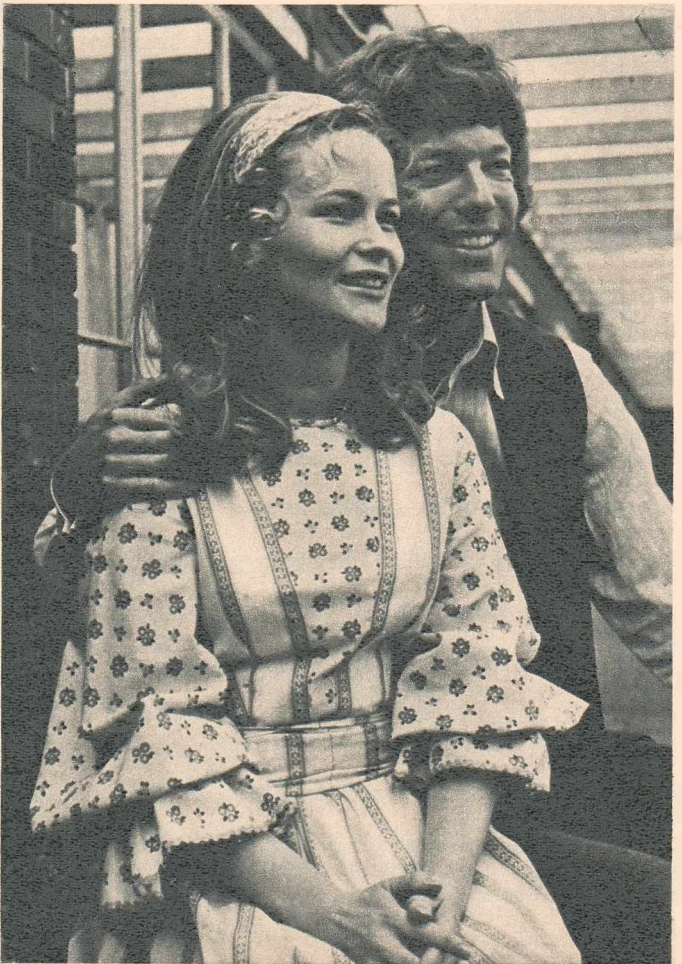

ce e în stare aerul!

În localitatea Uchte (3 000 de locuitori) a fost inaugurat primul bazin acoperit pneumatic din Republica Federală a Germaniei. Construcția pneumatică face posibilă folosirea bazinului comunal în oricare din anotimpuri. Sala, lungă de 60 de metri, înaltă de 8 metri și de formă aerodinamică, cuprinde o suprafață acvatică de 50 x 12,3 metri, cu cinci culoare pentru concursurile de înot. Printr-o ușoară suprapresiune, o suflantă dă halei forma și statica, iar încălzirea, tot cu circulație de aer, este reglată în mod automat.

în fine, Ofelia a fost găsită

După cinci luni de asidue investigații, televiziunea britanică a găsit o Ofelie pe plac. Ciaran Madden, în vîrstă de 23 de ani, va fi așadar partenera lui Richard Chamberlain (binecunoscutul și admiratul Ralph Touchett din serialul TV «Portretul unei doamne») în viitorul și promițătorul serial «Hamlet». Se apreciază că în anul viitor, telespectatorii de pe cinci continente vor ofta din nou pentru destinul implacabil al nefericitului prinț danez.

punct și de la capăt

● **Tribunalul din Cambridge** a avut de autentificat, luna trecută, un act cu totul ieșit din comun. Prin acest act, o familie ceda altei familii o fetiță în vîrstă de 3 ani contra unui ciine ciobănesc. După consultarea anumitor paragrafe de lege, tribunalul a găsit acest act... normal și l-a legalizat.

● După ultimele statistici, cele mai numeroase furturi în magazine se comit azi în R.F. a Germaniei, unde, spre

a se despăgubi, micii negustori au aplicat o majorare a prețurilor de 4%.

● Propunîndu-și să combată în chip umoristic campania anti-tabacică din Statele Unite, James Rendryn, proprietarul unui magazin cu articole pentru fumători din New York, a expus în vitrină următorul anunț: «Ofer 10 000 de dolari premiu persoanei care-mi va dovedi că a murit din cauza fumului». Trecătorii citeau

zîmbind anunțul și afacerile negustorului mergeau și mai bine. Dar iată că apare un tînăr cu un testament autentic, lăsat de un om decedat în urma unui infarct miocardic în care scria clar: «Declar că am murit din cauza fumului și deleg pe fiul meu să încaseze premiul ce mi se cuvine de la James Rendryn». Nu se știe pînă la ora aceasta cum s-a descurcat «ingemiosul» negustor.

alo! aici Osaka!

În Japonia a fost realizat și dat în folosință acest telefon portabil la care cadranul pentru formarea numerelor este înlocuit cu butoane. Aparatul este dotat cu transmîțător-receptor radio, cu 20 de circuite integrate și alimentat de o baterie cu nichel-cadmium. Greutatea = 650 grame. O sută de asemenea exemplare sînt deja în serviciu în cadrul Expoziției mondiale de la Osaka.

RECORDURI ȘI PERFORMANȚE

a.b.c.

● **LIMBA** cu cele mai multe litere este cambodgiana, care utilizează 74 semne alfabetice. Cele mai puține litere, numai 12 (A, E, H, I, K, L, M, N, O, P, U, W), sînt folosite în limba hawaiiană, care rămîne totuși limba cea mai grea de învățat.

● **CELE** mai multe sunete consonantice — 78 — au fost înregistrate în dialectul caucazian — agula. Cele mai multe vocale — 15 — le posedă o limbă, denumită caxinana, a băștinașilor din Brazilia, pe cale de dispariție.

● **ÎN** geografie există două denumiri record de cite o literă: în Franța comuna Y (155 locuitori) și în Norvegia — satul A. Cu două litere, sînt mai multe — de pildă If în Franța, Po în Italia.

● **PRIMA** virgulă într-o carte a fost folosită la finele secolului al XV-lea de către italianul Aldo Manuzio din Veneția. Pînă atunci se foloseau în scris numai punctul și două puncte.

● **ALFABETUL** cel mai vechi din lume a fost descoperit în apropierea portului sirian Latakia. Alfabetul se compune din 30 de litere.

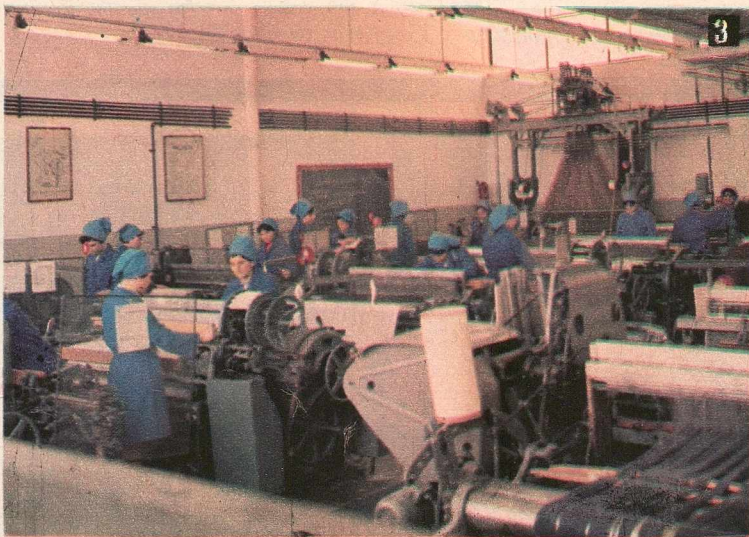
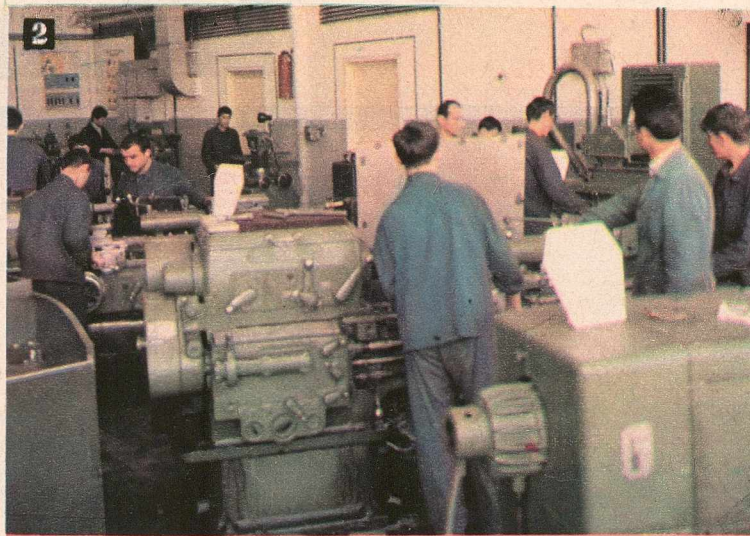
● **DENUMIREA** geografică cea mai lungă se află în Noua Zeelandă. V-am pune la grea încercare invitîndu-vă să citiți (nu să memorați) numele ei care începe cam așa: Taumawathakatangihaangakoanau... și continuă cu încă 28 de litere. Traducerea este însă mai ușor de reținut: «Localitatea unde Tamateu, o mul cu genunchii mari, care

s-a cățarat pe munți și a înghițit dealuri, fiind vestit ca mîncător de pămînturi, a cîntat iubitei sale la flaut».

● **LITERA** care se pronunță în cele mai multe feluri, în diferite limbi, este «c». Cîteva exemple: în albaneză, cehă, daneză, sîrbo-croată și maghiară = t; în turcă = ci; în suedeză (înainte de e, i, y) = s; în spaniolă (înainte de e, i) = între s și th (englez).

● **CEL** mai scurt nume de familie a fost notat în Birmania. El se scrie fără nici o literă. Atunci, cum? Printr-un simplu apostrof...

● **CUVÎNTUL** folosit cel mai rar în lume este cuvîntul japonez «cin», persoana înția singular imperială rezervată, bineînțeles, exclusiv împăratului Japoniei.

1

Modernul grup școlar M.I.U., în cadrul căruia funcționează, în afară de școala profesională textilă, școala tehnică de specializare postliceală și școala tehnică de maiștri, asigurând calificarea — respectiv specializarea — a circa 3 000 de elevi în fiecare serie. Școala este instalată într-un local adecvat, dispunând de sălile de cursuri, laboratoarele, atelierelor, căminul și cantina necesare pe de o parte unei bune desfășurări a învățământului, pe de alta asigurării cazării și hranei elevilor.

2

Unul din atelierelor în care se pregătesc viitorii mecanici de întreținere, strungari și electricieni.

3

Țesătoarele de mîine lucrează, ca eleve, la războaie asemănătoare celor la care vor lucra și în fabrici.

4

Viitorii maiștri au la dispoziție laboratoare bine înzestrate, în cadrul cărora li se dezvăluie rînd pe rînd toate «tainele» chimiei textile.

TINERI ȘI TINERE,

Vreți să deveniți muncitori calificați în industria textilă?
Înscrieți-vă la cursurile școlii profesionale textile ce funcționează în cadrul

GRUPULUI ȘCOLAR AL MINISTERULUI INDUSTRIEI UȘOARE

Urmînd cursurile acestei școli, vă puteți califica în una din următoarele meserii:

- FILATORI
- ȚESĂTORI
- FINISORI PRODUSE TEXTILE
- TRICOTERI LA MAȘINI
- CIRCULARE ȘI RECTILINII
- MUNCITORI SPECIALIȘTI ÎN CONFECȚIILE DIN ȚESĂTURI ȘI DIN TRICOTAJE
- MECANICI DE ÎNTREȚINERE
- STRUNGARI
- ELECTRICIENI

Școala asigură calificarea în învățămînt de zi, în cadrul Grupului școlar al Ministerului Industrii Ușoare, din București, str. Birsei nr. 3 (cartierul Titan), sectorul 4. Școala dispune de personal didactic de înaltă calificare, de săli de cursuri, laboratoare și ateliere înzestrate cu tot utilajul necesar unei bune pregătiri.

Se pot înscrie la concursul de admitere în această școală tineri absolvenți ai școlii generale de 8 ani, în vîrstă pînă la 18 ani, împliniți în cursul anului (respectiv, pentru anul școlar 1970—1971, tineri ce nu au împlinit încă vîrsta de 18 ani sau au împlinit-o în cursul anului curent, adică după 1 ianuarie 1970).

Candidații la concursul de admitere trebuie să aibă domiciliul în București sau într-una din comunele situate la cel mult 50 km de Municipiul București.

Înscrierile la concursul de admitere se fac între 1 și 30 iunie 1970, fiind obligatorie prezentarea următoarelor acte:

- Certificat de absolvire a 8 (sau 7) clase (în original sau adevîrîță);
- Certificat de naștere în original și copie;
- Fișa copilului de la 0—15 ani, eliberată de școala generală absolvită sau certificatul medical eliberat de circumscripția medico-sanitară în evidența căreia este candidatul;
- Buletinul de analiza singelui (efectuată cu cel mult 3 săptămîni înainte de concurs) și rezultatul examenului radiologic pulmonar (radioscopia, radiografia sau microradiografia) efectuat cu cel mult 3 luni înainte de concurs.

Concursul va avea loc între 6 și 14 iulie 1970 și va consta în probe scrise și orale la limba română și matematică din materia claselor V-VIII ale școlii generale de 8 ani.

Cei interesați a obține informații suplimentare se pot adresa secretariatului școlii, zilnic, între orele 8-20, direct în str. Birsei nr. 3 (cartierul Titan — tramvaiele 23-24, stația Morarilor sau troleibuz 84 și autobuzele 65, 73, 101, 102, stația Grup școlar) ori prin telefon 43 25 30.

carte

● Substanțialele studii cu privire la istoria Transilvaniei publicate de Miron Constantinescu în diferite lucrări de sinteză în perioada anilor 1964-1969 sînt reunite în volumul *Etudes d'histoire transylvaine*, tipărit în colecția «Biblioteca Historica Romaniae», ce apare sub auspiciile Secțiunii științelor istorice a Academiei Republicii Socialiste România. Traducerea în limba franceză de Elena Marin și Anton Marin.

● Vlaicu Bărna: **Pămint al patriei noastre**. Poemele conținute în această carte constituie un vibrant omagiu închinat patriei, partidului, oamenilor acestei țări prezentați în momentele lor eroice pentru o viață demnă și liberă. Versurile ne solicită aprecierea datorită unei muzicalități distincte, autenticului simțămîntelor comunicate printr-un patetic conținut, fără retorisme. (Editura Militară).

● Matei Călinescu: **Conceptul modern de poezie**. O contribuție remarcabilă la explicarea fenomenului poetic modern. Autorul își fundează opiniile pe o bogată documentație, fapt care dă autoritate disocierilor efectuate cu subtilitate (Editura Univers).

● La Editura Dacia-Cluj, prozatorul Vasile Brebanu a scos cartea de nuvele și povestiri: **Securi pentru funii**.

● La Editura Mihai Eminescu a apărut volumul de teatru: **Autostop**, prin care autorul, Iosif Naghiu, atestă vocația scrisului scenic și plurivalența modalităților de exprimare teatrală.

● Tenorul Ioan Băjenaru și vremea lui este titlul unei lucrări monografice asupra unuia dintre pionierii teatrului liric românesc. Cartea, semnată de Ioan Massoff, aduce, pe lângă cunoașterea artistului evocat, prețioase date referitoare la evoluția teatrului liric în țara noastră. Coperta (reusită) poartă girul semnăturii lui Val Munteanu (Editura muzicală).

● Variat și interesant se prezintă sumarul ultimului număr (2) al revistei **Secolul 20**. După un amplu și dens capitol dedicat poetului Hölderlin, înțelmin «texte omagiale» închinată lui Al. Philippide semnate de Vladimir Streinu, Dan Hăulică și Nicolae Balotă. Al. Baciuc a cules și tradus (bine) fragmente din romanul «Creazy» de Felicien Marceau (Premiul Goncourt, 1969). Mai notăm, în fugă, și alte substanțiale capitole: Hugo Friedrich și structura liricii moderne, Carnet italian, Jurnal Secolul 20.

cinema

● **Procesul**, Kafka citit, repetit și vizualizat de Orson Welles după legile unui cinematograf credincios concretului. O distribuție copioasă: Anthony Perkins, Orson Welles, Jeanne Moreau, Madeleine Robinson, Elsa Martinelli, Romy Schneider, Akim Tamiroff, Susanne Flon, Fernand Ledoux, Maurice Teynac, Katina Paxinou, Michel Lonsdale.

● **Marile vacanțe**. Cercul făcut din mărunturi adunate de peste tot al regizorului Jean Girault și giubșulucurile lui Louis de Funès, într-un film fericit cu propria sa mediocritate. În alte roluri: Maurice Risch, Fredy Maynes, Claude Gensac.

● **Freddy și cântecul preriei**. Narativă westernului, umilit de neîndeminarea celor care nu știu să-i parodieze cu eleganță poncifele. Regia — Sobey Martin (coproducție R.F. a Germaniei-R.S.F. Iugoslavia). Interpreți — Freddy Quinn, Mamie von Doren, Rik Battaglia, Beba Loncar, Trude Hen, Josef Albrecht, Carlo Crocillo.

● Pe ecrane rulează emoționantul scurt-metraj **Barajul voinței**,

Beba Loncar

realizat de operatorii și reporterii de la studioul Sahia (regia — V. Calotescu) în aceste zile de cumplită încercare pe care le trăiește poporul nostru. Credem însă că nu este admisibilă cuplarea acestei covârșitoare mărțurii pe peliculă — privită de oameni cu încredințare și ochii încetoșați — cu orice fel de film, și mai ales cu comediele fără nici o noimă. Rîndurile de față nu sînt decît ecoul multor gânduri de spectatori, de la copii de 12 ani la cei maturi.

● **Dansind sirtaki**. Frumusețea unui ritm exploatat într-o comedie cu umorul cit firul de ață. Regia — George Skalenakis. În distribuție — Aliki Vujklati, Dmitri Papamichael, Dion Papayannopoulos, Rica Dialyna.

disc

● Simfonia nr. 94 în Sol major («Surpriza»), faimoasa scriere a clasicului compozitor Joseph Haydn, și-a dobîndit renumele datorită inventivității melodice și ritmice, abundenței temelor și tonalităților, încercînd să exprime revolta marelui Haydn împotriva unor «consumatori de muzică» snobi și simulat apatici (ECE-0421/1).

● Simfonia nr. 101 în Re major («Ceasornicul»), lucrare datînd din aceeași perioadă de creație londoniană a lui Haydn, vine să întregască portretul personalității neobisnuite a compozitorului: măiestrie contrapunctică, fantezie ritmică și melodică, orchestrație strălucitoare și plină de culoare. Dirijorul Mircea Cristescu, în fruntea orchestrei de cameră a Filarmonicii din Cluj, se impune ca un prestigios și cultivat haydnian (ECE-0421/2).

● Înregistrarea integrală a operei «Orfeu și Euridice» de Christoph Willibald Gluck, realizată de «Electrecord» (după o bandă «Deutsche Schallplatten»-Berlin) — un adevărat eveniment pentru discofili, la care și-au adus contribuția personalități de prim rang din lumea muzicală contemporană. Extrem de utilă și interesantă ampla prezentare a muzicologului Edgar Elian (ECE-0419, 0420).

muzică

● Orchestra simfonică a Filarmonicii «George Enescu», dirijată de Mircea Cristescu, și trei soliști instrumentiști, fruntași ai săliilor noastre de concert: pianistul Valentin Gheorghiu, violonistul Ion Voicu și violoncelistul Radu Aldulescu, oferă încasările concertului lor extraordinar din 2 iunie (Sala Ateneu) fondurilor de ajutorare pentru sinistrați, victime ale inundațiilor. Programul concertului cuprinde trei capodopere ale literaturii muzicale universale: Concertul (La minor) pentru pian și orchestră de Grieg; Simfonia spaniolă pentru vioară solo și orchestră de Maurice Ravel; Con-

certul pentru violoncel și orchestră (Si minor) de Antonin Dvorak.

● Dirijorul Sheldon Morgenstern din S.U.A., la pupitrul Filarmonicii. Programul concertului cuprinde o primă audiere de muzică contemporană și două lucrări clasice de mare popularitate: Uvertura «Candide» de compozitorul american Leonard Bernstein (n. 1918); Concertul pentru violoncel și orchestră (Re major) de Joseph Haydn — solist Radu Aldulescu; Simfonia I (Re major) de Gustav Mahler (30 mai, Ateneu).

● Un concert de cvartete înscris în programul manifestărilor BICENTENARUL BETHOVEN. Cvartetul «Pro Arte» (Văraujan Cozighian — vioara I, Avy Abramovici — vioara a II-a, George Popovici — violă și Afons Capitanovici — violoncel) interpretează cvartetele în Si bemol major. Fa major și Do minor (3 iunie, Sala mică a Palatului).

● Sala Studio Ateneu găzduiește, la 4 iunie, două recitaluri, ambele ilustrate de membri ai muzicalei familiei Prunner. Programul recitalului de harpă al Margaretei Prunner este alcătuit din lucrări ale marelui repertoriu clasic și lucrări contemporane: J.S. Bach, Glinka, M. Grandjany, P. Houdy, Carmen Petra-Basacopol. Soprana Ana Petri, acompaniată la pian de Josef Prunner, interpretează arii și lieduri de J.S. Bach, Mozart, Brahms, Richard Strauss, D.D. Botez, A. Alessandrescu.

● Ion Voicu — în dublă calitate de șef de orchestră și solist — interpretează cu Orchestra de cameră «București»: Passacaglia de Haendel; faimoasa serenadă «Eine kleine Nachtmusic» de Mozart; Concert pentru vioară și orchestră (Iarna din «Anotimpurile» de Vivaldi; Serenadă, Gigă și Badinerie de Corelli; Simfonia nr. 33 de Mozart (4 iunie, Ateneu).

plastică

● La Dalles — Salonul anual de grafică. O expoziție în care se pot urmări consecvențele, oscilațiile și evoluția scoli românești de grafică, dar mai ales tendințele ei permanente novatoare.

● Expoziția lui Mircea Olarian (n. 1898) este o retrospectivă în miniatură, printre lucrările expuse aflîndu-se și unele de dată mai veche («Plumbuita» — 1939 etc.). Artistul practică tehnici clasice, notînd obiectiv priveliști sau momente diurne (laviurile: «Melitatul inului» — 1944, «Fărăncă bătînd putineul» — 1944 etc.) sau evocînd sentimentale și sincer vestigii sau momente istorice («Cozia», «Tîparnița de la Govora» etc.) (Galeriile de artă «Simeza», bd. Magheru 20).

● Dorel Zaica (n. 1939) construiește, din suprafețe, imagini. Pinzele sale au o arhitectură supusă regulilor geometriei (Păsări), «Pesti», «Cămping») sau repetițiilor unui modul — banda colorată — ca în «Concert de orgă», unde benzi cromatice se succed de la albastru la oranj sugerînd echivalențe muzicale (Galeriile de artă, Calea Victoriei 132).

● Viața pictorilor concurează a-deseori opera lor. Marele public e introdus în lumea artelor indirect prin «vieți» mai mult sau mai puțin romanțate. Sînt lucrări de informare care caută semnificația operei în biografie. Blestemății. De la Cézanne la Utrillo este o asemenea culegere de «romanchuri» ai cărei eroi sînt Cézanne, Gauguin, Rodin, Rousseau-Vameș și Suzanne Valadon (Meridiane).

● Edmund Höfer nu este numai un fotoreporter inteligent care preluiește frumusețea inegalabilă a instantaneului, descoperînd omul, ambianța și colectivitatea în ceea ce au ele mai sincer și poate mai semnificativ, dar și un artist care se abandonează plăcerii de a se

juca cu imaginea explorînd posibilitățile montajului, ale supraîmpriării etc., într-un cuvînt de a o transforma în metaforă. Cele cîteva zeci de fotografii sînt în mare parte file dintr-un jurnal european cu instantanee pitorești sau frapante (Galeriile de artă fotografică, str. Brezoianu).

teatru

● **Tartuffe**. Naționalul iesean își încheie, într-un acord major, o stagiune plină de binevoitoare — dar nu întotdeauna împlinite — încercări de a-și întineri mijloacele de expresie scenică. Celebra comedie a lui Molière s-a simțit însă pe deplin acasă în teatrul de factură clasică practicat cu consecvență la Iași, în viziunea regizorală, de un academism elegant, a Mariettei Sadova, Tartuffe beneficiînd de strălucita interpretare a artistului emerit Ștefan Dăncinescu. Un succes de zile mari.

● **Trandafirii roșii** de Zaharia Bărsan depune mărturie fermă nu numai despre hărnicia trupei teatrului din Birlad (care se află, cu acest spectacol în versuri, la a zecea premieră a stagiunii), ci și pentru vocația poetică a regizorului Tiberiu Penția, și maleabilitatea artistică a întregului colectiv. Să reținem cîteva dintre numelele interpreților: Constantin Petrican, Livia Doljan, Ștefan Tivodaru, Constantin Doljan, Volbea Zaharia.

● **Necunoscuta și cei patru cavaleri** de Sidonia Drăgușanu (rămînînd mai departe, inexplicabil, necunoscută publicului bucuress-tean), a văzut luminile rampei reșiene într-un spectacol ce se străduiește să pună în valoare umorul amărui și virtuțile de investigație psihologică ce caracterizează scriitura autoarei. Regizor: Eugen Vancea. Teatrul din Reșița ne anunță și repetițiile următoarei sale premiere, «Bicicleta în fața porții» de Marc Gilbert Sauvajon.

● **Microstagiune constănțeană** în București: Săgetătorul de Ion Omesciu, Puricele în ureche de Feydeau și **Romanșii** de Edmond Rostand — trei spectacole absolut diferite ca factură, pendulînd cu dezinvoltură între drama istorică și vodevilul suculent, atestă marile disponibilități scenice ale trupei din Constanța. Interpreți de prima mînă (Ileana Ploscaru, Romel Stăncușel, Sandu Simionică, Petre Lupu etc.), o regie plină de personalitate, mulțindu-se pe cerințele textelor (Geo Berechet, Mihai Berechet, Ion Maximilian).

Șt. Dăncinescu

televiziune

Calde cuvinte de laudă pentru admirabila dăruire cu care colegii noștri de la televiziune (și radio, de altfel) au muncit în zilele și nopțile tragice ale năvalei apelor. **DUMINICĂ. Ei Mondial '70** — retrospectivă și anticipație în legătură cu participarea României la cea mai mare confruntare fotba-

listică (15.40) ● Filmul «Trei cammarazi» este de reținut pentru sursa de inspirație — un roman de E.M. Remarque — ca și pentru interpretare: Robert Taylor, Robert Young, Margaret Sullivan, Franchot Tone (20.15) ● **La Seară de teatru** se reiau «Troienele» de Euripide cu excepționala distribuție: Olga Tudorache, Gina Patrichi, Valeria Seciu, Anda Caropol, Lucia Mureșan, Liliana Țicu, George Constantin, Ion Marinescu s.a. (20.00).

Margareta Pislaru

LUNI. De ziua celor mici. Un spectacol dat de copii pentru copii, transmis din Studioul de concerte al RTV (18.05) ● **Noul serial TV** poartă un titlu impunător — «Casa Buddenbrook» (după celebra operă a lui Thomas Mann) — și este realizat de specialiștii incontestabili ai romanelor-foleton transpu-se pentru micul ecran — televiziunea britanică (20.00) ● Și un serial autohton, muzical: **Steaua fără nume** (20.50).

MARTI. Pentru noi, meciul România-Anglia din cadrul Campionatului mondial de fotbal încep azi și se termină mîine... Totul e cum se termină (23.50-1.45).

MIERCURI. Telememecă. Filmul lui Vittoria de Sica «Stafia terminus» cu Montgomery Clift, Jennifer Jones și Gino Cervi. O frumoasă poveste de dragoste (20.00) ● Cîntă Marie Lafôret (21.15).

JOI. Seară de teatru. O altă reluare: «Michelangelo» de Al. Ki-rițescu cu: Petre Gheorghiu, Ioana Bulcă, Emil Hossu, Ion Caramitru, Traian Stănescu, Matei Alexandru, Mircea Albulescu, Valentin Plă-tăreanu, Tudorel Popa, Val Săndulescu, Florian Pittis, Ludovic Antal și alții (20.15) ● O oră și jumătate de muzică bună: **Orizont muzical '70**, o retrospectivă a stagiunii de concerte a Orchestrei simfonice a RTV (20.00).

VINERI. Încă un film care suscită interes: «Les Chouans», după «Comedia umană» a lui Balzac. Interpret principal — Jean Marais (20.00).

SÎMBĂTĂ. Recital Margareta Pislaru (22.15) ● **Seara melomanului**: pianistul american Williams Nabore interpretează cunoscutele variațiuni beethoveniene pe o temă de Diabelli (21.15).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 22 din 31 mai 1970

I. Chimia Sv.-Ceahlăul	1
II. Dunărea-Poiana	1
III. Metrom-Oțelul Gl.	1
IV. Progresul Br.-Flacăra	1
V. C.F.R. Tim.-Metalul Tr.S.	1
VI. Chimia Rm.V.-C.S.M. Reșița	x
VII. Atalanta-Como	1
VIII. Taranto-Reggina	x
IX. Catanzaro-Varese	x
X. Perugia-Mantova	x
XI. Piacenza-Monza	x
XII. Reggina-Genoa	1
XIII. Ternana-Foggia	1

FLACĂRA-ALBUM

HAI, ROMÂNIA! Iată lotul reprezentativ țării noastre la Campionatul mondial de fotbal — Mexic 1970.
SUS: Sătmăreanu, Dobrin, R. Nuneș, Domide, Lupescu, Dinu, Dumitrache, Ghergheli, Lucescu, C. Dan, Ios, Ivănescu, Dembrovski, Dumitru, Neagu, Adamache, Răducanu, Mocanu, Tufan, Pescaru, Deleanu.
Lipsește din fotografie Gornea și Tătaru.

